

The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

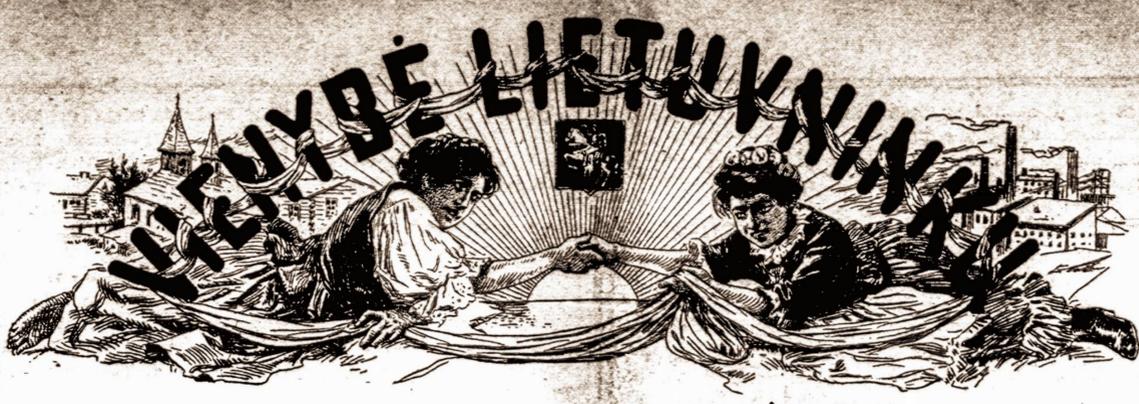
AUG 18 1911

„Vienybė Lietuviŋkų“
 IŠEINA KAS SEREDA
 BROOKLYN, N. Y.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valatijose..... \$2.00
 Europoje ir kitur..... \$3.00

Prenumerata mokama iš viršaus
 Prenumerata metams skaitosi nuo
 laiko užsirašymo, ne nuo Naujų
 Motų.

Apkarsinimų kainų klauskite
 laišku.

J. J. Paukštis ir K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuviŋkų“
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY
 BROOKLYN, N. Y.
 Yearly subscription rate:
 In the United States..... \$2.00
 To Foreign Countries..... \$3.00

Advertising rates on application.
 Address all communication to
 publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 33.

Brooklyn, N. Y. 16 d. Rugpjūčio (August) 1911 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXVI.

Ką mes Prūsų lietuviams privalome.

Anuose laikuose, kada mūsų tėvynėje, Didžiojoje Lietuvoje tebeslygojo didelio prispaudimo jungas, kada mūsų prigimtosios kalbos spausdintas žodis buvo baisiausiai persekiojamas, kada net kalendoriai, lementoriai ir maldų knigos buvo atiminėjama lietuviams iš rankų, — mes radome malonią ir drungnią pastogę anapus rubežiaus, kur biskų laimingesni mūsų broliai Prūsų lietuviams turėjo didesnę politišką laisvę. Tėnai susipietė mūsų persekiojami laikraščiai, tėnai prašvito pirmoji brėkšta mūsų laikraščio „Aušros“, tėnai suskambejo „Varpas“, tėnai ejo per ilgus priepaudo metus ir visi kiti mūsų laikraščiai. Šiandien mes jau kitokias sąlygas susilaukėm: turime dabar jau liusą spaudą Lietuvoje, nebe privalome slapstytis su spausdintu žodžiu, kaip su didžiausia piktadėjyste nuo policijos akių, ir del mūsų jau praušo visai kita gadyne, norint mes ją kartais dar nelabai aiškiai ir suprantame.

Dabar gi atėjo laikas, kada mes turime atsimokėti mūsų broliams už jų svetimą. Šiandien Prūsų lietuviams pergyvena sunkią kovą su germanizmu. Kaip lenkus, taip ir lietuviams užėjo tautiško sloginimo audra. Lenkams dar geriau. Jūs nors vokiečiai varu verčia į germanizmą, tačiau pas jus yra nepaprastai gausus patriotizmas ir atsispyrimas prieš vokiečių sovinsitų užmačias. Tėn mokyklose, susirinkimuose, visose viešose vietose po aštriasias bausme draudžiama lenkiškai šnekėti. Bet lenkai nepasiduoda. Jei neduoda jiems susirinkimuose šnekėti savo prigimtoje kalboje, tai jie tyčia nekalba nei vokiškoje; daug buvo rašyta apie „tyliusius lenkų susirinkimus“, vadinasi, jie mato užpakalį žandarų, vienok veda debatus lenkiškoje kalboje, pasidavinėdami vienas kitam rašytas korčiukas! Jų mokyklose vaikai, namie įmokinti, nuolatos ignoruoja vokiečių mokytojų įsakymus, ir šnekasi savo motinos kalboje, nors inbingę mokytojai užtai juos sūdina į tamsius karcerius, klupdo ant graužų, sumušia, net sukruvina, ir sumomis išvaro iš mokyklos. Nepraėina ir savaitės, kad laikraščiuose mes neperskaitytume kur nors Poznaniuje įvyku-

sio milžiniško vaikų streiko mokyklose. Ką jau besakyti apie kitas lenkų germanizavimo ir sloginimo įmones. Garsieji hakatistai, šalininkai nelentos atminties junkerių-tautaėdžių: Hannemano, Kennemano ir Tidemano (nuo jų pirmųjų raidžių kilo ir garsioji ha-ka-ta), vienvalios surlengia kombinacijos, kaip greičiau iš lenkų rankų Poznaniuje atimti žemes; steigia visokių bankus, kurie iš lenkų žemes veiks su prievarta ir su valdžios paspirtim atperka ir ant jų vietų sodina vokiečius. Bet ir čia lenkai duoda sau rodą. Jų karštas patriotizmas juos sujungia kovon su germanizmu ir taip jie nesilpsta, bet išsilauko.

Kitaip yra su mūsų broliais, Prūsų lietuviams. Iki šiolieji jie, tiesa nebuvo sloginami, bet nuodijami povaliai. Vokiečių taktika tame atveily pastebėtina. Pasinaudodami rusų slėgimu ant lietuvių, jie lietuviams inkalbina, kad niekur taip lietuviams laimingai nesigyvena, kaip po globa „Dievo pamostytojo mūsų kaizerio“. Buvo laikai, kad lietuviams taip šventai intikėjo toms žaunoms, jogei net buvo pradėję svajoti, būk vokiečiai iš savo malonės eis ir atimsią lietuviams iš po caro valdžios. Lietuvis ilgėjosi Europos valdžių sistemoms. Jiems konstitucija buvo lig kokis šventas dokumentas, kuris atidarys dangų ir pabers maną. Vokiečiai iš juoko ir masino: „Mat, mes turim konstituciją, mes esam po globa maloningojo kaizerio, todėl mes esam ir turim būti vieni mūsų Dievo pamostytajam“. Tas masinimas traukėsi ilgus metus, ir jis savo tikslą atsiekė. Tuom tarpu, kada vokiečių hakatistų dešinėji ranka lenkus smogino atvirai botagu, kairėji gi ranka nuolatos buvo pridėta prie lietuvių lūpų su migdančią opiumo taure. Nepraėjo dvidešimts metų, kaip Prūsų lietuviams pasijuto esą vokiškaisiais prūsais.

Kas dėjosi su taja puse milijono lietuvių Prūsuoje? Jų šiandien nei pusė nėra kalbančių lietuviškai. Viso labo beprispažista esą lietuviams tik apie 120,000, bet ir tie nei pusė lietuviškai kalbėti nebemoka. Iš dešimties tikrai lietuviškų valsčių, mažesnė pusė jų bėra lietuviams. Taip, dar tik Klaipėdos valsčiuje arba paviete yra 80% (ant šimto 80); tas pats dar yra ir valsčiuje ši-

lokarčiamos. Bet kiti valsčiai eina jau skystyn. Taip, Tilžės valsčiuje, ant pačios Dūdžiosios Lietuvos sienos, bėra 60% lietuviams prisipažįstančių, Ragainės tik 50% arba pusė. Na, o Pakalnės valsčiuje bėra 45%, Pilkalnės 45%, Labguvos 20%, Veliavos 10%, Stalupėnų 10%, o kaip Įsrutės tai tik... 5% (penki ant šimto) Karaliaučiaus valsčiuje lietuvių visai nebėra!...

Tai taip lietuviams baigia mirti etnografiškai. Bet dar nesmagiau, kad jie nyksta ir politiška. Tik reikia valandėlę apsisotiti ir prisizūrėti į jų politišką gyvenimą, kaip jie renka savo atstovus į karalystės seimą. Cionai Prūsų lietuviams eiza prie aiškios sauzūdystės. Jų išrinktieji atstovai nieko daugiau nesirūpina apie lietuvių reikalus, kaip tik tolydžio atkartoja amžiną vokiečių kompozicijos giesmę: „Mes esam vieni kaizerio padonai“.

Mokyklos sustumtos ir užpakalį, kur kas žemiau už lenkų mokyklas. Spauda sudemoralizovota. Rods išeina dabar iš vardo net 11 laikraščių, bet iš jų tik vienas ar du gina tikruosius lietuvių reikalus. Ir tai patįs silpniausi. Didžiausi laikraščiai, kaip: Tilžės „Naujoji Lietuviška Ceitunga“, Tilžės „Keleivis“, Klaipėdos „Lietuviška Ceitunga“, arba kaip va Priekulės „Konservatyvų Draugystės Laiškas“, Tilžės „Pagalba“, „Pakajaus Paslas“, Klaipėdos „Praplatinimas Evangelijos tarpe žydų ir pagonų“, — vis tai laikraščiai nieku būdu lietuvių reikalų neuzstoja; jie hakatistų užlypnotizuoti, tik ingieda lietuviams „vienybę eiesioriai“. Gal dar kiek žmoniškesnė bus Klaipėdos „Apžvalga“, kuri sprendžiant iš laikraščių recenzijų (mums dar neteko matyt), sakoma pajutusi lietuviškos sąžinės graužimą ir prakalbusi tėvynainišku žodžiu. Apie „Baltąjį Erelį“, kuris tik ką išėjo Prūsuoje, tiek pasakysim, jog jis turi gerus norus, tik šitais norais jisai grindžiasi kelia į... išsvajotą Lietuvos sostą. Pasilieka Prūsų lietuviams du geresni laikraščiai: tai p. Vanagaičio leidžiamas Tilžėje laikraštis „Birutė“ ir ten-pat leidžiamas p. Vidūno filosofiškas laikraštėlis „Jaunimas“. Akyveidoje šito apsiereikimo, mes matome, kad Prūsų lietuviams kenčia ir yra smaugiami iš dviejų pusių: nuo vokiečių ir nuo savo brolių, nekaltų re-

negatų. Sakoma, jog savas arba naminis neprietelius yra daug pavojingesnis, negu svetimas priešas. Taip yra ir su mūsų broliams prūsais. Ant kiek vokiečių valdžia nevarytų savo pragaištingo germanizacijos darbo, ji niekuomet nepadarys tokios lietuviams pragaišties, kaip jų pačių renegatiškoji spauda. Per kiekvienus rinkimus laikraščiai veiks kaip ant mūgės patsiduoja vokiečiams politikieriams ir triūbija apie jų teisingumą, gerumą ir gerus norus. Ir po kiekvienų rinkimų tie jų išrinkti atstovai padeda vokiečiams savo brolius smaugti. O laikraščiai po senovės gieda vienybės giesmę, ir žmonės savo organų klausomums turavoja ir sloginami stena. Tai yra tiesiog verksmingas ir šaukiantis į dangų atmonijimo padėjimas!

Tokis padėjimas negalėjo užadinti kai kurių lietuvių tėvynainių. Tarpe keleto kitų, visuomenės padangėje iškilo du įžymesni vyrai: Vidūnas ir Vanagaitis. Vienas iš jų pasiskyrė sau dailės, kitas politikos dirvą. Vienas uždėjo laikraštį filosofijos, „Jaunimas“, kitas — politikos organą — „Birutė“. Vienas nori jauną Prūsų gentkartę auklėti iš vidaus, kvėpti jiems savo tautybės idealus, vyriškumą; kitas auklėja savo vientaučių politiška ir politiška samone. Du keliai parinkta Prūsų lietuvių atgaivinimui: mokslas ir tautiškas auklėjimas, ir politikos kova su vokiečiais. Suprantama, kad tai yra sunkūs keliai ir milžiniška kova. Vokiečiai jau pakėlė galvą ir atkreipė lietuviams tą patį kardą, ką vartoja prieš lenkus. Bet ant laimės, tarpe vietinio lietuvių jaunimo jau randasi vis didesnis skaitlius naujai atgimstančių tėvynainių. Tai daugiausiai jauni ir mazuomiaus miestiečiai ir kaimiečiai. Pas juos nėra didelės turtų, bet yra karštos dvasios. Senieji svokietėję lietuviams biurgeriai jiems neprijaučia ir nieko nedės ant aukuro tautos, kuri jiems per ilgus miegojimo metus pasiliko svetima. Ir čia tai pasirodė viena didžiausia kliūtis — stoka medžiagiškų resursų. Anot Napoleono: „Duokit man pinigų, o aš užkariausiu visą pasaulį!“ Prūsų jaunesniems tėvynainiams ir gi prisiėjo šito šauksmo pasigriebti. Šitą šauksmą atnešė Amerikon dabar atvykęs Prūsų lietuvių veikėjas, p. J. Vanagaitis, „Birutės“

leidėjas. Jo vardu 120,000 vientaučių Mažojoje Lietuvoje laukia, ką pasakys broliams amerikiečiai: ar jie išties savo ranką ir sušels jų jaunutę tėvynainiška spaudą, ar jie atsimokės už aną sunkiąją gadyne, kada visa Didžioji Lietuva jieškojo ir rado broliška prieglaudą anoj pus Nemuno, su persekiojama spauda ir politiškais darbais?...

Šiandien, kada mes kas sykis brėstame į samoningus piliečius ir pradėdame plačiau pamatyti, kas dedasi baltamjame pasaulyje; kada matome, jog kiekviena tauta kovoja už savo gyvastį, už savo ateitį, — nes tame tik ir yra progresas — šiandien mums nebėra dviejų nuomonių Prūsų lietuvių klausime. Mūsų visa ateitis ir mūsų spēka yra daugume ir vienybėje. Jeigu mes palaikysime mus brolių prūsų atgijimą, tai mes palaikysime patį save. Mes nežinome, dar į kokį padėjimą ateis ir Lietuvos gyvenimas. Rasi dar ateis tokie laikai, kada vėl būsime priversti neštis už sienos su laisvu žodžiu... Historija kartais iskerta mažoms tautėlėms didelius ir verksmingus šposus. Rasi dar prisieis mums prie savo brolių nesvkis prisiglausti ir prašyti pastogės nuo blaškomy politiško ir kankinimo audrų. Šilta bus ta pastogė, kurią mes išanksto pakurensime, ir kurioje mus broliai, Prūsų lietuviams, jau patįs bus sustiprėję politiška ir nebebus baimės prieš pasalingą vokiečių hakatą, kuri kėsintusi lietuviams išstremtinius išmesti iš savo brolių namų... Paduokim tad ranką savo broliams, nes tai mūsų pareiga ir gal kada-nors reiks ištiesti ir mums savo ranką į juos. Vergomatis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.
 Nemažas reikalas šiane dël pakilo Washingtono kongrese ir iššaukė judėjimą visuomenėje. Mat prezidentas Taftas prisuokė dvi Europos viešpatystes, kad padarytų su Amerika sandora. Visi tarpe tų trijų šalių nesutikimai turėtų būti perduodami tam tikrai santikos komisijai. Tos trys šalys, tai Amerika, Anglija ir Francija. Bet šitas susitarimas turi būti ir mūsų se-

nato užtvirtintas. Be to jįsai nebūtų svarbus. Ir štai mūsų senate radosi didelė opozicija. Opozicija tokia didelė, jog grėšia šitam istoriškam sumanymui nusmukti be pasekmės. Kodel senatas priešinasi? Yra visokių dasiprotėjimų. Tų tarpe bent ši priežastis nuspėjama: priešais sandora agituoja Amerikos vokiečiai, ir airiai, kurie šios šalies politikoje išigijo galybę. Vokiečiai nam nenori prileisti tų trijų šalių vienybės, nes tada Vokietija pasijustu prieš save didelį organizuotą priešą. Na, o airiai nenori prileisti sandoron savo globėjos Anglijos, kuri tada pasijustu galinga ir nebeleistų airiams ingyti „Home-rule“ tai yra autonomijos, kurią airiai baigia sau iškovoti. Amerikos vokiečiai ir airiai savo galybę dabar ir panaudojo, vienok ne Amerikos, bet savo kraštinės savo tėvynės gerovei. Iš jų mat yra senate nemaža senatorių ir šiaip jau šalininkų. Kas blogiausia, kad tokios santikos nenori ir tūli amerikiečiai, kurie dar tebėra karšti rėmėjai karių. Kas pasilieka daryti, kad priverstų mūsų senatą prie užtvirtinimo taip svarbjos sutarties? Pasilieka siusti senatoriams peticijas ir paraginimus. Taip dabar ir daroma. Siunčia paraginimus prakilnesni amerikoniai, o iš svetimtaučių regis pirmiausia subruzo lenkai. Jie prijaučia sutarčiai neapkęsdami vokiečių. „Francija, Anglija ir Amerika — tai mūsų trys tėvynės, priglaudusios mus nuo rusų ir vokiečių persekiojimo, ir todėl mums miela, jei jos susijungia draugiškuman“ — sako lenkai. Milwaukee „Kuryeras“ išsiuntė save senatoriams La Follettei ir Stephensonui šiokią peticiją: „The Polish — American citizens are heartily in favor of the arbitration treaties with England and France. Permit us hope that you will aid in and vote for the ratification of these treaties, for the sake of humanity and for the welfare of the country“. Taip daro lenkai. Gaila, kad šituomi nesirūpina ir lietuviams piliečiai, nes sandora tarpe didžiųjų šalių visuomet yra geistina, jei mes norime prašalinti kruvinąsias kares. Šitokia sandora turi dar ir kitą savo svarbjąją pusę, kaip pasakė ir prezidentas Taftas: „Štai dabar skundžiasi žydai ir kiti iš Rusijos išeiviai, jogei Rusija ne-

pripažįsta jiems amerikoniškos pilietybės. Ir nieko Amerika negali Rusijai padaryti. Ilgainiui Rusija užsiimanys tik raudongalvius iš Missouri pripažinti amerikoniškais ir juos įsileisti. Kas kita bus, kada bus padaryta stipra sutartis su didžiosiomis Europos šalimis. Tada bus priversta ir Rusija toje sutartyje prisidėti, ir pamatysime, kokią susilauks išėiviai iš Rusijos lengvynė, nes Rusija bus sutarties verčiama žmoniškiau elgties". Ir jis tiesą pasakė.

RUSIJA.

Su naujosios civilizacijos žingsniais, eina drauge Rusijoje ir kiti jos apsiroiskimai, būtent blogieji, kurie davėsi jausties kitose kultūringose viešpatystėse, kaip va Amerikoje, Vokietijoje ir Francijoje. Vienu iš jų apsiroiskimų yra pasibaisėtinas augimas piktadėsiųjų tarpe mažamečių vaikų. Iki šiolei Rusija neturėjo jokio tam vaisto. Dabar gi sumanyta teisių ministerijoje inkurti tam tikrus pataisos namus. Kadangi valdžia neturi užtektinai tam pinigų, todėl kreiptasi buvo į klioštoriaus, kuriuose ištikro yra ir milžiniški turtai ir daug vietos, ir užtektinai yra nieko neveikiančių vienuolių, kurie galėtų jaunučių prisižengėlių armiją prižiūrėti ir auklėti. Piktadėsiųjų amaras apglėbė plačius jaunimo sluoksnius. Prisiminti tik reikia, kaip laikraščiai kasdieną praneša apie baisenybes, kaip va jog desėto metų vaikščiai ten ir tūn išžagina mergaites, sutveria vagilių šaikas, padeginėja namus, kartais net nužūdo vienas kitą. Kam rodos ir turi rūpėti jaunomenės dora, jeigu ne klioštoriaus. Bet... veik visi klioštoriai atsisakė priimti vaikučius. Tik vienas Volyniaus arcievykupas Antonij prisidėmė ir išleido į dvasiškiją karštą atsisaukimą, kurį šiaip užbaigia: „Gėda būtų prieš žmones ir nuodėmė prieš Dievą dvasiškijai atsisakyti nuo šito didelio ir švento darbo!" Ar privers valdžia vienuolius šituo „šventu darbu" užsiimti, laikas parodys.

Šiomis dienomis tapo likviduota „pirmutinė ekonomiškoji visos Rusijos darbininkų sąjunga", kurią anais metais su tokiu dideliu triukšmu buvo suorganizavę garsūs juodašimčių va das Puriškevičius. Visas jos turtas dabar tapo išparduotas po plaktuku iš aukciono, kadangi būta labai praskolinusios. Pastaruoju metu ta sąjunga siuvo kareivijai drapanas Tokiu būdu juodašimčiai vėl neteko vieno savo didelio ramsėio.

Paskutiniu metu peresencų komisija išleido čielą eilę brošiūrų ir traktatų, kuriuos paskleidė po visuomenę, ypač tarpe keliaujančių į Siberiją, žemės jieškotų. Komisija karštai atkalbinėja žmones, kad nebekeliautų, nes Siberijoje žemės visai nebe taip daug esą, kaip buvo manoma. Prie to pasilikę žemės pačios netikusios. Maža tūn esą rinkų, kuriose galima būtų išparduoti javai ar daržovės. Valdžia gi sibirioikams neguodanti jo-

kios pagalbos, nes ją duoda tiktai keliaujantiems į Tolimuosius Rytus, kuriuos norima greičiau apkolonizuoti. Siberijon keliauti gerai esą tiktai tiems, kurie turi daug pinigų ir iškart gali gerai pastatyti ūkį. Tokiu būdu Rusijos bežemiams užsadarė jau net ir Siberija, kurio anais metais valdžia taip karštai kvietė kaimiečius. Kad Siberijoje būtų ankšta, tas vargiai bus tiesa. Greičiaus Siberiją uždarė delto, kad nori sparčiau apgyvendinti Vladivostoką ir abelai chinų parubežius.

PERSIJA.

Medžilis arba persų parlamentas ištikrųjų pajuto didelį savo kraštui pavojų. Sugrįžęs slapčiomis iš Rusijos išstremtasis ex-sachas Mahomed Ali ingauna sau vis didesnį skaitlių šalininkų. Visi garsieji nerimailos ir plėšikai prie jo prisidėjo. Sakoma, jį ex-sachas turįs jau apie 10,000 savo armijos, kuri traukia į Teheraną, su tikslu išvesti naująją valdžią ir pasodinti ant sosto Mahomedą. Todėl medžilis apšaukė visą šalį ant karės padėjimo ir paskyrė 100,000 tumanų (tumanas turi 3 rub. ir 30 kap. rusų pinigais) už ex-sachą galvą ir po 25,000 tumanų už galvas prisidėjusių prie jo rabininkų vadovų Salar-ur-Doule ir Sua-us-Saltane... Naujasis kabinetas suteikė visoms partijoms liuosybę ir prišaukia tautą į kovą su ex-sachu. Demokratų vadovas priminė, jog Persijoje atsikartos francūzų revoliucijos gadynė; sako, gal reikės pasigriebti ir giliotinos, ant kurios turės nulėkti kaip ex-sachą, taip ir visų reakcionierių galvos.

PORTUGALIJA.

Aną savaitę portugalų valdžios agentai suėmė jėzuitų kuningą, išplaukiantį iš Lisabonos į Braziliją ant laivo Areyaguaya. Pas šitą kuningą rasta slapti monarchistų dokumentai. Pasirodo, jog monarchistai turi išdirbę labai platų sukilimo planą. Kadangi jo įvykinimui trūksta jiems pinigų, todėl šitas jėzuitas buvo pasiūstas į Braziliją jieškoti pas tenyškčius kapitalistus \$5,000,000, paskolos pirkimui laivų, artilerijai ginklų ir šautuvų. Iš tų dokumentų taip gi sužinota, jogei prie monarchistų esą prisidėję daugelis armijos oficerių.

ISPANIJA.

Kaip žinoma, veik patįs gerieji Ispanijos laivai tapo pasiūsti į Maroką, malšyti tūnai sukilusius murinus. Ir štai aną savaitę vieno iš tų laivų — „Numacia" kareiviai sukilo prieš savo vyriausybę, bestovint laivui netoli Tangiero. Sukilimo pasekmės tapo užgniauztos. Tiek pratekėjo žinių, jog sukilimas buvo išauktas prieš pačią Ispanijos valdžią. Kareiviai seka pasikui liaudies nuomone, jog valdžia ima blogą kursą eikvoda šalies turtus ir žmonių gyvastis, užėmimui Marokos. Liaudį gi kursto republikonai, kurie nori ją inkiršinti prieš karalių. Tačiau šitas sukilimas buvo sutremtas. Sukilę kareiviai

tapė apkalti retėžiais ir sakoma, kad 26 sukilėlius slaptai Marokos pakraščiuose sušaudė.

MEXIKA.

Pereitą savaitę El Oro provincijoje prasidėjo riaušės ir sumišimai, kurie rodo gimę iš streikų vienok sakoma turi politišką pobūdį. Priežastį davė mexikonai kalnakasiai, kurie neseniai išleido aplinkraštį, pakurstantį darbininkus prieš svetintaučius. Jie reikalauja, idant valdžia išvartų iš darbo visus svetintaučius, ypač amerikonus. Kadangi valdžia to nepaklausė, todėl iššaukta buvo po apylinkę streikas. Žinoma, svetintaučiai ir streiką nėjo. Todėl mexikonai pasirengė ant jų užpulti. Įvyko visa eilė muštynių. Valdžia atsiuntė kariuomenę, ir prasidėjo baisi karnavalių. Per porą dienų sušaudyta maistininčių 9 žmonės ir kelios dešimts sužeistų. Bet tuomi ramybės dar neįvykdė. Liaudis, inkurstyta, rengiasi prie didesnių užpuolimų, ir svetintaučiai pradėjo iš tų apylinkių bėgti į Mexiko City.

Negana to, prasidėjo bruzdėjimai ir Morelos valstijoje, kur valdžia vėl išsiuntė 16 šimtu kareivių. Čionai jau aiškiai sukilta prieš Madero. — Šiomis dienomis laikinai prezidentas de la Barra vienok apskelbė, būk visoje šalyje baigia eiti prie tvarkos. O „tvarka" remiasi štai ant ko: valdžia turinti po savi 16 generolų, 152 jefes arba pulkininkų, 1,392 kapitonų ir 24,294 kareivių. Šita visa pajėga stovinti už respubliką.

IŠ VISUR.

× **Vaikų auklėjime elektrybė.** Švedijos mokslinčiai apskelbė labai nepaprastus bandymų rezultatus. Pora metų atgal keletas iš jų surinko 25 vaikučius ir padalinė juos į du ruimus, auklėjo. Prie vienu vaikų kasdien buvo vartojama elektrybė, kurią prileidavo prie jų kūno, o kiti buvo auklėjami paprastai. Po dviejų metų pasirodė, jog su elektrybe auklėti vaikai išaugo didesni, riebesni, dailesni ir protingesni. Dabar šituo mi užsinteresavo viso pasaulio mokslinčiai. Tūli tvirtina, jog su elektrikos pagalba ateityje bus galima išauklėti visai kitoniškos veislės žmones.

× **Kova su spilkomis.** Berlino policijos prezidentas paskelbė moterų žiniai, jog už vartojimą skrybelėse ilgų spilkų, būsianti kiekviena bausta nuo 500 markių pinigais, ir antru sykiu prasiženę — trims mėnesiams kalėjimo.

× **Už priklausymą prie socialdemokratų.** Iš Kievo išsiūsta į Volodgą ir kitas gubernijas: 4 studentai, redaktorius laikraščio „Gudki", 3 kursistės ir kiti 5 žmones. Juos baudžia už priklausymą prie socialdemokratų partijos. Taigi Rusijoje socialdemokratai dar vis tebėra nelegališki.

× **Popežius serga.** Jau trečia savaitė, kaip sunkiai serga Romos popežius. Aną savaitę buvo vaikščioja 8-nių metų jubilėjus, kaip Pius X tapo pakeltas į popežius. Per jubilicijas labai nu-

vargė, prie to dar turis slogas, kurios baigia senyvą katalikų bažnyčios kuningakštį marinti.

× Bažnyčiose rusiški pamokslai.

Rusijos svetintaučių tikybų departamentas prisakė Gardino gubernijos katalikų bažnyčiose sakyti pamokslus rusiškai, o ne lenkiškai, kadangi į bažnyčias eina daugiausiai rusai. Šita žinia pirmiau užginčyta, dabar pasitvirtino.

× **Europoje karščiai.** Rugs. 9 d. po visą Europą, ypač Vokietijoje ir Francijoje ištiko labai dideli karščiai. Paryžiuje temperatūra siekusi iki 100 laipsnių Fahrenheito, kur iš 37 susirgusių, 20 jau pasimirė. Po visą šalį neišpasakytos giedros ir džiovinimai. Vokietijoje iš karščio numirė 500 žmonių.

× **Žydų-krikščionių sekta.** Peterburgan pribuvo garsus veikėjas Dr. Landeinan, kuris apvažiavo daugelį miestų ir įsteigė naujos žydų sektos komunas. Šitie žydai yra pusiau krikščionis, pripažįsta ir Kristų, tik jo evangeliją suriša su Talmūdu. Sekta esanti labai jau prasiplatinusi.

× **Grėsia Londonui badas.** Londone ir artimuose pajuriose prasidėjo milžiniškas dokuenu streikas. Apie 65,000 tavorų krovikų pametė darbą, ir del šito apie kitos 50,000 žmonių nebeteko darbo įvairiose transporto įstaigose: prie laivų, prie vežimų, krautuvių, bjūru, etc. Southampton gyventojai atsisaukė į karės sekretorių, kad gema pavojus didelių muštynių. Po teisybei keletas jų jau ir įvyko, net pora žmonių užmušta. Delei streiko dabar sakoma Londonas greitai neteksias duonos ir, jei padėjimas nepersikeis, tai pareisiąs veikiai ir badas.

× **Kiek išdegė Konstantinopoliuje.** Dabar suskaityta, kiek sudegė namų Turkijos sostapilėje, Konstantinopoliuje, per gaisrą 24 d. liepos. Nuėjo pelenais išviso 9,000 triobesių, tū tarpe 90 mečečių (mahometų dievnamų). Begesinant gaisrą sužeista 150 žmonių. Pražuvo ugnyje 2 kareiviai ir 19 miestelėnu. Viso labo gaisras padarė nuostolio ant 600,000 frankų. Potam pasipylė masiški areštai, nes susekta politiškių padegikų banda. Vidaus reikalų ministeris gavo anonymišką laišką, kuriame rašo, jog tokių gaisrų būsią ir daugiau.

× **Pasimirė milijonierius.** Paryžiuje pasimirė Amerikos milijonierius John Gates. Jo lavoną išvežė Amerikon ir laidosią Chicagoje.

× **Sionistų kongresas.** Bazeliuje, Šveicarijoj prasidėjo žydų sionistų kongresas. Susiavaivė iš viso svieto 500 delegatų, tarp tų yra ir garsus rašytojas, Max Nordau. Vyriausiu kongreso klausimu būsiąs nutarimas: ar jau laikas žydams pirkti nuo turinčių valdžios Palestiną ir tūnai inkurti savo tėvynę. Taipgi manoma esą priimti ir oficiališką žydų kalbą ir susirašinėjimus senovės hebrejiškais šriftais ir šnekta, kurią vartojo „Izraeliaus giminė".

× **Dar Gapon atbalsiai.** Blagovėščenske atrastas garsus literatas Matiušenskis, kuris 1906 m. buvo dingęs ir nusinėšęs 30,000 rublių, gantų iš grafo Vittės atnaujinimui darbininkų sąjungos, kurią buvo sutvėręs kuningas Gaponas. Matiušenskis sau ramiai sandarbininkavo vietiniuose laikraščiuose, po pseudonymu „Siedoj".

× **Nuskendo laivas su keleiviais.** Gibraltar susmaugoje nuskendo francūzų garlaivis Emir, iš 110 keleivių tik 24 likosi išgelbėti. Laivas matinėjo miglas ir susidūrė su anglišku garlaiviu.

× **Sugrįžo Tolstojaus sekretorius.** Rusų valdžia daleido N. Gusevui, buvusiam Tolstojaus sekretoriui sugrįžti namon iš šiaurės, kurion buvo administratiškai išstremtas.

× **Europoje cholera.** Negeistinoji viešnia, cholera, persikėlė Europon ir gana stipriai apsisėdo. Keletas žmonių jau pasimirė Vokietijoje, apie Vestfaliją. Francūzai cholera susilaukė į Marseilę, kur iš 37 susirgusių, 20 jau pasimirė. Kaslink Italijos, tai tūnai valdžia sako, jog „sumazėjo", ališkai praneša, jog per liepos dvi dieni pasimirė Neapoliuje 20, o apylinkėse 74. Palermoje mirė 67. Sicilijoje 10. Viso per 4 dienas pasimirę cholera 223.

× **Orlaivių krasa.** Londono krasų žinba samdosi nuo orlaivininko Graham White vieną aeroplaną, nešioti oru siuntinius tarpe Londono ir Windsor. Orinė krasa jau šį mėnesį pradės vaikščioti.

× **Gimė kalinės kūdikis.** Salt, bet tam mažą kas tiki. Ofici. Ste, Marie, Kanadoje, pagarsėjusios itažjonės Angelino Napolitano, gimė mergaitė. Kaip žinome, Napolitano buvo pasmerkta pakarti už nukirtimą galvos savo nedoram vyrui per pereitas velykas. Bet visuomenė užstojo, mirties bausmė tapo jai pakeista visos gyvasties kalėjimu.

Iš Lietuvos.

× **KUPIŠKIS,** Ukmerg. pav. Berželio 20 d. netoli Kupiškio miestelio Paketurių sodžiūjų buvo vestuvės. Žmonės kaip paprastai vestuvėse buvo beveik visi, gėrė, „kaušė". Bet visgi linksminos, vaišinos ramiai. Štai vakare atsilankė iš miestelio sargybinis, kuris tą naktį dabojo miestelį. Atėjęs į sodžiūją jau girtas pradėjo landžioti iš vieno kiemo į kitą, norėdamas daugiau gauti išgerti. Taip, inėjęs vieno ūkininko triobon, kame buvo vaišiniai svečiai, atsisėdo niekieno nekviestas su kepure už stalo. Kada kas tai iš svečių paprašė nusiiimti kepurę, tai jis neklaušė. Rytą susikirtu su to sodžiaus žmogumi L... Paskui to žmogaus bent dviejose vietose buvo inpjauta ranka. Tas žmogus atėmė visgi iš sargybinio kardą, bet paskui atidavė. **Ar ne tas.**

× **AVILIAI,** Zarasų pav. Randašio tokių žmonių, kurie su staliuko pagalba žada viską žinoti. Atsitiko taip. Vieno ūkininko prapuolė pinigų 25 r. Namų šeimininkas, neradęs pinigų, pradėjo klausinėti šeimos, niekas neprisiapįsta. Kas daryti, reikia staliuko klausiti. Suvadino visus, pastatė stalą viduslyj, sudėjo rankas ir laukia, ligi stalo apspės. Klausia, kas paėmė pinigų. Kad T., tai šerk tris sykius; kad A., tai 2 sykius. Sėrė tris kartus, kalta T. Paskni paklausė, ar žino tėvas, močia. Išėjo, kad motina žino. Bet galų gale ir stalas pamelavo, nežinojo, kiek brolių minėtiosios T. ir šeimos kiek turi jos tėvas. **T. Svogunas.**

× **ABROMŲ dvaras,** Vilk. pav., Vaitk. val. Dvaras gerokas, tu-

ri ir girtos didoką gabalą. Teko anas dienas keliauti ir šį-tą partirti iš aplinkinių žmonių: 1) Jogeį dvaras parduodamas ir papuola Val. bankui; matai, buvę skolos. 2) Dvarą skaldysią gabalais ir atsiųsią rusus paselenus. 3) Dvare būsiąs šventikas, rusų bažnyčia ir mokykla.— Būty pagirtina, kad ir vietiniai gyventojai pasistengtų nusipirkti tos žemės. **A. Pijokėlis.**

(Liet. Ukin.)

× **Lietuviai Tautų kongrese Londone.** Tautų kongrese Londone 26—29 VII dalyvavo p. J. Gabrys, Lietuvių Inform. Biuro vedėjas. Kongreso nariams bus indutas memorialas apie Lietuvius tautą ir jos padėjimą dvieim kalbom parašytas, angliškai ir francūziškai. „Viltis".

× **Taupomųjų kasų atidengimas.** Laižuvoje, Pašvintinyj, Dabekiuose, Svedasuose ir Skapiškyje prie pačtos skyrų įsteigtos nuo liepos 1 d. pačtų-telegrafų taupomosios kasos.

× **Keliaujantiems į Ameriką per Prūsus žinotina,** kad prie Eitkunų kontrolės stoties įvesta nauji įstatymai apie užmokestį už bagažą. Vieton 30 kap. už vietą dabar už visą bagažą bus mokama tiktai 60 pf.; daktarui už apžiūrėjimą reikia mokėti 4 markes.

× **JONISKĖLIS.** Šiais metais pabaigė Joniškėlio ūkio mokyklą 23 mokiniai, iš kurių: 18 latvių, 2 lenku ir 3 lietuviai. Lietuvių Jurgis Židonis, Jonas Laskauskas ir Juozapas Sliogeris. Labai gaila, kad taip mažai lietuvių lanko ūkių mokyklas. **Lietuviai.**

× **ZELVA,** Ukm. pav. Nepersešnai čia pradėjo rinkti parašus nuo lenkiškai kalbančių. Lenkai susitarė siūsti prašymą Kauno vyskupui, reikalaudami bažnyčioj nors kartą į mėnesį pasakyti lenkišką pamokslą, o taipogi mokinti vaikus lenkiškai katekizmo. Prašymą sustatė Želvos miestelėnai. Daugiausia parašų, žinoma, bus nuo dvarininkų ir sulenkėjusių Želvos miestelėnu, nes taip visų apylinkių valstiečių kalba lietuviškai. **V. Liūdnas.**

× **BUTRIMONIS,** Trakų pavieto. Mūsų apylinkėj vaikščioja koks tai žmogus (neva kokio tai Vilniaus seminarijos kanauninko pasiuntinys) ir nešioja keltą rėdų šiu paveikslus ir apdarams laudytes. Kas pasirenka vieną paveikslą ir duoda 2 rb. 50 kap., tam ateisiąs iš Vilniaus (?) apdaras paveikslas ir būsią laikomos amžinos mišios. Viskas paprasta, tik stebėtina tai, kad mišias laikysią Vilniuje „Širdies Jezaus" bažnyčioje (kurios nėra). Būty tai nieko, kadangi bažnyčią gali pastatyti, bet Stakliškių klebonas iš sakyklos apskelbė, kad aukos eis vaikų prieglaudos palaikymui Vilniuje. Katro teisybė. Žmonės duoda, bet kaip neduoti, kad ir kun. iš sakyklos pataria. Kame amžinos mišios, kas tasai žmogus, visa būty indomu žinoti. **Vil. Svedas.**

× **KURTAVĖNAI,** Šianlių apsk. Zuikių globėjai. Kai-kurie mūsų dvarininkai užsiemę ypatingą zuikių globa. Apie vieną tokių zuikių globėjų jau buvo rašyta «Liet. Ukininke», būtent apie Kuršėnų didiką-poną Gružauskį. Delei jo buvo net keletas bylų. Žemaičių viršininko nusprendimu jis tapo nubaustas kelių dešimčių rublių pabauda, kam išnuodijęs apylinkės valstiečių su-

nis. Tiek-pat buvo nuteista, kad jis atlygintų kai kuriems nukentėjusiems valstiečiams už jų nuodytuosius šunis.

Pasirodo, ne vieno Gruzauškio bėsama žuikių globėjo. Jo pėdomis sekama ir Kurtavėnų grafo Platero. Ir čia būta išmėtyta dvaro žemės pakraščiais užnuodytos dvišelinės, kad apylinkės šunis negalėtų perbėgti dvaro sienos arba ją peržengti galą sau gautų ir dvaro žuikių ramumo netrukdytų. Žmonelės skundžiasi ir bėdoja, nustoje savo naminių sargų. Teisman nesikreipia, grafo rūstinti nenorėdami. — Ji užkliudysime, sako jie, patį nukentėsime: visur prie dvaro priklivame, visur nuo jo priklausome.

Bėdinis ir bėtėsis tas Lietuvos kampelis... Gk.

TROŠKŪNĀI. Baisi žmogūdytė. Liepos 3 d. pavakarėje susirinkę keletas vyrų rinkoj susipyko ir pradėjo badyti peiliais Prackūnā, kurį vietoj paliko negyvą su perskrota pilvu. Tai antras šiais metais toks užmušimas Troškūnuose. O kieno vaisiai — degtinės ir tamsumo; kaip žudytojai, taip žudomieji mylėjo tiedi vi patybi. K. Troš.

KRINČINAS, Pan pav. Štai atėjo diena Petrinų, žinomas Krinčino kermošius. Aplinkui kaimuos visur rengiami „pakermošiai“. Į vieną tokių užėjau. Baisus reginys! Du jaunu vyriuku išgriuve pagal duris, trečias pastalė. Prie stalo žilas senikas raukšlėtu veidu ir šalip jo jaunas vaikiną knarkia. Kitame rūmo gale „linkmsa šeimyna“ siurbia alutį. Rėksmas, keiksmas girtų. Išėjęs gatvėn nustebeu: kaimyno ūkininko visi langai išdauzyti — buvusios peštynės.

Geria vyrai, bet ir moteris. Praėjusią žiemą tame kaime du girtu vyru nusikramtė nosis. Aplamai, krinčiničiai atsižymi alumi. Kai-kuris ūkininkas metams suvartoja alui ligi 50 pūrų miežių. Laikraščiu ir kningų visai neskaito, sakosi — „ir be jų protingi“. Viešimai „dvasios ganytojai“ susiėmę rankas snaudžia.

Apie „Lietuviškus vakarus“ tai ir nepaminėki. Tai tokios tokialės! B. S.

(Liet. Žinios.)

Prof. Volterio apsilankymas. Šią vasarą, kaip rašo „Vien.“, Peterburgo Mokslo Akademijos narvy prof. E. Volteris, betyrinėdamas lietuvių kalbą ir būdą, žada apsilankyti Vidžiuose. Dūkšte ir Rimšonyse. Kauno gub., pasikui pavaziuos Veliuonos apygardon. Vasaros pradžioj prof. Volteris buvo nuvykęs pas Zitielos lietuvius. Slonimo ap., Gardino gub.

SEINŲ dvas. kat. seminarijon priimta šiemet šie jaunikaičiai: A. Kalicki, J. Navickas, A. Mioduševski, M. Ražaitis, A. Vebeiliūnas, J. Lipka, S. Nasauskas, P. Sokolovski, A. Kovalevski, A. Drozd, P. Malinovski, J. Perkovski, S. Trzasko, P. Akevičius, P. Bartkus, Š. Zienius.

„Saulės“ kursas Kaune baigė šiemet 26 mokiniai: Augustinavičiūtė Ona, Antanaitis Mikolas, Bānaitis Justinas, Bareišis Ignas, Bindokytė Cecilė, Bruškaitė Uršulė, Diržytė Adėlė, Dobkevičaitė Jonė, Grigaitytė Matildė, Gudžiūnaitė Sofija, Jurkaitė Juzė, Jodikaitė Marė, Kuliūnas Alponas, Kurauškaitė, Lukošius Juozas, Lumbys Pulgentas, Paplauskaitė Ona, Petrāitytė Ona, Poderys Jonas, Povilonaitė Antanina,

Repšys Kazys, Tekorius Juozas, Telksnevičius Kazys, Tubelytė Emilė, Urbonas Domininkas, Zebrauskaitė Ona. Iš baigusiųjų 3 (Bareišis, Lukošius ir Telksnevičius) rengiasi į aptiekos mokinius, kiti gi 23 — į mokytojus.

Vargonininkų kursai. Vargonininkų kursas, šv. Grigaliaus vard. draugijos surengtus šiemet Kaune, lanko 34 vargonininkai.

Svetimtaučiai Vilniuje. Vilniuje vieši šiomis dienomis jaunas vengrų istorikas, profesorius d-ras A. Devely, kuris tardo lenkų istoriją ir literatūrą, ir francūzas p. Denis Roche, dailės istorijos žinovas; buvo taip-pat apsilankę šiomis dienomis Vilniuje Krakovos prof. Marijonas Zdzizechovski, žinomas lenkų mokslavyris ir veikėjas.

Naujas laikraštis. Netrukus p. Jazdovski žadą pradėti leisti Vilniuje naują lenkų kalba savitrašči, kuris vadysis «Tygodnik Nowosti» (Naujųjų savaitraščių).

Esperanto kalbos kursai. Liepos 21 d. vėl prasidėjo esperanto kalbos lekcijos (vakarais) Vilniaus esperantininkų draugijos būste: Chersono gatve, N4.

Suvaziavimas. Liepos 9 d. Vilniaus ūkio draugijos būste prasidėjo suvaziavimas Vilniaus, Minsko ir Gardino gubernijų degtinės vartytoj ir rektifikatorių. Suvaziavo 48 žmonės. Tariais, kaip susitvarkius, kad geriau galėtų konkuruoti su Rusijos spirito vartytojais. Manoma inkurti tam tikrą sąjungą.

Del Oginskio milijonų. Vis dar nenutiš pagarsėjusi Vonliarliarskiū byla del rietaviškio Oginskio milijonų. Vienas iš nuteistųjų, Monkievė, šiomis dienomis pranešė teismui „sąžinės graužiamas“, kad Oginskio testamentas Vonliarliarskio naudon esąs teisingas. Dėl to, Vlad. Vonliarliarskis (tėvas) kalbėjęs «B. R.» bendradarbiui, jog netrukus vėl prasidėsianti nauja byla del šito dalyko.

Nauji rūbai policijai. Šiomis dienomis padaryta pavyzdžiai naujų mandierų policistams. Netrukus tai visi policistai gausią nešiot naujus rūbus.

Gubernatoriaus įsakymas. Vilniaus gubernatorius p. Liubimovas išleido įsakymą į Vilniaus ir Smurgainių miestų gyventojus, kuriuo draudžia išduoti nuomonę bei dykai duoti būstų slaptoms mokykloms, bei padėti toms mokykloms jau tai pingine pašalpa. jau tai mokymu ar raginimu. Prasikaltusieji tam įsakymui būsią baudžiami iki 500 rublių arba 3 mėnesiais arešto.

Dailininkas Kazys Stabrauskas. Kuningas Jonas Kunickis pakvietė žinomąjį mūsų dailininką p. Stabrauskį, kurio paveiksiais mūsų visuomenė taip gerėjusi lietuvių dailės parodose, prisidėti savo patarimais prie gražaus stylio Lučajaus (Vileikos apskr.) bažnyčios atnaujinimo. P. Stabrauskis sutiko ir drauge su savo mokiniais jau pradėjo darbą.

Derlius Lietuvoje. Rūgius Kauno gub. jau pradėjo kirsti. Dažnai pasitaikę pastaruoju laikui lietuvių žymiai pataisė hūlbes ir vėlybesnės sėjos vasarą. Žolių sėjos Lietuvos gubernijose ne visai gerai užderėjo, nors pastaraisiais laikais taip žymiai emėsi nuo ketų taisyties. Berželio 20 d. sėja visai gerai atrodė, tik kai-kur Gardino gub. (Sokolkos ir

Slonimo ap.) ir išdalies Telšių ir Reseinių apskrityse (Kauno gu.)

RESEINIŲ apskrityje žadama statyti tiltus per Juros ir Aitres upes kariuomenės kelyje tarp Retavo ir Konstantinavo miestelių. Tam tikslui angščiausiuoju įsakymu bus priverstinai atpirkti reikalingi žemės gabalai iš Bagdono Oginskio inpedinių žemės 1.200 kvadrat. sieksnių ir iš valstiečio Kazimiero Sturgio 58 kvadrat. sieksniai.

(Viltis.)

KAUNAS. „Blaivybės“ visuotinis susirinkimas 17 dieną liepos. Jo Malonybės kun. praloto Maculevičiaus namuose, erdvoje, lietuviškais raštais papuoštoje salėje antrą valandą po piet susirinko apie pora šimtų „Blaivybės“ Draugijos atstovų ir svečių. Kaip žinia, „Blaivybė“ turi savo skyrių visuose Lietuvos kraštuose, užtai suvaziavime matyt buvo žmonių Kauno, Suvalkų ir Vilniaus gub.

Iš šių metų apyskaitos paaiškėjo, kad pernai „Blaivybė“ turėjo 130 skyrių, o šiais metais prabuvo dar 10 skyrių, tad iš viso 140 skyrių. Pasirodė, kad skaitlingiausias iš visų skyrių yra Marijampolės skyrius, Suvalkų gub., kuris turi perkes jau net namus. „Blaivybės“ centro kasą įplaukė 1536 rub., o išleista 1397 rub., tad kasoje lieka 139 rub. Tie pinigai išleista „Blaivybės“ pirmininko algai, naudingų blaivybei platinti kningų spaudžimui ir kancelerijos reikalams.

NEMIRAI, Naum. apskr., Grėškabūdžio parap. Šiame sodžiu 6 liepos pas ūkininką Kudirką kilo gaisras. Sudėgė gražios trilobos. Gal būtų ugnis padarius ir daugiau nuostolio, bet subėgė žmonės apgynė.

Mok. Juozas Ūsas. (Šaltinis.)

IŠ LATVIJOS.

Lakstys oru. Pabaigoje liepos atvažiavo Rygon žinomas lakiojas oru, Gorinas Hesli, kuris žadėjo laktuoti Rygoje, iš Rygos į Majorenhofā, pajūrėje, Mintaujoje ir iš Mintaujos lėkti į Rygā. Hesli laktuoja ilgai ir augštai. Jo lakstytuvas savotiškos rūšies. Panašus į balandį (karvelį), tokiu vardu ir vadinamas.

50 metų sukakę kaip Rygoje vokiečiai surengė pirmutinę vokiečių dainų šventę. (30 liepos 1861 m.), kurioje dalyvavė 680 dainuotojų ir apie 4000 klausytojų. Dabar tokias šventes rengia tik latviai.

Užginta žydams kitur prigulintiems užsiimti prekyba po Vidžmės gubernija.

Nedorėlis. Liepos 4 d. vienas Rygos gyventojas ant šloko gatvės išžaginęs savo 12 metų dukterį. Nedorėlis tuojaus suimtas, jam grėsianti aštri bausmė. Sulig tautystės, ant latvių laikraščiu žinių, esąs lietuvis.

Rygos kriminalinė statistika. Berželio mėn. Rygoje nužūdyta: du vyrai ir vienas vaikas; nusižūdė 13 (12 vyrų, 1 moteriškė); kėsinos nusižūdyti 10 (6 vyrai, 4 mot.); apiplėšta sužeidžiant 5; vagysčių įsilaužiant 37 ant 13, 714 r.; paprastu vagysčių 62 ant 8,469 r.; suimta 72 įvairūs prasi-kaltėliai; ūmai mirė 9; iš 45 nelaimės atsitikimų 7 mirė; muštinėse sužeista 28 (1 mirė); nužūdyta 14; be žmogų prapuolė 1; rasta du suaugusiųjų ir 3 kūdikų lavonai; 3 pamesti gyvi kūdikiai.

Ramunių bei ragainių šventė.

Ir taip, ramunės, arba kaip Prūšų lietuviai vadina — ragainės, pasidarė tarptautiniu simboliu kovai su baisiu žmonijos priešū — džiova. Pirmą syk šioki šventė atsiuvo Rygoje, liepos 4 d. Prasidėjo nuo pat ryto prie Caro Petro paminklo. Šioje dienoje ir sukako 1 metai kaip šis paminklas liko atidengtas. Kareivių kapelija pagrajio 3 sykius rusų tautišką himnā, po kuo buvo sukurta kelias syk „ura“ ir padėta prie paminklo ramuniais išpuostas laivelis. Po šituo kokios 200 dalyvavusios, baltai pasirėdžiusios panaitės su baltais krepšeliais ramunių ir tam tikromis dėžutėmis del aukų, išsiskleidė po visą miestą pardavinėti ramunius ir rinko aukas, kiek kas davė. Tik per visą dieną beveik be paliovos lijo smarkus lietus, taigi ant gatvių buvo ir žmonių ir pirkėjų mažai. Reikia čia paminėti, kad šventės surengėjais buvo kelios vietinių vokiečių draugijos, o pelnas paskirtas 75 nuosimčiai surengėjams ir tik 25 nuosimtis įstaigai kovai su džiova, taip kad šventė turėjo ir tautišką charakterį. Tuo ypač buvo labai nepakankama platesnioji latvių spauda, ir šventė boikotavo, taip kad aišku, jog pati šventė išėjo netokia, kokia turėjo būti. Ramunių pardavėjos turėjo ant gatvių ir susirėmimus su priešingąja puse — įžeidžiamos šiuurkščiais žodžiais, o viena prie didžiojo turgaus liko ir apstumdyta. Toje pat dienoje toki pat šventė atsiuvo ir Rygos pajuryje. Anot «Ryg. Tag» aukų surinkta esą apie 15,000 rub.

LIEPOJUS. Sunkus užstojo laikai liepjojeičiams darbininkams. Bedarbė kaskart vis daugina, išstumdama ant gatvės būrius nelaimingųjų proletarų darbininkų. Nes gi paskutiniu laiku darbininkų skaičius jau ir taip mažne visuose fabrikuose žymiai sumažintas; o pasilikusieji prie darbo nedirba visų dienų; kai-kuriuose fabrikuose tedirba tik tai po 4—3 dienas per savaitę.

MINTAUJA. Kuršės gubernatorius nubaudė laikr. „Sadzi-ve“ redaktorių p. Kleinbergā dvieis mėnesiams arešto (nepa-keičiant pinigine bausme) už perspausdinimą iš «Sovr. Slovo» straipsnio „Šiaudų Rusija“. p. Kleinbergis bausmę jau pradėjo atbūti.

(Ryg. Garsas.)

PERŽVALGA.

„Theokratų organas“. Nenormališkas mūsų visuomenės būvio sutvarkymas, nuolatos iškelia tokius apsiereiškimus kurie aiškiai paženklina, kad lietuviai toli gražu dar nesutvėrė stiprių politiškių partijų. Nėra kam įvaiskiai pastatyti Lietuvos politiškių ir ekonomiškių reikalavimų. Todėl atsiranda tam tikri svajotojų „kaimo genijai“, kurie bando sukelti mūsų liaudį įvairiomis chimero-mis ir sutverti „lietuvių karali-ją“. Vienu iš tų svajotojų yra senai žinomas lietuvių veikėjas, pasivadinęs „Juozapas Baltasis Erelis“. Jisai paeina iš Panevėžio pavieto. „Aušros“ laikams perėjus, jisai pasirodė ant Lietu- vos padangės, ir gabjai nešdamas į Lietuvā Prūsuose spausdinamas kningas, šitas žmogus sugalvojo štai kokią legendā. Jisai išvedė, būk jis paeinas iš lietuviškų karalių giminės, taigi Lietuvos sos-tas priklausas niekam kitam kaip

tik jam. Kadangi to sosto nėra, todėl jis sumanė lietuvius sukeldinti, kad atsimestų nuo Rusijos, inkurtų savo karalių ir jį paskirtų savo karaliumi. Tuo tikslų tas žmogus nupiešė „baltąjį arėlį“, kaip jo buvusį Lietuvos herbą ir pradėjo spausdinti tam tikrus atsišaukimus. Suprantama, kad rusų valdžia apie tai pajuto, ir paskidinusi tą žmogų iki milžino su-kadinosi tęskoti. Žadėta buvę net daugelis tūkstančių rublių dova-noms, kas jį sugaus. Bet jis taip buvo miklus, kad jo nesugavo ir po šiai dienai. Štai dabar gauna-me pirmąjį numerį naujo mėnesinio laikraščio „Baltasis Erelis“

(12 pusl. didumo, kaip „Laisvoji Mintis“), kuris, matomai spaus-dintas Prūsuose, bet nėra jokio adreso. Tik apačioje yra pasirašęs už leidėją ir redaktorių „Lietu- vos Teokratas Juozapas Baltasis Erelis“. Štai kokios priežastis privertė šitą laikraštį užgimti. Savo laiku Kauno laikraštis „Draugija“ buvo paskirusi 150 r. konkurso, kas parasyt apysakā, paremtā ant inbingusių prietikių tarpe Lietuvos kaimiečių ir ponų. Konkurso rezultatas žadėta ap-skelbti „Draugijos“ N37. Bet iki tam laikui tik vienas raštelis teatėjęs — tai Baltojo Erelio. Kon-kursan šitas raštas nepriėmė, todėl autorius ir užsimanė išleisti savo kaštais. Taigi dabar ir pra-rdėjo spausdinti minėtame nauja-me laikraštyje. Visas veik pirma-sis numeris ir užimtas aprašymu, kaip ponai atiminėjo žemes iš lie-tuvių kaimiečių, ypač Panevėžio paviete: Gulbinų, Vabalninko, Krinčino, Pasvalio ir k. valsčiuo-se. Dokumentai labai svarbūs, tik gaila, kad autoriaus labai ne-sutvarkyti ir nenurodyta, iš kur jie paseti: ar iš kokių ar-chivų, ar iš žmonių pa-pasakojimų. Juose matosi didė-lės kaimiečių skriaudos. Auto-rius nori suauguoti kaimiečius, kad reikalautų iš Vals. Dūmos pra-šalinti iš Lietuvos ponus: Bistromā, Keizerlingā, Karpjus ir ki-tus, arba bent atimti iš jų žemes plotus ir atstatyti išgrautus so-džius. Buvę siūsti į Dūmā prašy-mai, ant kurių, deja! nesulaukta atsakymo... Tokiā maždaug ro-lė žada sulosti laikraštis „Baltasis Erelis“. Kam čia da žodis „the-kratškas organas“? Gi p. Baltasis Erelis pasiremia ant „dieviškų tei-sių“: kaip žydai senovėje tepripa-žino theokratiškā valdžią, paei-nančią stačiai nuo Dievo per ku-ningus, taip ir šito laikraščio lei-dėjas reikalauja Lietuvos kunin-gijā, kad su pagalba šitokios val-džios atkariantų lietuvių kaimie-čių žemes, kaip Dievo priliktajā savastj, ir kad „atsimokėtų“ p. Juozui Baltajam Erelim, už nar-sų platinimą seniau draudžiamųjų raštų: kaip atsimokėti, nepasaky-ta: turbūt, kad apšauktų jį Lie-tuvos karaliumi.

Tokie tai apsiereiškimai ir nekalti šapai dar pasirodo mūsų „Šventoje Lietuvoj“! Reikty pa-linkėti senelini Juozui, kad jis šituos dokumentus del rinkimo tai rinkty, bet apie the-okratijā svajonės verčiau pa-dėtų j archivā. Ras jisai užtekti-nai darbo ir demokratiškame darbe: platinime kningų, tvėrime kooperacijų, rinkime dokumentų apie baudžiamas ir teisiamas dar-bavimesi su žmonėmis, o ne su iš-svajotais theokratais.

// **Pranas Siūlelis** nusižūdė. Liūdnā žiniā gavome. Liepos 30 d. Rochester, N. Y., mieste nusižū-dė gerai visuomenei pažįstamas, kaip gabus publicistas, Pranas Siūlelis (Paršaitis). Apie tai mums rašo nelaiminga jo moteris, kurios pranešimą skaitytojai per-skaitys jos pačios žodžiais, indė-

toje šiame „V. L.“ numeryj ko-respondencijoje iš Rochester. Veli-onis Paršaitis perėjo sunkias ka-leinas. Pribuvęs čia iš tėvynės, gyveno tūlą laikā Brooklyne ir dirbo (dabar jau subankrutijusia-me) Dackevičiaus banke. Neuž-ilgo rusų valdžios šnipai dažniau-ję čia gyvenant, pradėjo sekti pė-domis ir tik už vieno biskučio ne-besuėmė, nes tą pajutęs Paršaitis (čia jis vadinosi „Pracaitis“) vei-kiai prasišalinę į W. Virginijā. Tenai jį šnipai ir vėl buvo aptikę. Persikėlė tad į Springfieldā, Ill., o po nekurio laiko į Rochester, N. Y., kur vargo sunaikintas ir nusi-žūdė.

Vel. Paršaitis (po pseudonymu „Siūlelis“) buvo gana gabus žmo-gus. Jisai išvertė lietuvių kalbon, dar Lietuvoje gyvendamas ir jau persikėlęs Amerikon, daugelį bel-letristikos veikalėlių, tų tarpe mū-sų išspausdintąją garsią Bellamy apysakā „Pažvelgus atgal“. Būty jisai beabejonės išėjęs stambus pu-blicistas, jeigu aštrios gyvenimo aplinkybės nebūty jo išmušę iš kelio. O tas atsitiko sekanciai: 1905—6 metų brudžėjimuose Lie-tuvoje vel. Paršaitis, kaip ir dau-gelis kitų vaikinių, papuolė revo-lucijos verpetau. Valdžia sukili-zimus užniaužė ir prasidėjo eilės žiaurių baudimų. Prieš šitā reak-cijā betgi ne visi nutilo. Pasiliko dar būreliai jaunų entuziastų, kurie pasiryžo valdžią nepasiduoti is keršty j os šalininkams. Taip buvo pradėta rinkti kontribucijos „revolucijos reikalams“ nuo tur-tingiesnių kuningų, nuo valdžiai pateikaujančių ponelių ir net stambesnių ūkininkų. Nesent ge-ros ir išmintingos organizacijos, veikiai tie būreliai kerštinėjų iš-tvirkio, pradėjo garsinties esā anarchistais, teroristais, etc. Su-prantama, kad jie patį nežinojo kas esā: jie nebuvo nei socialistai, nei anarchistai, nei kiti kokie ge-rai politikos prisiėdę „istai“, bet paprastai vaikinai, kuriųgeri norai išsišėrė į betvarkū banditizmā. Ant jų iškėlė gaudynes valdžia ir patįs žmonės. Tūlus iš jų vė-liaus pagavo ir pakorė (Kunickį ir kit.), kiti spėjo pasi-šalinti ir užsienius. Tarpe tų buvo ir vel. Paršaitis, norintis jį akti-viškai ir nedalyvavo tų lietuviškų „anarchistų“ geose: jį pritrunkė tik kaip pirmesnį jų draugā, nes vel. Paršaitis nebuvo dar taip to-li nuėjęs terorizme, kaip tie kiti, kurie paskiaus pagarsėjo po vardu „giltinierius“. Jisai bet gi jau bu-vo išvartytas iš gyvenimo rėliu. Čia Amerikon atvykęs Paršaitis nebeatsitėjęs geron pusėn. Revo-lucijos interkė buvo del jo per-didelis minčių sudrebinimas. Kal-bėjo vien apie reakcijos žiauru-mus, jėgu ką ir skaitė, tai vien tik tas juodai-randonas sensaijas a la „Ruskij Golos“: ten tiek ir tiek pakorė, ten kazokai merginā išgėdino, ten etc. Tas ir privėdė nelaimingā Paršaitį, kaip ir dan-gelį kitų mūsų revoliucijos sunai-kintųjų vaikinių, prie iškritimo iš lygsvaros, prie galutinios des-peracijos. Pirmiaus buvo metesis gesinti desperacijā su alkoholiu, bet tas dar greičiau jį privarė į kapā. Ir taip netekome 27 metų vyruko, kuris kitokiose gyvenimo sąlygose gal būtų ir šiandien be-gyvenąs ir bedirbąs energiška ant tautos dirvos.

Tebūni jam pasimirus lengva svečioji žemelė, kuri jo gyvo iš-vargio klanu nebeprickėlė!

// **Iš rasų kongreso.** Liepos 26-29 dienomis Londone atsiuvo ra-sų kongresas, kuriame tarpe visų pasaulio rasų arba giminių buvo ir lietuvių atstovas, p. J. Gabrys. Platesnių žinių iš to kongreso mes dar negavom; gavome tik apie lietuvius memorandumā, mataty-

ta per p. J. Gabrį francūzų ir angli kalbose. Memorandumas neblogai, gal biskį tik siaurėje prasmėj susatytas. Jis savo tikslą būtų atsiekęs jeigu plačiai būtų pasaulio atstovams padalintas. Kaip su juom išėjo, ir kaip lietuviai buvo reprezentuoti, tuomet žinių neturime, apart ištraukos iš lakoniško laiškelio, rašyto p. Vanagaičiui vieno iš jo landoniškių draugų. „Laikraščiuose — sako jis — apie rasų kongresą buvo labai menkai rašyta, o apie lietuvių atstovą (t. y. ir apie lietuvius) p. Gabrį, visai nebuvo rašyta. Memorandumas, kuriuos jis (Gabrys) čia atsivežė dalino taip sakyt tikrai tarpe lietuvių. O spaudos reprezentantai nei negavo. Aš gavau, t. y. pirkaus keletą memorandumų nuo jo, bet jau po kongresu. Jeigu būtų gauta anksčiau, tai būtų buvę galima kas daugiau padaryti, pav. būtų perduota spaudos atstovams ir išpublikuota. O vėliaus jokios naudos nebegalima padaryti. — Aš su p. Gabriu suėjau tikrai 31 d. liepos. Šiandien (2 d. rugpj.) jįsai ketina grįžti Paryžiu... Dedant laikraštį spaudon apturėjome nuo savo korespondento platesnį pranešimą apie rasų kongresą. Tačiau, kitame numerį „V. L.“ skaitytojai ras visai kitoje šviesoj pastatyta lietuvių atstovija.

// Vėliausiai atkeliavę lietuviai. Su berželio mėnesiu užsibaigė emigrantų metas. Tuom tarpu dar nėra atspausdinta pilnos metinės apyskaitos iš Darbo ir Vaisbos departamento, tačiau sutraukus iš mėnesinių biuletenių matosi, jog nuo pereinamųjų metų lipos iki šių metų lipos atplaukė Amerikon lietuvių 19,152. Kiek iškeliavo lietuvių tėvynėn per metus, nėra dar padaryta metinio sutraukimo. Yra tik šiočia statistika padaryta iki š. m. balandžio:

Nuo 1910 m. lipos iki 1911 m. balandžio iškeliavo lietuvių iš Amerikos 2,768. Sulyginus su atkeliavimu, per tą laiką pasidaugino lietuvių ant 1,054.

Per tą patį laiką neįleista Amerikon 231 lietuvių.

Berželio mėnesiui (šiemet) atkeliavo 2,125 lietuviai (per gegužį tik 1,818, tad viršija ant 307). Berželis mėnuo viršija visus kitus (žr. „V. L.“ N28).

// Vanagaičio kelionės maršrutai. p. J. Vanagaitis aplankys šias vietas:

- Waterbury, Conn. 13 rugpjūčio,
- Union City, Conn. 14 rugpj.
- New Britain, Conn. 15 rugpj.
- Hartford, Conn. 17 rugpj.
- Providence, R. I. 18 rugpj.
- Lawrence, Mass. 19 rugpj.
- Boston, Mass. 20 rugpj.
- Worcester, Mass. 22 rugpj.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Seirijai, Suv. gub. Kaip ten sau būtų, visgi mūsų gyvenime niekas nėra taip svarbu, kaip tautiškos draugijos nors kitas iš jų būna pavadintos ir mažai ką veikiančiomis arba reakcioniškomis. Tarpe tokių pas mus skelbiami ir „Žiburio“ bei „Blai-vybės“ draugijos. Vienok arčiaus prisizūrėjus, matosi ir iš jų neišpasakytą naudą, kuri gal dar tik ateityje bus suprantama.

Minėtos draugijos pas mus gyvuoja ir dirba žmonių labui, nors ir joms netrūksta taip vadinamų priešų, nestoka persekiojimų. Antrą dieną sekminių atsibuvo ant šventoriaus „Blaiybės“ sky-

riaus susirinkimas. Prisirašė skyriun apie 400, skaityta buvo referatas iš „Lietuvos Ūkininko“ — „Girtuoklybės amaras“ (skaišė p. Pavolas); potam pakalbėjo p. V. Zaruba apie vodingumą svaiginančių gėrimų, kaip žmonės pastoja vargšais ir sugriauva savo ir savo moterų bei savo vaikelių ateitį. Potam buvo sumanyta parinkti aukų Vilniaus Namui. Sumetė suvirš apie 10 rublių. Kiekvienam aišku, jog tokie susirinkimai ir paskaitos bei aukų rinkimai atneš ateityje labai didelę naudą. Ir kas gali paskui sakyti, jog šitos draugijos neatlieka lietuvių tautai didelio darbo!

Trečią dieną sekminių buvo „Žiburio“ draugijos šventė. Iš ryto bažnyčioje atsibuvo pamaldos, po kurių kun. V. Tautkevičius pasakė žiburiečiams gražų pamokslą. Bažnyčioje altorius tą dieną buvo papuoštas vainikais iš gražių gėlių. Potam nusidavė visi į „Žiburio“ salę, kuri taipogi buvo visa išpuošta vainikais. Posėdžio pertraukose kun. Tautkevičiaus muzika rėžė visokias melodijas, iš ko visi gėrėjosi. Prisirašė nemažai draugijon jaunikių ir sumetė kelioliką rublių statymui centro namo Mariampolėje.

Per Šv. Antano atleidus 13 d. berželio atsibuvo lietuviškas vakarelis, su vaidinimu „Genovaitės“. Pėreitais metais norėjo šita sulosti, bet valdžia nedaleido, pareikalavo cenzuros leidimo. Taigi šiemet buvo pasirūpinta iš Vilniaus cenzuros leidimas, ir valdžia jau nebetrukdė. Vaidinimas neblogai nusisekė, nors nemažai turėjo mūsiškiai inteligentai triūso.

Ateinantį rudenį ketina čionai „Zagrės“ skyrius uždėti krautuves, nes jau nebe daugelio trūksta pajų. Taigi žingsnis po žingsniui lietuviai kruta ir dirba; kur tik nori dirbti, ten jų niekas nesutrukdo. Reikia tik gero noro.

V. A.

PAGELBINĖS SAJUNGOS LIETUVIŲ EMIGRANTŲ PHILADELPHIJOJE ATSIŠAUKIMAS Į VISUS LIETUVIUS AMERIKOJE.

Paskutiniuose laikuose ūmiai pasididina emigracija Philadelphiajose porte: net penkių kompanijų pasažeriniai laivai su emigrantais pareina į Philadelphia, (iš Hamburgo, Bremeno, Liverpoolio, Antverpijos, ir Italijos). Suprantamas dalykas, jog apart kitų tautų, labai daug taipgi atvažiuoja ir lietuvių, kurie išsėdę iš laivo, išvažinėja į visas šalis Amerikos.

Pasididinus ateivystei, pasirodė reikalinga paduoti brolišką ranką savo broliams lietuviams, kad jų per daug neišnaudotų svetimtaučiai, o ypač nesąžiniški mekloriai žydai, del išvengimo tos nelaimės sutarė visos vietinės lietuviškos draugystės Philadelphiajose sutverti taip vadinamą „Pagelbinę Sajungą del apgynimo lietuvių emigrantų“, kuri atvažiuos į Philadelphiajose portą. Tikslas viršminėtos sąjungos yra šelpiti piningiškaiki kiek kuri draugystė gali kas mėnesi. Jau gavom nuo valdžios pavėjimą turėti savo atstovą arba agentą, kurs atsilankys ant kožno laivo atplaukusio su pasažieriais ir duos visokius patarimus savo broliams ir seselėms, kurie turės kokias kliūtis: o tas labai tankiai daug atsitauko, ypač nemokant kalbos tos žemės ir nežinant

papročių naujo krašto gyventojų. Nėra reikalo daug kalbėti apie tą dalyką, nes kožnas iš jų išystyrė, kurie važiuo iš brangios Lietuvos į tą žemę, prižadėta neva aukso ir sidabro kalnų, o tankiai atranda vargą, skurdą ir ašarų liejimą, o priegtam darbų išnaudojimą žydelių, nuokurių iš krajaus kožnas bėgo, o čionai atvažiavę vėl ant tų pačių užpuolė. Iki šio laiko susirašė 20 Philadelphiajos draugystėjų sąjungą ir prisizadėjo remti piningiškaiki; ale kadangi tas darbas nėra tikrai vietinis, ale visuomeniškas, — juk lietuviai atvažiavę į Philadelphiajį nevysi čionai visus Amerikos miestus ir miestelius duonos įieškoti, — užtai mes ir kreipiames į visą Amerikos lietuvišką visuomenę melddami piningiškos „pagalbos“ ant taip brangaus užnamymo. Mēs vieni Philadelphiajį galim pavargti ir nenorėmėm kad tas brangus darbas pradėtas turėtų nupulti. Iškaščiai yra nemaži; agentas, kurs yra ant to išrinktas, kad brolius užtartų, turi būti apmokamas, nes del savęs uždarbjauti neturės laiko.

Daug atvažiuoja brolių lietuvių su neišikišais adresais, reikia jų giminių įieškoti, telegramus duoti, maitinti kelias dienas, pakol atsakymas ateina; o pats tankiai pinigų neturi iki valios, tai Sąjungos priderytė pagelbėti.

Komitetas ant to tikslo yra išrinktas atsakantis; kožnas cenzuros prisijustas bus sąžiniškai sunaudotas.

Pasitikėdami, jog brangus broliai ir seseris lietuviai, neatsakysit nuo aukų ant teip prakilnaus užnamymo,

Pasiliekam su guodone.
Prez. J. J. Kaulakis,
Vice-prez. Geo. Belauskis,
Kas. Sebestijonas Mankus,
Sek. prot. Antanas Stanelis,
Sek. finan. J. Lukoševičius.
P. S. Norinti kreipties su kokiais norint reikalais gali šitaip adresuoti:

333 Wharton St., Philadelphia, Pa.

KUR YRA TAS „MELAGINGUMAS“.

„Kovos“ N31 tūlas p. Casum Videns — įžengiamajame straipsnyj rašo: „Kataliko“ redakcija kritikuoja Bergerį... ir toliaus straipsnio autorius, bekritikuodamas „Kataliko“ redakciją, buk iškraipijusi socialistų atstovo kalbą, prieina prie „Vienybės Lietuvninkų“ nepagalaidėdamas „pipirų socialistiškos teisingystės“; nepralenkia ir „Lietuvos“. Neturiu omeny nei vieną iš šių laikraščių teisinti ar bent ką nupeikti. Bet, kada p. Casum Videns, nors neįvardija mano ypatos, bet visgi primeta „V. L.“ buk neteisingus aprašymus seimų: XXVI S. L. A. ir VI L. S. S., kur aš esu abiejų seimų veikimus platokai aprašęs, todėl pasi-aiškinu, jog neturėjau noro aprašdamas ką nors iškreipti arba apšmeižti. Čionai aš savęs neškaitau prie neklaidingųjų; juk yra žinoma, kad jeigu kas veikia, tai padaro ir klaidą. Rasit aprašant seimus ir įvyko kokios mažos klaidos, kurias aš su mielu noru esu pasirengęs prisiminti, jeigu man bus nurodyta, kur suklydau. Bet p. C. V. anaipol neparodo klaidų. Štai kaip jis rašo: „Ne vienas tik „Katalikas“ taip „teisingai“ ir „logiškai“ perstato dalykus, kurie turi bent kokį sąryšį su socialistais ar socializ-

mu. Tą patį daro „Vienybė Lietuvninkų“ (pav.: kada, aprašydama XXVI S. L. A. seimą, apšmeižė Račiūtę ir kitus socialistus, o nugalstė tautiečius, kurie tai daugiausiai ir kėlė triukšmą, kvailius ergelius, etc.; arba melagingai aprašydama ir aiškindama veikimus VI L. S. S. susivažiavimo etc.) ir „Lietuva“, kuri, apart ko kito, per savo buvusį redaktorių antrininką Jurgelionį išdriso tvirtinti, buk socialistų partija verčianti žmogų meluoti.“ Taigi mane ir verčia atsilipti į buvusius seimuose delegatus, kaip XXVI S. L. A. seime Baltimore, Md., taip ir L. S. S. susivažiavime Brooklyn, N. Y. Neabejojau, kad kiekvienas paskaitęs „V. L.“ seimų aprašymus, neris, kur buvo mano iškraipymas veikimų. Ir ar teisingai tas p. Casum Videns primetimas „V. L.“ „melagingumas“, kuris bet gi jau mane paliečia, kaip aprašytojui? Nurodykit klaidas ir „melagingumus“ ne šmeižimais, ne juodini-mais ypatos bei laikraščio, tai tada bus aišku, kur prasikalsta prieš teisybę.

Aprašyme XXVI S. L. A. seimo, tiesa nevisai teisingai buvo prikerpta tūlo delegato linkui Račiūtės netaktiškumo laike seimo, bet tai ne mano darbas ir užtai neatsakau. Bet prie aprašymo VI L. S. S. susivažiavimo, tai nėra nieko neteisingo. Mėginau pagal mano geriausį supratimą aprašyti kuobesališkiausiais; nepridėdamas savos minties ir stengdamasi vengti iškraipymų. Aš čion kalbu tikrai apie aprašymus seimų „V. L.“. Netik ten nieko blogo nemanta, bet dar linkta geriausio bujojimo, kaip S. L. A. taip ir L. S. S. Jei redakcija neiškraipė, tai irgi aišku, kad ir „meluot“ nenorėjo. Aprašydamas maniau, jei padarysiu klaidų kaip išvieno taip ir iš antro seimų, tai delegatai patėmys ir atitaisy isiskverbusias klaidas. Bet anaipol nemaniau gauti vaikų pagėdžiojimo žodį „melagis“, — nuo ko, tai jau bent ne nuo socialistų. Jau tūli pradeda net pamiršti apie seimus, kaip štai p. C. V. išvažiuoja su „melagingumais aprašymų“. Ir jei garbus delegatai nenurudys, kur mano „sumeluota“ arba nukrypta nuo teisybės, ir neparodys mano padarytoš klaidas, tai busiu priverstas manyti, anot p. Jurgelionio, kad socialistai verčia „meluoti“. Nes pasakyti: „melagingai“ ir vaikūčiai ant gatvės tą patalkys. Proto žmonėms ir už teisybę pasisventusiems kovoti. — tai pati dora. Žmogiškumas ir etika verčia pirmiausiai parodyti suklydimus, kaltes, ir paskui duoti nuosprendis, „prasikaltėlio“, „melagio“ ir tt. (Nėra abejonės, kad ypač linkui abiejų seimų, p. Casum Videns mažai ką ir gali rašyti bei kitus kritikuoti, nes pats mažai yra girdėjęs, kadangi mažai yra buvęs posėdžiuose: pasirodydavo tik su „reikalais“...)

Varguolis.

DAR APIE „STEBŪKLINGUOSIUS“, DAKTARUS.

Tūli laikraščiai ir „Vienybė Lietuvninkų“, 31 N paduoda žinią, būk Collino Instituto Dr. Hyndman taipgi Dr. Hartman, esą nuteisti kalėjiman, už gydymą per pačią. Kad nuteisti, tad teisybė; bet visai ne už gydymą per pačią, o tik už tai, kad šie daktarai reikalavo pinigų per pačią ir siuntinėjo vaistus pastojusiomis neščiomis moterims, kad išvartyt

ZODELIS I LAIKRAŠTININKUS.

Besiartinant antrajam laikraštinių susivažiavimui, tai vieni tai kiti mūsų vientaučiai sumano įvarias laikraštijos reformas. Tikiuos kad ir mano žodelio neatmes gerb. V. L. redakcija. Duriu tokiu dvylekiu, koį turiu.

Ar neatėjo kartais laikraštiniams į galvą, kad jau laikas yra sumažinti laikraščiuose kenksminguosius apskelbimus? Rodos pernai buvo nutarta, jog iš pradžių pabandyti sumažinus savo skiltis del stebūklingųjų daktarų, bet šitas nutarymas, ant nelaimės, kažkodėl taip ir neįvyko. Tie daktarai, kurie neingauka garso savo miestuose išmintingų ir sumaningu gydymu, po senovės viešpatauja po mūsų laikraščiuose, ir „gydo“ žmones viduramžiniu būdu, siuntinėdami jiems kokius miltelius arba ir tyrą vandenėlį... Laikas, o laikas būtų apie tai mūsų laikraštiniams pagalvoti ir pasigailėti savo išnaudojamų vientaučių, atsiminus, jog geri daktarai neįieško sau pacientų per laikraščius, bet jie patis nuo viens kito gabų ir sąžiningą gydytoją atranda.

Tas-pats reiktų pasakyti ir apie kitus įvairius garsintojus: nesurukomų tabakų, karčemninkų, burtininkijos priemonių, etc. Šiaip ar taip, o tam reiktų padaryti tik susitarę visi laikraštinkai. Jie galėtų, jeigu jau nevisai tokiuos apgarsinimus išmesti, tai nors apsirubežiuoti, ir patyrus prigavingus garsintojus, uždaryti jiems laikraščiuose duris, kurių nei vienas kitas laikraštis neprivalėtų įsileisti.

Vientaučiai, laikraštinkai. Atėjo valanda pasirūpinti savo viengienčių apsergėjimu nuo įvairios rūšies schemerių!

J. K. Mikas.

Buvęs liudininku.

GYVENKIM TVIRČIAU.

Mēs lietuviai amerikiečiai, mažai ką tepaisome linkui savo gyvenimo. Gyvename vientik tai dienai, nepaisom nieko apie rytojū. Praleidžiam savo centus, sunkiai uždirbtus, girtuokliavimais arba kitokiais panašiais išdykavimais. Pasitikim, jog ant rytojaus vėl Dievas duos, arba pasitikim vėl, kad esam sveiki ir drūti, taigi duonos kasnį vis užsidirbsim.

Ir tokiu būdu žmonelės gyvena vientik tai dienai; jie nesibi-ju praleist savo paskutinį centą... O jeigu kuomet užėina krizis, bedarbės, tai jau, suprantamas daiktas, tokis žmogutis turi badą ir šaltį nukęst. Daugelis del tokių priežasčių net gyvastį savo užbaigia! Kuris tik žmogus nenori prie savęs turėti centą, tai tokie tik žmonės ir prikenčia daug visokių nelaimių.

Todel laikas būtų mūsų vientaučiams pamesti tas girtuoklystes ir pradėti taupyti savo centus, apsaugojimui gyvasties ir ateities. Gal atsimenate bedarbes 1907 ir 1908 m., katras taip skaudžiai davėsi atjausti kiekvienam žmogui? Argi užmiršot tuos atbalsius ir nebeatsimenat kas dėjosi New Yorke, Chicagoj ir kituose miestuose, kur tūkstančiai mūsų brolių ir seserų pateko į badą ir šaltį žiemos laiku! Taigi, man rodos, kiekvienas dirbantis žmogus gali del savęs vis šiek tiek susitaupyti centų apsisaugojimui savęs nuo kančių. Mēs čia žiūrime į Ameriką, kaip į laisvės šalį. Bet kapitalizmo sistema tankiai mums varguoliams suteikia vargą ir badą kentėt. Todel nors patis save apsisaugokime ir pradėkime tvirčiau gyvent...

P. O. Kapickas.

TINGINYS.

Didžiausias tinginys — Simas Dilius gyvenimo dienas leido lovoje, kambaryje ir ant kiemo. Sėdėdamas tingi eit kult, išsimiegojęs tingi keltis, atsikėlęs tingi eit valgyt pusryčius, o kai pradeda valgyt — tingi nustot.

Vieną sykį ingavo tvirtą valią ir apveikęs savo didįjį tinginį užsimanė pažaist. Prisitaissė priešpunto šmirkštyne ir norėdamas įvartyti žiurkei prieputlą — pradėjo į sklepa leist vandenį. Būtu netik žiurke paskandinęs, bet ir namas būtų primarmėjęs pilnas vandenio, bet šeiminkė pamatė ir tarė:

- Simai, ką tu dirbi?
- Noriu žiurkę išmaudyt.
- Senas vyras ir paikas!
- Nesibark, nesibark! Kad taip gaila žiurkės — aš galiu užsukt vandenį.
- Ne žiurkės gaila, bet namas jau tuojau pradės plaukti!
- Del kelių viedrų vandenio plauks murinis namas.
- Užsuko vandenį ir norėdamas vėl šeiminkėi pasigerint — pamėmė šluotą ir pradėjo šluot kiemą. Pabraukia su šluota, sustoja ir žiūri, ar mato šeiminkė. Jei nemato, tai jis pasiremia ant koto ir žiūri į šuniuką. Pabaigęs šluot — inėjo ir tarė:
- Duokit man moties!
- Ką tepsi! — užklausė šeiminkė.
- Kiemą bešluodamas ant delo puslį sumušiau.
- Gana jau, gana. Geriau būtų nešlavęs.

— Tai mat! Daryk gerą.
— Lyg aš tavęs prašiau.
— Kiemas popergalių primėtytas — nei negražu.
— Tu burnos nenuspausei, o aš nesakau, kad negražu.
— Duok mosties, o gal užsivietryt.

— Tai aš juokčiausi!
Tingins nuspjovė ir nuėjo gult. Susimąsčiusi šeimininkė — nusiuntė Plumpą alaus parnešt.

— Simai, Simai!
— Kokiu dabar kvarabū!
— Eik alaus išgersi stiklą už šlavimą.

Dievaž, kaip jis alų mėgo! Bet, deja! Jis dabar tingi keltis.
— Pripilkit, stiklą ir atneškite!
— Na mat! Eik, o ne — negausi.

— E, tai žmonės!
Taip jam dabar gerai gulėt, net saldu ant širdies, bet tas alus... Jis taip alų mėgo, kai versis putrą ir del jo vistiek kelis iš lovos. Lova — jo laimė. Ant šios ašarų pakalnės jam nėra nieko malonesnio už lovą. Da jis priglaudė galvą prie pagalvio ir kojas ištiesęs gėrėjosi lovoje gulėjimo gerumu. Tačiauš mąstė ir apie alų... Net seiles rijo atsiminę apie jo didelį gardumą. Sykiu pakilo ir nuėjo gert, bet kokia baisi nelaimė atsitiko! Šeimininkė ir Plumpa manė, kad jis neateis... Sveiks, posveiks — juodvi ir išmaukė.

— Na, kur tas alus?
— Męs manėm, kad tu visai nei neateisi ir išgėrėm!
— Tai po velniui!
— Ko nesikėlei, kad šaukė?
— Jas biesas pagautų!
— Tik tau ir nesiseka... — juokėsi šeimininkė.

— Kad pavydžiat alaus, kam da erzinat?

— Męs tik del tavęs ir nešėm — reikėjo ateit ir būtum gavęs. Jis dabar eitų vėl gult, bet tingi pereit per kiemą. Atsisėdo kieme ant kedės ir užmigo. Sapnyje jam pradėjo rodytis Plumpa... Ta merguzelė buvo pusėtina graži. Jam rodėsi, kad ji su žasies plunksna nuo jo veido mused baidė. Simas griebė smarkiai, kad nutvert ir pakulent Plumpą... O čia copt šunį už ausų ir sugrobė... Mat jam miegant šuva ant kelių kojas padėjęs laizė nosi.

— Mama, mama! — jis prabilo.
— Na?
— Išpirškite man Plumpą!
Plumpa buvo neprastos veislės mergina — bajoriška da, todėl ir vardas jos ir raštuose ir žodžiu vadinosi — Liulka.

— Liulka!
— Ką? — ji atsiliepė.
— Simas nori tave vest už moterį.
— Liulka, juk iš mudviejų būtų neboga pora — apmąstyk.
— Nenoriu.
— Na ir kodėl jau?
— Kam man reik tokio tinginio!

— Kad tu ir neištekėtum niekad toki netikus.
— Man tokių ir nereik, kaip tu.

— O tu statmukė!
Plumpa pasipūtė, nusišypsojo ir nuėjo sau.
Ponas Dilius šuniuką apsikabinęs vėl pradėjo snausti.

Šilburis.

VASARA.

Vasara daili,
Ir šiltas oras.
Pievoje spindi,

Rasos gintaras.
Ežere vanduo.
Ramiai banguoja.
Žuvytės narde,
Kvietkė vilioja.
Į vandeninę,
Jų karalią,
Kviečia laukinę,
Gelsvą leliją.

Ežero krantu,
Takelis dailus, —
Ar kai paprantu, —
Jis man toks meilus!
Vaikštau, bet nieko,
Vis neužeinu...
Pritrūkęs vieko,
Vėl namo einu.

Veltui tik jieskau,
Ne man surasti.
Kits tur, „jau nēr tau“
Kas bepamesti!...
Jieskau meilužės, —
Girdi sesyte!
„Ten už maružės —
Čia nematyti“.

Ak! bū bū laimingas,
Kad ją surasčiau;
Mintis klaidingas,
Viską pamesčiau.
Vien tik širdingai,
Ją pamylėčiau,
Jautriai meilingai,
Į ją žiūrėčiau.

Aš jau lupinėčiau,
Meilės vainiką.
Aš ją pažinėčiau,
Ji — dainininką!...
Bet vargu rasis,
Dėl man žadėta?
Aš pastarasis —
Taigi ir vieta

Pinavyjas.

OŽYS AR NIEKŠAS.

Karštas po pietų laikas. Seklyčioje ant kedės pusiau pavirtusi guli mergaitė aštuniolikos metų. Per josios veidą bėginėja musės, po kelių nukritusių atvirą kningą, lūpos pusiau-praviros, kvėpavimas tik, tik... Ji miega. Seklyčioje inaina senukas, lyg kad būtų atėjęs iš senų Gogolio laikų. Pamates miegančią mergaitę, nudžiungą ir prieina artyn pirštų viršūnėmis selindamas.

— Koki... grožybė! — jis šnabžda, čepsėdamas lūpomis. — Mieganti... he... he... dailioji... Kaip gaila, kad aš ne piešėjas! Ta galvikė... šita rankutė! Senukas prisilenkia prie mergaitės rankutės, glosto ją savo gislota ranka ir... pėu! Mergaitė iš gilumos atsidūsta, atidengia akis ir su nusistebėjimu žiūri į senuką.

— A... tai jūs, kuningaikštė! — sumurma ji, per miegą. — Parodon, regis, aš užsnūdau!
— Nu, ir miegokite, — ištaria kuningaikštis. — Jūs — ir dabar miegate, o aš jums sapne rodau si... Jūs tą viską sapne matote... Miegokite, miegokite... Aš tik sapnuojusi jums...
Mergaitė tiki ir užmerkia akis.
— Kaip aš nelaiminga! — prašnabžda ji užmigdama. — Amžinai man sapnuojasi tik ožiai ir niekšai!

Kuningaikštis girdi tą šnabždę, susigėsta, ir... ant pirštų viršūnių vėl atsitraukia...
Iš Čechovo Abs.

PRAGARINĖS KARŠTIS.

Sykj negrų kuningas buvo užklaustas, kaip esą pragare karšta. Jisai atsakė:
— Imkite visas Michigano pu-

šis, visą Pensylvanijos anglį ir visą Ohios aliejų, — sudėję viską į krūvą, uždegtite, paakui ištraukit iš pragaro sulenkėjusį lietuvį, ir įmeskit į liepsnas, tai jis negyvai sušals.

F. Mikolainis,

Thorp, Wis.

ATSAKYMAS P. J. A. JA—NIS.

„V. L.“ 30 N, p. J. A. Janis rugoja ant manes, joguei aš 28 N „V. L.“ žinutėje iš Patersono, N. J. neteisingai primetęs sukeltąjį pikniko skandalą Newarko peštukams. Jisai nugiria savo piliečius ir užtvirtina, kad ten peštukų nėra, nes ten jaunuomenė nei gerianti nei pešantis. Labai tas būtų pageidaujama, bet gaila, kad taip nėra. Man nerūpi kaip ten jie gyvena, nes pakanka, ką aš mačiau. Kad taip buvo, kaip aš anuo sykiu rašiau, tą ir dabar tvirtinu.

Kas lytisi to peštukų klubo, tai aš ir tada rašiau, kad „sako jie turi“, taigi aš rašiau, kad girdėjan, nes aš girdėjau juos pačius sakant, kad jie mokėsi į savo klubą po 50c. extra, kad būtų iš ko gelbėtis pakliuvus į policijos rankas. Tą jų artimi draugai pasakojo, nes prigulį į kokios ten „jaunuomenės“ klubą, kuris esąs dar ir katalikiškas. Tai tiek aš žinau apie klubą.

Turiu paminėti, jog man nerūpi nei juodinti nei baltinti Newarko jaunuomenės; lai ji sau būna, koki yra. Tačiauš norėčiau paklausti p. Ja-nio: kamgi tas Newarko klebonas ngulatos ją kolioja už negerus pasielgimus? Ir jeigu ji negirtuokliuoja, tai kodėl tiek daug yra tų lietuviškų karčemų lietuvių apgyventose vietose, kur net po kelias randas ant kiekvieno bloko?

Vaikas.

DAR PRIE WATERBURIO LIETUVIŲ HISTORIJS.

„Šv. Vardo Jezaus“ Draugystė yra susitvėrusi jau 1899 metuose. Jos siekiai, taip kaip ir kitų tikėjimiskų pašelpinių draugysčių, bet ji tuomi skiriasi nuo kitų, kad ji supirko kningas pagal vietinio prabasciaus nurodymą, kokio turinio kningas yra tinkamos. Žinoma, tame kningyne nėra kitokios pakraipos raštų, kaip pasakaitės ir dvasiško turinio kningos. Tas kningas laiko bažnytinėje salėje ir tik tie gauna jas skaityti, kurie priklauso prie bažnyčios. Kningas duoda skaityti tik į namus užsidedus užstatą (kauciją). Kningyno prižiūrėtojai yra renkami iš kitos draugystės „Aidas“, kuri yra tos pačios dr-tės skyrius. „Aidas“ yra teatrališka draugystė, taipgi po stipra cenzura, kad visi jos sąnariai prigulėtų prie „Apaštalytės Maldos — Šv. Vardo Jezaus draugijos“. Per kelerius metus laikė lietuvišką kapeliją (beną). Laikant prie draugystės kapeliją ir padengiant visokias jos išlaidas, kasoje pinigų vargiai galima buvo įžiūrėti. Taip dalykams stovint, per keletą metų, draugai pradėjo galvoti, kaip čia padarius su kapeliją, kad tiek daug nekaštuotų. Ant galo prieita prie to, kad kapeliją reikia visai paleisti, ką ir išpildė. Paleidžiant kapeliją, muzikos instrumentai lieka be naudos; todėl vienas iš jos sąnarių, T. Stočkutis, apipirko tuos instrumentus ir laiko kape-

liją po vardu „Stoks Band“, kuri ir dabar gyvuoja. Paleidus kapeliją jau ir Š. V. J. draugystė kapitalo biskutį susitaupino.

Turime biskutį ir kareivių, — tai Šv. Jurgio gvardija, inkurta 1906 m. Kaip patyriau, iki perelty metų nekaip jai klojosi, bet keliems draugams pasidaravus, tapo supirktos uniformos ir vėliava užsteliuota.

„Aidas“ Teatrališka draugystė tai viena iš Waterburio teatrališku kuopelių, kuri sąnariais neskaitylinga, bet visi jauni ir puikiai darbuojasi; tiktai vienas opus dalykas, kad ne katalikai negali joni prigulėti. Dar buvo ir taip, kad tik vieni nevedėliai galėjo prigulėti, bet tai praktikoje pasirodė netinkamu, per tai, kad gražiojylitissunku prikalt, pasitaikius ištaka ir apsideva, ir jau daugias nebegali prigulėti prie „Aido“. Kaip patyriau, tiems istatams duota „atstauka“ ir dabar galės prigulėti ir „moterystės stonas“.

„Lietuvos Jaunikaičių“ draugystė, 1909 m. inkurta, susitvėrė su tuo tikslu, kad įsteigti kooperatiškę draugystę; bet ant galo išvirto į pašalpinę ir pasivaidino „Lietuvos Jaunikaičiais“. Istauose turėjo indėję tokį paragrafą: ženočių visai nepriimti, bet kuris apsvies joje būdamas, tai ir ant toliaus galės prigulėti. Pažiūrų pusiau klerikališkų, nes kaip kada ir mišias užperka, gal kad daugiau nesirgtų.

„Blaiivybės“ 1-ma kuopa nuo kokios poros metų gyvuoja; joje yra trys skyriai: 1-mas skyrius, kurisai priguli prie Lietuvos Blaivininkų ir moka 10c. mėnesį, ir numirus gauna 100 dolerių iš sąjungos; 2-ras skyrius, tai kurie priguli prie sąjungos ir moka 25c., be jie pinigų nesuničia į centrą, bet pasilaiko kuopoje, ir susirgus draugui gauna \$5.00 pašalpos li-goje; 3-čias skyrius tai kurie priguli tik į kuopą ir moka ant metų 25 centus už nešiojimą ženklelio; jie negauna nei pašalpos nei posmertinės. Įpabi mažai apie ją waterburiečiai žino, todėl kad tik tai parapijos žmonės tepriguli.

„Švento Juozapo Brolijų“ inkurta 1905 m., jau pusėtina sena dr-tė, kuri podraug priguli ir prie S. L. R. K. A. 91 kuopos. Ji moka į pašalpinį skyrių 25 centus mėnesį, o į Susivienijimą \$2.50; tai ant metų pareina \$5.50. Į susivienijimą moka du dolerių; tautiški centai ir organas vėl pasidaro apie pusę dolerio. Per tai nariais skaitlinga; iš kuopos neišmoka posmertinės, bet tik iš centro.

„Apaštalytės Maldos Dr-ja“ inkurta 1899 m. turi dikėiai narių.
„Šv. Marijos Blaivininkų Draugija“ inkurta 1899 m. Sąnarių turi daugiau kaip tris šimtus.
„Gyvojo Rožančiaus“ Dr-tė, uždėta 1889 m., narių pervirš tris šimtai.

„Šv. Stanislovo“ Dr-tė uždėta 1902 mete, narių turi pervirš tris šimtus.

„Švento Juozapo“ kareivių dr-ja, inkurta 1910 m.; joni priguli maži vaikai, einantys ir baigusie mokslaine; jos tikslas, kad neištautėti, nes ant susirinkimų yra uždrausta kalbėtis angliškai; jeigu katras pradeda kalbėti, tai gauna baudą; o bauda, tai taip kokį pajaukimą ant jo padaro; iš jų pačių yra renkami visoki komitetai, kaip tai pirminkai, raštinkai ir kasininkai.

Taipgi tuomi pat tikslu yra su-tvėrti ir „Šv. P. Marijos Nekalto Prasiđėjimo“ mergaičių dr-tė, uždėta 1910 m. Puikiai gyvuoja.

Pradžia sunki buvo, nes nebuvo dar gerai sutvarkyta, bet dabar įvedus ir pašalpą, tai jau kitaip einasi, nes dabar moka ant mėnesio po penkius centus ir jeigu katras suseraga, tai gauna vieną dolerį pašalpos savaitėje. Buvo vienas atsitikimas, kad viena iš mergaičių mirė, tai draugės sutarę nupirko gyvų gėlių vainiką ir palydėjo į kapines; tai po tam sekančiame susirinkime prisirašė apie 27 naujos narės. Tas abi mažyčių draugijas inkūrė p. V. J. Kovas, vietinės lietuviškos parapijos vargoninkas, kuris deda vi-sas savo pastangas, kad kiek-tik vien galima prilaikyti lietuvius nuo istautėjimo.

„Šv. Kazimiero“ dr-tė inkurta 1885 m., keli metai atgal turėjo kooperatiškę valgomų daiktų krautuve, bet per stoką suprantančių vedėjų, nei nepasijuto kaip inklimpo į skolas, ir tokiu būdu priversti buvo uždaryti krautuve, bet kurie krautuvejė dirbo, po tuo laiku užsidėjo krautuves, tai ir po šiai dienai laiko, ir puikiai stovi.

„Šv. Juozapo“ Dr-tė uždėta 1896 m.; narių turi pervirš du šimtu.

„Šv. Petro ir Povilo“ susitvėrus 9 d. balandžio 1911 mete, pašalpinė draugystė.

„Šv. Jono Krikštytojo“ uždėta balandžio mėnesyje, 1911 m., taipgi pašalpinė.

S. L. R. K. A. 11ta kuopa uždėta 1898 m., narių turi pervirš du šimtu.

„Lietuvių Piliečių Politiškas Klubas“, uždėtas 1893 m.; išpradžiu per ilgą laiką labai silpnai stovėjo, bet pastaraisiais metais susidriūtino, nusipirko nuosavę svetainę po N103 Green str., kuri kaštuoja daugiau kaip šešius tūkstančius dol. Neatsimenu nuo kurių metų įvedė antrą skyrių; į antrą skyrių gali prigulėti tiktai tie, kurie jau turi pirmuosius pilietystės poperius. Kokis pora mėnesių atgal tapo supirkta gymnastikos prietaisais del jaunų narių; kurie turi palinkimą gali kiekvienas prigulintis prie klubo lavinties. Yra jau keletas puikiai prasilavinusių vyrų.

„Lietuvių Neprigulmingas Klubas“, inkurta 1903 m. 27 d. rug-sėjo; narių turi apie 150.
Tėvynės Mylėtojų Dr-tės 5-ta kuopa, inkurta apie 1894 m.
Lietuviškos Neprigulmingos kapinės yra šių draugysčių: D. L. K. Gedemino, L. Sūnų, Šv. Petro ir Povilo.

„Rutos“ motery dr-tė, inkurta 1906 m.; prasidėjo iš 39 narių, dabar jau turi apie 150.
(Užbaiga seka.)

Juris.

LAISKAI IN REDAKCIJA

Sakė man, būk „Kovoj“ (pats jos neskaitau) yra kas ten prirašyta ant manęs už straipsni, kuris tilpo „V. L.“ (rodos „Mūsų socializmas“). Ar „V. L.“ negalėtų pastebėti, joguei tas straipsnis nebuvo iš-po mano plunksnos?
Viso gero velijas
B. K. Balutis.

Tas straipsnis buvo kito vietau išrašytas. Pridursim tiek, kad jį rašė socialistas. — Red.

Iš Amerikos.

Pabėgo traukinys. Edwards-ville, Ill. ant Wabash gelžkelio staigu pradėjo bėgti tuščias traukinys. Pasileido vytis kondukto-

riai, mąsinistai, bet visi atsiliko. Pagaliaus nubėgęs apie 20 mylių, traukinys staigu vėl apsislojo. Traukinyj nebuvo gyvos dūšios. Apžiūrėjus vienok rasta atauktą inžino svičė. Menama, kad tą padarė užbėgusi žiurkė.

Sustabdė naują gydymą. Tacoma, Wash. areštuota daktaras Linda Hazzard, kuris pradėjo praktikuoti naują gydymo sistemą. Jisai gydo badavimu, ir jau daugelį išgydęs, ypač sergančius skilvio liga. Už gydymą imdavęs \$100. Bet staigu vienas iš pacientų pasimirė, — tai buvo tūla Anglijos pavaldinė Claire Williamson. Daktarai rado, kad ji pasimirė iš bado. Dabar Hazzard yra skundžiamas už nužudymą merginos, su tikslu gauti jos tėvų paliktinį turta. Bet jis vėsiąs bylą iki galui, nes jis tikis, kad daktarai pavydi jo gydymo sistemai.

Pasimirė Poniatovskienė. Iš Paryžiaus praneša, jog ten pasimirė amerikona kuningaikščio Andre Poniatovskio pati; jie turi Amerikoje, Stockton, Cal., dideles kasykles. Andre Poniatovskis yra sūnus to didžiūno, kuris prie Napoleono III buvo arkininku, o jo prosenis Stanislovas Poniatovskis buvo išrinktas lenkų karaliumi 1767 m.

Kiek duoda Tafto karvė. Milwaukee, Wis. yra rengiama pienininkų paroda, kurion būsianti atvesta ir prezidento Tafto karvė. Karvė turi vardą „Paulina Wayne“. Vienas iš vietinių pienininkų padarė su prezidentu kontraktą pardavinėti sveičiams šitos karvės pieną. Už kvortą būsią imama po 50 centų. Kadangi karvė duoda po 16 galionų ant dienos, todėl bus paimta po \$5 už galioną, o iš viso karvė pelnys \$80 ant dienos.

Chicagos liandis. Nauja Chicagos adresų kninga paduoda, jog čia yra 2,500,000 (pustrečio milijono) gyventojų.

Atsakyta australiečiams. Australijos krasų užveizda Josiah Thomas, mėnuo atgal buvo padavęs Amerikai proporciją, įvesti tarpe šių dviejų šalių pigesnę krasą, taip kad iš Amerikos Australijon laiškas tekaštuotų 2 centon. Dabar Washingtono valdžia šitą propoziciją atmetė.

Valdžios sūris. Žemdirbystės departamentas apsteliavo Appletone miestelyj (Wis.) padaryti sūrį, kurį suspausti ims 10 dienu. Sūris sversias 6 tonus, ir jį dirba ant plioškčio vežimo. Darbo laiku valdžia nusamdė fotografus, kurie turės nuimti 50,000 paveikslėlių, parodančių, kaip dirbasi sūris. Tas sūris ir paveikslai bus nugabenti Washingtonon. Valdžiai reikią turėti informacijos, kaip daromi sūriai

Inkvėpė kalėjimas tēmą. Garsus apysakų rašytojas Upton Sinclair, „Raisto“ autorius, kuris buvo Delewarj pasodintas kalėjime už žaidimą nedėdienyį sveidiniu, dabar rašysias apysaką, kurioje nupiešia kalinių gyvenimą.

Gelžkelis nebeprima merginą. Southern Pacific gelžkelis nuo einančio mėnesio apskelbė nebeprimsiąs tarnystėn merginų už klerkus ir stenografes. Aiškina tno, jog kaip tik jos pramoksta ir pradeda būti naudingos, tuoju ir išėina už vyro.

Togo Washingtono. Apšilaukęs didžiapilėje Washingtono jeponų garsus karvedys Togo, vi-

KAZYS PUIDA

Zemės Giesmė

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

Mintįs atsirėmė ton sienon, kurioje jokių plyšių nėra, jokių durų. Prieš ją stovint reikia atsiminti francūzų priežodis ir juo vadovauties:

— *Qui ne risque...*

Kur rytojus nuves, ką jis suteiks — nė jis pats to nežino. Čionai tik porytojus spręsti gali. Ir jo sprendimas dažnai padeda pamatą kitiems atsitikimams...

Gyvi paveikslai, virpančiomis varšomis pasipjoję, kilo iš tisa eile iš vaidintuvės viešpatijos ir, paerzinę troškimą, dingo, yt lengvas pirmutinis rudens ūkas vėjo blaškomas.

Sukurti nuosavas lizdelis; turėti šale savęs gyvas, artimas ir giliai jaučias žmogus; nuliūdimo ar sopulio valandomis turėti prie ko prakilnios ir galingos tylos malda prisiglausti; svajojimų metu turi tu svajojimų draugą — vis tai tokie pagundys ir malonūs, pririšę ir ramūs paveikslai-reginiai, nuo kurių vienu pečių trukterėjimu nenusikratysi.

Žmogui, kurs iš pačios mažumės buvo tiktai svečias tėvų pastogei, kuriam visas pasaulis buveinės vieta, o visi žmonės — tiktai žmonės, kuriuos netik reikalo valandomis sutinki — tokiam gali nusibosti nuolatinojo keliauninko gyvenimas ir nuosavas namas kartais tveria visiškai skirtingai ir darbais vaisingą gyvenimo vaizdą.

Bet kiekvieno žmogaus gyvenime gyvena Šalygų-Siaubūnas... Ir gyvena ir veikia, stato ir griauina, ramina ir kankina tik todėl, kad žmogus tyro ir sveiko proto gailisi savo darbams, neįveda tan darban samonės gilios, yt patsai gyvenimas — jis šiandien gyvena, rytojaus jam nėra ir ne jis savo būtybės valdovas, bet pikty rankų tveriamos šalygos vieno naudai — šimtų nuoskaudai.

Kas šale samonės ir proto neįveds gyveniman širdies, to žmogiškąjį šilumą niekuomet nesusilydys, nes tai tokia jėga, kuri reikalauja pritaravimo ir atjautimo...

Sutverti nuosavas lizdas — ne taip jau sunku, bet kas tan lizdan pasodinti: kuosa, varna, pelėda, šiknosparnis ar kregždė?

Gyvenimo kelionėn leidamasis žmogus visuomet tikisi sutiksiąs tą kregždę, kuri jo širdies sąsporoje savo lizdelį nusilpdyt — bet ar ilgai tame lizdelyje išstupės? Apgraišomis, apčiupomis jieškai jausmo, kurio rankon nepaimsi, kurio akimi neužmatysi. Ta jieškojimų kelionė dažniausia savo tikslo neatsiekia.

Kartą jau sukrovęs savo lizdą, nors juo ir kankintumeis, nors jis būtų nepracinamu gyvenimo urvu — nesugriausi ir neišardysi jo, nes trūksta drąsos ne tiek prie ko nors aukštesnio siekti, kiek ant mūsų pačių slybino naikinančią ranką pakelti.

Ir velki jauną, kurs viską žmoğuje užmuša tik todėl, kad tingi atsidraštinti, bijai apgalvoti priemones, kuriomis čia pasinaudoti reikėtų... Blogas iš mūsų savo laimės ir giedros kalvis!...

Aldona — tai tas pats sfinksas, kaip ir visos moteriškes. Dažnai matome, kad jos dar-gi pačios nenuvokia, ko jos nori, ko geidžia, kur jų mintis ir troškimai krypsta. Didžiausias ir prakilniausias ekstazos valandomis moteriškė pati save apgaudinėja, nenusivokia, nenusimano. Apvelka melą skaisčiausiais troškimų-svajojimų rūbais, papuošia lakiais laimės ilgėsio sparnais ir nuosavomis rankomis tuo pačiu metu kasa visiems savo troškimams gilių duobę-kapą.

O mės nekasame?...

Ha, ha!... Atbudę vedame atkaklią, nuobodžią kovą su kasdieninių smulkmenų pelėsiomis, nardomės tos kovos bangose tol, kol kas, apinasriu pažabojęs mus, neįveda iš tų kovos bangų paviršium ir neapjaukia, neleidžia gyvenimo gelmėn pažvelgti ir liepia paviršiumi vaikščioti...

Ogintas labiausia bijo tos apinasrio virpėjo prieš gyvenimo pelėsius ir jo paviršium. Perdaug jis kentėjo ir kankinos,

kol išsikasė iš to sąslavyno ir atgal grįžti jau ne tik negalėtų, bet užmokėtų už tai visomis savo kovomis, visais troškimais ir gultų suėstas, yt kirmino pagrauztas medis...

Pelėsiai — tai tokie galingi gyvenimo veiksniai, su kuriais mandagiu kulturingo žmogaus įrankiu kovoti negalima. Peratkaklus tat veiksnys ir mandagumo nepripažįstas...

Pasisekė toks pelėsis užčiuopti, pasisekė kelias į jį surasti, be nieko, ilgai negalvodamas smaugk jį mirtinai, nuosavomis rankomis iškask bedugnį kapą, nuosavomis rankomis palaidok jį ir iš atminimų srities tavo galybės jėgą išplėsk jo pėdsaką, su šaknimis išrauk. Tuomet tiktai kasdieninis pelėsis-valdovas mirs amžinai.

Kas diena, kas akimirksnis būk tokion kovon prisirengęs, nes tų gyvenimo pelėsių milijardai ir kiekvienas jų turi būti tavomis rankomis pasmaugtas, jeigu jo nusikratyti tikrai geidi.

Tik tas, kurs atkaklią kovą veda su savo nevidonais ir pirm visko su pačiu savimi — tik tas sėdas į pelėsių apleistą kasdieninio gyvenimo sostą ir valios virpėjimais sau paliepiamus išduoda.

Bet būdėti turi amžinai, dar-gi paskutinį atdusį išleidždamas turi atminti savo kovas, kad visi gyvenimo stengimaisi nesubyrėtų į dulkes prieš akis amžinai užmerkiant.

Iš atminimų bedugno šulinio prikelk skaisčiausias laimės dienas. Jei jos tavo gyvenime buvo, ir jų jėga paliepk rytojaus viešpatijoje tokioms dienoms sužibti.

— Laimė — tai baisi kova ir sunkiausia su jos vyliais kovoti, ar jais netikėti. Širdis maistinga, yt šimtamečius kankinamas vergas, kurio vienintelė vilties kibirkštis: — vieną akimirksnį laisvai atsikvėpti. Širdis amžinai trokšta išgirsti atsakymą mažutytės gėdelės skraiste pridengta. Ji gauda anuomet giedra ir viltimi spindėjusius žvelgėsius — tos užmirštosios, bet amžinai gyvos laimės virpėjimus...

— Reikia leisti širdžiai jos takais eiti, reikia jos netrukdyti... Pamanė Ogintas. — Ji ar atsieks savo troškimų tikslą, ar graudulingomis raudos gaidomis apsvynios ir lauks naujo sužadavimo, kad... gal prašvisti, ar jau daugiau iš numirusių neprisikelti, tiktai vilties maištu krūtinę kepinti...

Neveizdint į slaptuosius troškimus, ir galingą mintį-viltį, kaž-koksai dūslus, yt požemių Dievo, balsas snabždėjo jo sielon:

Vyljo deivė nutiesė lygų tau taką

ir moterų širdis, kad, meilės saldųjų paragavęs, kartybėmis sielą maitintum...

Deivės-verpėjos tavo siulą sumazgė ir suraizgė, kad širdies jausmų taku žengdamas sukluptum ir sopuliu kraujo lašais tavo troškimų taką nubertum...

Perkūnas uždegė krūtinėje bailsulį negestančios Gabijos liepsną, kad amžinų troškimų vyliojimas, jausmo gaivos nepasiimtum nuosavybėn, bet tik naujiems apsvylimams jėgos pasisemtum...

Tavo takas: — giedros ir jausmo galingas troškimas...

Tečiaus visi perspėjimai persilpnė buvo sulyginant juos su laimės troškimu. Kad ir pusę gyvybės reikėtų už laimės viltį atiduoti, jis nebūtų apie tai galvojęs, taip gyvenimo vyliai uždegė jo širdį ir mintis...

Eiti širdies taku — tai jau ligi galo eiti, visiškai nepatogu pusiaukelėje sustoti, nes negalima atgal grįžti ir negalima ant vietos stovėti — lieka tiktai vienas takas: pirmyn, amžinai, ligi paskutinio atdusio pirmyn!

Nes viltis — tai tikriausia troškimų motina, be jos niekas negema...

O jeigu nelaimių dangus būsimosios laimės dieną tamsiais debesimis apsitrauks ir iš pavydo skaudžiais žygiams-lašais, apvyliimo veiksniais lyti pradės — ha! — nelaimės tam ir yra, kad žmones kankintų, o ne tam kad savo viešpatijos padangėse ramiu tinginiu snaustų.

Bus giedra — tat po giedros turi būti ir audra su perkūnijomis, žaibais ir pasekmėmis.

O toms dvasios srytyje neužbėgsi už akių, gal ir pasisektų sustabdyti, bet:

— *Qui ne risque...*

(T. b.)

VISUOTINOJI
Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitęs parašė

T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)...

(Tąsa.)

tą su Antigona.

Pietinėje Graikijoje gimė mythas apie Trojėnų karę. Trojėnų karalius Menelajus turėjęs dukterį Dailiją Elena — nesumaišykite jos su Kantrija Elena, atspaudžinta pas Olšauską. Elena pavogė Paris; užtai Menelajus labai užpyko ir iš to kilo Trojėnų karė. Karė buvo baisi. Menelajus liko si be balso, o visi kiti didvyriai melavo ir rėkavo be galo. Vis-gi toji karė užsiliko ainių atmintyje. Pasibaigė jinai vien par įsikūšimą Odissėjus, kuris buvo gudragalvis. Tasai tad gudragalvis Odissėjus padarė medinį arklį ir patupdė jame savo kareivius, pats gi pasitraukė. Trojėnai, įvarginti ilgo apgulimo, užsimanė pasidovyti mediniu arkliauku. Žaislams įsiviešpatavus, iš arklio išlindo sutūpę tenai kareiviai graikai ir sumušė trojėnus.

Trojėnai užsimanė pasidovyti mediniu arkliauku.

Graikai didvyriai, išardę Troją, sugrįžo namo. Sugrįžę, nuliūdo neapsakomai: jiems nesant namie per ilgą laiką, jų pačios išrinko sau naujus didvyrius ir apgavo savo vyrus, kuriuos ir nužudė tuoj, kaip tik su jais pasisveikino. Žinoma, jei jos būtų bent tiek kantrios, kiek mūsų moteris, tai būtų padavusios į laikraščius (vieną sykį ant metų galima dykai) pajieškojimą — o gal but atsiradę savo laiku ir tretieji vyrai. Jos tur buti neskaitė laikraščių.

Gudragalvis Odissėjus, iškalno nujausdamas tą visą nesmagumą, negrįžo stačiai namo; pakeliui užtruko dešimtį metų, kad davus moterei laiką prisirengti patikti jį. Jo moteris, geroji ir teisingoji Penelopa su sūnum Telemaku laukė ir linksminosi su jaunikaiciais.

Jaunikaiciai norėjo būtinai su ja apvesti, bet ji suprato, kad geriau ir linksmiau yra turėti prieš save trisdešimtį jaunikačių, negu vieną vyrą; tad apgaudinėjo, kiek galėdama, visus, traukdama vis tolyn ir tolyn vestuvių dieną. Tė Penelopa žaislai susilaukė gana tragiškos pabaigos: sugrįžo Odissėjus.

Ilijada nupiešia mums kariškąją graikų gyvenimo pusę. Odissėja-gi parodo graikų būdą ir visuomeniškus papročius. Abidvi tas poėmas parašė, kitaip sakant, sutvėrė, Homeras. Jis buvo aklas. Jo vardas senovėje taip buvo pragarsėjęs, kad net septyni miestai gyresį esą jo gimtine. O kas mūsų laikuose? Tankiai net tikrieji tėvai nenori pripažinti už savo vaiką kokį šių laikų poetą, o draugai pasiūpau, išvadindami juos paklydusiais artistais, pramuštakakčiais ir visaip kitaip!

Pasiremiant Ilijada ir Odissėja apie heroiską Graikiją galima štai kas pasakyti:

Graikijos gyventojai dalinosi į: 1 — valdonus, 2 — kareivius ir 3 — tautą.

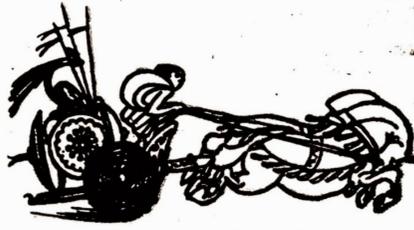
Kiekviena tų dalių atlikinėjo savo priedermes teisingai ir sąžiniškai, nei kiek ne blogiau už mūsų organizacijų vadovus ir komitetas.

Valdonas viešpatavo, kareiviai kariavo, o žmonės tai gyrė tai peikė savo viršininkų pasielgimus. Viršininkai, nors tankiai ir kirsdavo galvas savo navaldiniais, bet niekad nesuspėdavo jų, kaip kaip tai mūsų Susivienijimuose ir Sąjungose yra daroma. Jie tokį pasielgimą pavadintų kūdikių žaislu.

Valdonai, paprastai neturtingi žmonės, laikydavo save dievų ainiiais; gyveno gi tankiausia iš savo pavaldinių mielaširdingumo ir dovanų. Didžiūnai, kurie trynėsi aplink valdovų sostus, taip gi sakėsi paeina nuo dievų, bet tolimesnėse kartose, taip, maž-daug, kaip aštuntas vanduo nuo ki-

sieliaus.

Karėje tie didžiūnai visados eidavo pirmose eilėse. Teisybė pasakius, jie nėjo, bet važiavo vežimuose, apsisarvavę nuo pakaušio iki kulnų. Tokia kelionė buvo daug ramesnė, negu, paveizdan, kelionė automobiliu tarp Šiaulių ir Tauragės, ar dilizanu tarp Kaušo ir Jonuvos.

Karėje didžiūnai vaziudavo vežimuose.

Kariavo jie pavieniais, kur kam pasitaikė, per-tat ir tinginiai galėjo girties daug nuveikę, nesa jų niekas nematė ir negirdėjo karės laike.

Be viršaus paminėtų Graikijos gyventojų sluogsnio, t. y. be valdonų, kareivių ir žmonių, buvo dar ir vergai. Graikijoje visi, išskyrus pačius vergus, turėjo vergus. Neturėti vergo reikė tie-pat, kiek būti plikiu ir niekšu. Paveizdan, tūlas graikas Eshilis teturėjo septynis vergus, ir visi jo draugai sakydavo jam į akis:

— Eiši tu, Eshili, tu nesi biznieriūs!

Graikijos vergai buvo tai buvę valdonai, buvę kareiviai ir buvę šiaip liuosi kitąsyk žmonės.

Kalbant apie Graikijos valdonus, kareivius, žmones ir vergus, reikia neužmiršti, kad Graikijoje buvo ir moteris. Pas graikus moteris daug liuosiau gyveno, negu pas bile kokią rytų tautą. Graikės moteris turėjo atlikti visus darbus, surištus su namų užlaikymu, kaip tai: skalbti baltinius, verpti, austi, baltinti, pinti vyžas ir panašius žygius apeiti, tuom tarpu rytinių tautų moteris, nieko neveikdamos, voliojosi haremuose, kvepalų ir tingumo apsvaigintos.

Graikų tikėjimas buvo politėjinis, tas reiskia, kad graikai turėjo daug dievų. Tiek dievų, kad jiems neužtekdavo danguje deivių; tad vienas kitas dievukas nusiklysdavo kartais į kokią padorią šeimyną ir užsyki pridarydavo klastu.

Apie gyvenimą po mirčiai graikai mažą teismanė. Nebuvo kas jiems papasakotų apie pragarą ir šveistainę arba apie dangų. Teisybė pasakius, kiti historikai tvirtina, kad graikų gadynėje visai nebuve dangaus, kaip kad dabar yra. Šis, mūsų dangus, atsirado tik tada, kuomet Šv. Petras su raktais sustoja prie dangaus vartų. Vis gi jie numanė, kad pasimirusio žmogaus dūšia eina į kažnakokią naują pasaulę: nusidėjėliai į Tartarą, o teisingieji į Elizėjaus laukus. Tas pomirtinis gyvenimas tiek buvęs liūdnas ir nuobodus, kad pats Achilles pasakęs: «Geriau esą Lietuvoje ganyti kiaules, ne kaip būti visų mirusiųjų valdonu».

(Da bus.)

LIETUVISKI ŽAIDIMAI.

Kavoti šeškus. Susėda visi ant suolo, palei sieną, o kiti du darbuojasi apie šeškų. Vienas iš jų pasiima susuktą skepetaitę ar abrusą, ir uždrožęs vienam iš sėdinčiųjų per kelius, meta sėdinčiųjų užpakalin, sušukęs: „Kavokite šeškų!“ Visi sėdin-tieji turi užpakalin nukūšę rankas ir graibo šeškaus, o vienas iš tų dviejų pasilikusių stovinčiųjų gauda tą šeškų. Jis lenda pas vieną ir kitą užpakalin, kad pagriebti šeškų. Tuom tarpu sėdinčiai jam uždrožia per nugarą ir greitai vėl numeta užpakalin, leis-dami palei rankas kitiems. Pas katra gaudytojas sugauna šeškų, tas turi eiti gaudyti šeškaus, o buve-sis gaudytojas sėdasi ant jo vietos.

Prie šio žaidimo yra daug juokų, nes kiekvienas gaudytojas gauna nemažai plėgų, ir išsimokina miklumo. Žaidžia iki pabosta.

A. Č.

Bausmių atlikimai. 1. Pasikalbėti pas pečių. Nusiveda kas-nors prasikaltėję pas pečių, ir jiems besikalbant, jeigu kaltininkas neatsargus, tai jam išsuodina lūpas, arba padaro ūsus. Daugiausiai suodina merginas. Bausmė taip ilgai reikia nešiot, kiek yra paliepta. 2. Pasiekti nosį. Reikia su galu savo liežuvio pasiekti galą savo nosies. Būna daug juokų, nes kurio riesta nosis, tai net ir su ranka negali pritempti galo liežuvio prie nosies. 3. Išignybti. Liepja su kaire ranka, užsimetus apie kaklą, išignybti savo kaireją ausį. Vikresnis greitai pasiluosuoja nuo bausmės, bet kitas net pails-ta ir nieko nepadaro. Tada jam užduoda lengvesnę bausmę. 4. Atsiremti. Liepama prisiglausti prie sienos šoną ir gludniai pridėjus prie sienos koją, kitą koją pakelti ir taip stovėti, iki išgersi stiklą vandens. 5. Pajodinėti. Liepama pajodinėti ant šluotos. 6. Greitakalbe pakalbėti. Reikia tiek sy-kių pakalbėti, kiek užduota: „Kopa boba per pako-

pa. Jeigu bent sykį apsiriks, tai vėl išnaujo reikią kalbėti. 7. Pirštis. Reikia poniškai nusipiršti sau merginą arba vaiką. Jeigu prasikaltėlis vaikinas, tai jis turi prieš katrą-nors merginą priklaupyti ir sakyti: „Onute (ar kitu vardu), aš tave taip myliu, taip myliu, iš visų savo vėdurių, už visus gyvulius tu man brangesnė!“ O jeigu mergina, tai turi šitaip melsti vaikino: „Jonuti (ar kitu vardu), aš tave taip myliu, tu už visus man geriausias, tu švieti man kaip pečius, tu aškus, džiaugiuosi tavim, kaip pamačius dagį tarpe lelijų!“ Suprantama, kas turi miklų liežuvį, tai gali visokių labai juokingų prašymų ir kalbos rasti. Jeigu kas iš prašomų nesusitaiko, tai prašėjas turi gražiai pasprašyti.

V. A.—nis.

DAINELĖ.

Pūtė šilts vėjelis,
Šakeles lingavo.
Mirdamas paukštelis
Siaip, liūdnai, ulbavo:
— Pūsk šilts vėjeli,
Šakeles lingavok
Ir mano lizdelyj
Vaikelius liūliuok.
Daug metų išlėbėjau,
Linskminau miškelyj
Vaikučius auklėjau,
Skryriau dėl jų dalį.
Liūsai ir laimingai
Po miškus lakiojau
Ir dainoms saldžiomis
Praeivius viliojau.
Bet žmogus nedoras
Laimės pavydėjo,
Ir dabar kaip matot
Mirti man prisėjo:
Iš šautuvo šaudams
Iššovė sparnelį
Baigiu, štai jau mirti,
Liet kraujo lašelį...
Pūsk šilts vėjeli,
Šakeles lingavok
Glausk mano vaikelius
Liūliuok ir bučiuok.
Jie jie gi užaugę
Skraidžios po gireles,
Ir tau, jų globėjau
Vis išlėbęs daineles.

Vieversėlis.

Kopernikas.

Nerasime žmogaus, kuris nebūtų girdėjęs apie astronomiją, ir kuri lig šiai dienai rymo ant Konekškievianas žinome kas ta astronomija, nei kas ją moksliskai supamėtume. Šiame straipsnyje mes bandysime susipažinti su gyvenimu ir darbais Nikolajaus Koperniko, kuris iš astrologijos padirbo astronomiją, ir kuir lig šiai dienai rymo ant Koperniko at. astų dangiškių taisyklių.

Nikalojus Kopernikas gimė 2 d vasario 1473 metuose mieste Torne, Prūsiose. Tuomet miestą Torną savinosis lenkai, tačiau jame daugiau gyvenė lietuviškosios kilmės prūsai, augėsi, augėsi, augėsi gi Torno klia — buržuazija daugiausiai susidėjo iš vokiečių, kurie ir valdė miestą, jei spręsti pagal tai, kad palikuose oficiališkose miesto dokumentuose vartojama vokiečių kalba. Bet mums nesvarbu, kas tą miestą buvo apgyvenę, mus apeina tik tas, ar Koperniko tėvai buvo lenkais, ar prūsais ar vokiečiais. Buvo laikai, kuomet lenkai bandė Koperniką priskaityti prie lenkų, bet jis buvo vokiečiu. Koperniko tėvas nėra gimęs Torne, bet atsikraustęs iš Krakovos (1456 m.), kaipo prekėjas (vaisbūnas); bet čion jis užėmė svarbą vietą tarme, vėliaus gi (1464 m.) jis vedė vokiečią, labai turtingo tėvynainio dukterį, Barborą Vatzelrodę, iš kurios ir susilaukė du sūnu ir dvi dukteri, iš kurių jauniausiu buvo garsusis astronomas.

Koperniko augimas buvo geras. Tėvas buvo gana turtingu ir intektingu tarp žmonių, taip pat ir du Koperniko dėdės: vienas kuningas, o vėliau vyskupas, ir kitas politiškas veikėjas ir gi darė didelę intekmę ant jauno Koperniko. Vienu žodžiu Kopernikas augo tokioje kliausoje, kurioje galėjo viskam prisizūrēt, viską patirt. Tiesa, jo tėvas numirė, kol dar Kopernikui nebuvo sukakę 10 metų, tačiau tas mažai ką atsiliepė ant jo gyvenimo; nes

*) Mūsų žmonės nelabai atskiria prūsą nuo vokiečio; prūsai tai lietuviškos kilmės žmonės, gyvenę ir vakarus nuo Nemuno. Vokiečiai suvisai kitos kilmės žmonės. Prūsai jau išnykę, bet jų vardą Prūsija ar Partūsija savinasi vokiečiai.

ji savo globon paėmė dėdė Lukošius Vatzelrode, kuris vėliaus tapo Ermelando vyskupu. Čion mes turime truputį smulkiau pakalbēt apie jo dėdę vyskupą, nes jis Koperniko gyvenime turėjo nemažą reikšmę.

Vyskupas Vatzelrode buvo žiaurus būdo žmogumi, bet protingu ir apšviestu, ir net mokintu: jis buvo magistru Krakovos universitatėj, ir kanoniškų teisių daktaru Bologno universitatėje. Torne ir apylinkėj jis buvo visų labai gerbjamas. Būdamas turtingu ir apšviestu, jis lošė svarbą rolę politikoje ir tik vienas idealiską jauną Koperniką pykino, kad dėdė katalikiškas vyskupas, nors ir buvo davęs prižadus niekuomet nevesti, vienok tas jam nekenkė turėti nuosavus vaikus. Tas Kopernikui darė nesmagumą, nors vėliau ir pats, būdamas jau į tai, intekmė to žmogaus ant Koperniko buvo labai kuningu-kanauniku, lygiai taip elgėsi. Nežiūrint didelė.

Koperniko gimtinė, miestas Tornas, žiūrint iš kultūrinio atžvilgio irgi ne žemai stovėjo, būtent: jame buvo švento Jono mokykla, kurion suvažiuodavo mokintis net iš tolimiausių Prūsijos kraštų. Pabaigęs šią mokyklą Kopernikas važiavo mokytiis Krakovos universitatėn.

Tuometinė Krakovos universitatė buvo garsai; joje mokydavo daugiausiai iš teologijos ir kanoniškųjų teisių; buvo išguldomi ir liūsai mokslai: gramatika, logika ir retorika (trivium), muzika, aritmetika, geometrija ir astronomija (quadrivium). Universitatėj išguldydavo ir senovės klasikus; tik ant nelaimės, ne originale, ale blogame vertime.

Reikia pripažinti, kad tuomet visoje Europoj pradėjo vis smarkiau atsiliepti humanizmas ir laisvamanybė, — buvo tai išvakariai prieš reformacijos atsiradimą. Nuo to nebuvo atsilikusi ir Krakovos universitatė, kuri skaitėsi geriausia mokslavietė šiapus Alpų, ypatingai kuomet čion atvažiavo garsus laisvamanybės Buonakorsi, kuri bažnyčios tėvai labai persekiojo. Jis čionai skaitė lekcijas ir išguldinėjo klasikus: Virgilijų, Ciceroną ir kitus. Kopernikas Krakovoje studijavo matematiką, astronomiją, astrologiją, fiziką, muzikos teoriją, poeziją, retoriką ir klasikus: Aristotelį, Ciceroną ir kitus. Studentai Krakovos universitatės buvo išidalinę į grupes pagal tautas; kiekviena grupė turėjo savo įstatus (nors mažai kas juos tepildė) ir turėjo gyventi kuopomis. Tuomet Krakovoje tęsėsi smarki kova tarpe dviejų partijų — senamoklių (scholastikų) ir humanistų, kurioje daugiausiai dalyvavo studentai. Vengrai daugiausiai eidavo prieš „heretikus“ (humanistus), o mozurai (lenkai) ir vokiečiai pnyiwofagrhzsh rzhkrkgdwaynpin ir vokiečiai palaikydavo laisvesnęją kvasią. Neapykanta daeidavo net ligi muštynių, ir Krakovo „Brolių“ gatvė nekartą matė studentus su sumuštomis nosimis. Ar Kopernikas dalyvavo tose karėse, mums nėra tikrai žinoma; bet reikia tikėtis, kad ir jis neatsilikio, nėra jis galvą guldė už senovės klasikus, o scholastikai kaip tik tone apkentė tvirtindami, kad vienu žygiu negalima gerbti Kristų ir Jupiterį, ir kad mokinimas klasikų gražina stambeldystę. Matomai, tuometinė Krakovos visuomenė, nors ir nekuom labai gali pasigirti, bet ji jau turėjo dvasią ir gyvumą; tai ne vidurys viduramžių, kuomet Europa, dėlei savo miscitizmo, išrodė kaip ir dvokiančiu kėnu...

Krakovoje besimokinant, Kopernikui užvis labiausia patiko astronomija, kurią daugiausiai ir mokindavosi pas profesorių Brudzevskį. Brudzevskis buvo labai mokytas vyras; nors jis ir nieko naujo mokslui nėra davęs, bet niekas už jį negalėjo geriau ir aiškiau išguldyti kitų atradimus. Jis laikėsi Ptolomejaus *) sistemas ir vargiai Kopernikas tuomet abejojo apie jos teisingumą.

*) Ptolomejus — senovės graikų astronomas (gyveno II metašim. prieš Kristų). Pagal jo mokslą, žemė yra pasaulio centre ir ji nejudą, o apie ją saulė sukasi, bet 7 planetos ir kiti kūnai. Ligi Koperniko, Ptolomejaus sistema buvo pripažinta už teisingą, ir visi astronomait o prisilaikė

Pabaigoje 1493 m. scholastikai arba senos pakraipos žmonės apveikė laisvamanybi ir turbut tik dėlto Kopernikas nepabaigė mokslą ir negavęs jokio diplomo, apleido Krakovos universitatę.

Sugrįžus Kopernikui Tornan, prisėjo jam galutinai išsirinkti profesiją, ir jis nusprendė tapti dvasišku žmogum, tik jau ne dėl dvasiškumo, bet dėl to, kad turėti gerą ir šiltą vietą, ir mokytiis toliaus matematikos mokslus. Mat tuomet jo dėdė jau buvo Ermelando vyskupu, o ta eparchija mažai kuomi priklausė Lenkijai ar Teutonų ordenui, — tai buvo kaip ir savystovė valstijėlė, su vyskupu priešakyje. Prie kapitulos Frauenburge buvo daugelis pralotų ir kanauninkų, kurių užduočia buvo lalinkyti mišias, valdyti didelius žemės plotus ir dalintis gausimi pelnu. Teisybę gi sakant, dvasiškoji dalis buvo labai užleista — atsitikdavo, kad kapituloje kartais nebūdavo kam nei vienu mišiu atlaikyti. Bet iš kitos pusės reikia pripažinti, kad visi kapitulos šnariai buvo gerai apšviėtie, visi vis

jo nuo universitačių moksliskus laipsnius, ir jei naujas narys inėidavo jų tarpan, neturėdamas to laipsnio, tai būdavo verčiamas važiuoti kurion nors universitatėn dasimokintu. Bet pirmutinis bandymas Koperniko, pastoti kapitulos nariu, nežiūrint į dėdės vyskupo intekmę, nenusisekė; mat ant riebaus kashnio visuomet rasdavosi daugelis kandidatų. Vienok tas išėjo ant gero: Kopernikas išvažiavo mokintis Italijon.

Italijoje Kopernikas įstojo Bologno universitatėn ir susidraugavo su tautiečiais vokiečiais studentais (Natio germanorum). Besimokindamas teises nepamiršo ir astronomijos. Čion jis susipažino su garsum astrologijos žinovu, Domininku Marium, kuris mažai tikėjo į savo astrologiją, bet veikė tik dėl duonos kashnio ar dėl pinigų. Domininkas Marius, Ptolomejaus sistemai tiek-pat mažai užsitikėjo, ką ir astrologijai; vienok šios vieton nieko geresnio nesumanė, nors ir turėjo labai lavų protą. Čion besimokinant, Koperniką ir jo brolių Andrių, Ermelando kapitula išrinko kanauninkais; vienok jie negrįžo namon, bet vis dar mokinosi; čia būdami jiedu jau gaudavo savo pelno dalis; bet nežiūrint į tai, abudu broliu būdavo visuomet paskendę skoloje.

Išbuvęs trejus metus Bologno universitatėj ir negavęs diplomo, Kopernikas persikėlė Romon. Jis čionai skaitė lekcijas iš matematikos, užsiėmė astronomiskais tyrinėjimais ir kartas nuo kartos mastė apie savo būsimąjį veikalą. Reikia patikėti, jog tuomet atsiminė Europoj, o ypatingai Italijoje, prasidėjo atgimimo epocha; visur matėsi skepticizmo dvasia ir reikalavimai liūsos mokslų tyrinėjimo. Iš kitos k pusės, tam dikėiai prigelbėjo ir dvasiškija savo nevykusiais darbais. Reikia žinoti, kad tuomet popežium buvo Alexandras VI (Bordžio), už kurį didesnio niekadėjo, užmušėjo ir paleistuvio pasaulis nematė, jei bent išskiriant jo sūnų Cezarį ir dukterį, garsiąją Lukreciją Bordžio. Tiesa, dar tuomet mokslas visą teubuvo dvasiškoj globoje; naujoji filosofija dar tik leido pirmutinius diegus; net ir pati visuomenė, nors dvasioje ir reikalavo duos pakėlimo, bet gyveno senoviskai. Kopernikas nuo to visko laikėsi nuosaliai, jis užsiėmė tik mokininimusi ir liūsosnėse valandose — dailės menu.

(Užbaiga seka.)

P. Norkus.

INTEKMĖ DANTŲ ANT ŽMOGAUS GYVENIMO.

(Tąsa.)

Liūdniausiu tas yra, kad žmogus retai kada apie dantų sveikatą pagalvoja.

Jeigu žmogus virsta blogu, iš kokios-nors fiziskos priezasties, jisai niekadosis neprisimena apie savo kūno higieną, norints jo kūnas diena iš dienos nyksta; labai tankiai prisieina nelaiiku ir pasimirti. Statistika rodo, jogei visi kriminalistai miršta nesulaukę gilos senatvės, jeigu jie ir naturaliska mirtim pasimiršta. Pažvelgus giliai į tų žmonių sveikatą, randame tarpe tų kriminalistų didelį nuosimtį tokių, kurie liūsi nedorėdaris tik ačiu jų dantų sugedimui, prasidėjusiam dar iš mažumės.

Taigi dėlei šito viso, mums rodosi, būtų vienas iš pagirtinųjų dalykų, mums visiems pasirūpinti apie savo dantų higieną, apie jų sveikumą ir apie abelau kūdikių higieniską auklėjimą. Ypač mums turi tas rūpėti, jeigu prileisime sau, kad visi blogieji žmonės gyvena iš darbo gerųjų; nes taip ir yra. Gerieji žmonės turi dirbti, užlaikyti savo ūžimynas, ir prie to dar jiems pareina iš savo darbo užmalkyti įvairias institucijas: kalėjimus, teismus, beprotnamius ir ligonbūčius. Šitos įstaigos mažai reikalingos geram žmogui; jos yra tik dėlei blogų žmonių, bet jas užlaiko gerieji savo lėšomis. Geras žmogus labai retai tebūna priverstas važiuoti į valščiaus ligonbūtį, nes jisai priguli į visokias draugijas, kurios rūpinasi, jam susirgus. Labai mažai jam teikia ir teismų ar kalėjimų, nes jis mažai teperžengia įstatymus; būdamas sveiku ant kūno be abejonės jis yra sveiku ir protiskai, todėl jam nereikia nei beprotnamių. Vienok gi visas šitas įstaigas jisai turi užlaikyti. Ir tas visas įstaigas rasime pripildytas tankausiai tokių, kurie niekur nepriguli, nieko nedirba ir niekur negyvena. Šitie fiziski ir protiski iškrypėliai turi vienintėlį užsiėmimą, vadinasi — tyko visur blaivą ir teisingą žmogų apiplėšti; jų namas, tarpe dangaus ir žemės, o lova ligonbūtyje. Čia jiems yra viskas pagaminta per darbą gal to paties žmogus, kurį jis kadaisiai apiplėšė.

Tie, kurie užlaiko savo lėšomis biednujų ir iškrypėlių įstaigas, privalo pagalvoti, kaip tuos visus invalidus sumažinti. Galime mes nors ir per amžius šaukti ir nurodinėti būdus, kaip reikia pagerinti žmonija; bet ji niekadosis nesigeris, jeigu mes patis nepradėsimė ją iš pamatų gerinti. Norėdami žmonija gerinti, privalome visu pirmu išnaikinti tuos invalidus, pradedant šitą darbą nuo apsergėjimo mūsų kūdikiu. Pirmoji mūsų sveikatos gerini-

mo pabūklė — yra tai jų sveikatos prižiūrėjimas, paskui jų auklėjimas, ant galo — jų apšvietimas.

Negalima bus tiesiog ankletai gerai ir apšviesti kūdikio kuris yra nesveiku. Tokiu būdu ir išėina, jogei sveikata bus ant pirmutinio laipsnio. Kūdikiai, tai yra jaunoji gentkartė, būdama pati sveika kūniškai ir protiskai, prie to gerai išauklėta ir apšviesta, gimdys šitam pasauliui milžiniškai pavyzdinga žmonią, kurioje taip trokštame mes visi matyti.

Visoje mano prelekciijoje, aš ėmiau visus pavyzdžius, faktus, statistikas iš Suvienujų Valstijų gyvenimo; bus neprošalį keletą žodžių pakalbėti, kaip šiame krašte taisiais dalykais rūpinamos. Suvienuytos Valstijos yra kraštas, kurio vardas yra ir turi būti visiems gerbjamu, nėra čionai taip laisvai gyvenimas surėdytas, jogei mes be jokių kliūčių galime gerinti savo klaidas iki augsčiausio išsiplėtojimo. Bet, kaip kitur taip ir čionai, yra begalės ydų, — gal ir netaip didelių kaip kituose kraštuose, bet visgi jų yra, ačiu mūsų pačių žmonių neišmanymui. Turime aiškų pavyzdį iš mūsų politikierių, kurie besipiršdami į valdžią ir laikydami ilgus ir reksmingas prakalbas prieš rinkimus, neužmiršta pasigirti, jog pasilikę išrinkti, pasirūpisia, kad būtų ikvalia policijos, kvailanamių, ligonbūčių, etc. Bet svarbiausio dalyko mes iš jų negirdime, — kad prižadėtū užvesti tokias sąlygas, kuriose būtų galima susilaukti geresnės gentkartės. Suvienujų Valstijų valdžia kasmet išleidžia milijonus dolerių pagerinimui gyvulių vaisymo, augmenių ir girių paplėtojimo, bet nieko neduoda pataisymui ir užlaikymui jaunosios gentkartės, iš kurios susidės šitos tautos ateinanti žmonią. Tiesa, yra čia žmonių, per kurių pasisventimą labai žymiai ši tauta kila; bet tai tik vienutės ypatos.

Paimkime Vokietiją. Tėnais žėdnas pilietis privalo eiti į kariuomenę, sulaukęs 21 metų amžiaus; ir kada toksai naujukas būna paduotas, tai pirma, ne gu jį nusiunčia į kariuomenę, perleidžia per sveikatos apžiūrinėjimo skyrių. Kaip tik randa katrą jaunikaity su blogais dantimis, tuojaus paima gydyti. Ir tik tada pristato į pulką, kada dantis išgydo ir abelnai pataiso sveikata, jeigu jis yra nesveikas. Kokias iš to Vokietija turi pasekmes? Augant naujajai gentkartei, Vokietija susilaukė sveikesnių piliečių. Žinoma, būdami sveiki kūne, vokiečiai sveiki ir prote. To tai Vokietijai, kaipo tautai, ir reikia, — tai yra sveikų piliečių ir kūne ir dvasioje. Užtaigi nėra ko su pavydu stebėtis iš Vokietijos, kad ji taip augstai pakilusi progrese tarpe kitų tautų. Negalima stebėtis, kad ji išdavė pasauliui garsių vyrų, kaip Fridriką, Bismarkį, Hekelį ir daugelį kitų.

Šiandien Vokietijos bijosi ir ta didžiausia viešpatija pasaulyje — Rusija. Šiandien ir Anglija žūri ant Vokietijos žvaionis, nes mato, jog gali ateiti laikas, kad Anglija pasilikis Vokietijos užpakalyje. Bet Vokietija turi pilną teisę prie tos pirmynžangos. Paėmus pavyzdžini tik vieną miestą Strasburg: čionai žėdno vaiko, mokyklą lankančio, apžiūrėjimas dantų ir jų higieniskas užlaikymas, miestui kaštuoją ant metų 12 centų. Žinomas dalykas, jeigu žėdno kūdikio burna yra peržiūrėta, kad būtų švari ir sveika, tai ir abelna jo sveikata nėra apleidžiama, ir toks kūdikis augdamas sveiku kūne ir prote, auga kaipo pageidaujamas Vokietijos pilietis; visa šalis paskui susideda iš sveikų piliečių ir milžiniškai atsižymi tarpe viso pasaulio tautų.

(Da bus.)

Dr. A. J. Žimontas.

APIE LATVIJŲ KALBĄ.

(Tąsa.)

Mag. fil. J. Endzelins.

Gramatiškų formų artumą liūdija veiksmažodis (verbum) dabartinio laiko 1-ojo ir 2-ojo daugiskaitlio ypatoms, kaip va: ingaunių elame, elate; latviškai: dzivojam, dzivojat; lietuviškai sukame, sukate. Taip gi ir latvių „kas“ ir ingaunių „kas“ rodo tūlą panašumą.

Kad tarp indo-europiečių ir suomių-ugrių tautų yra buvę sąryšiai, to kalbininkai neužginčija; bet tas buvo labai senai, kada pirmieji šių tautų prateiviai turėjo labai mažą žodžių ir nebuvo išsivystę gramatiškos kalbų formas.

Europoje dabar sutinkame dvejus, vienas nuo antrų paskiras kalbų grupes. Tokia kalba yra baskų Pireniejų kalnyuose, kuri manoma yra būsianti išsivysčiusi iš senoviskos iberiečių kalbos ir kai-katros kaukazičių kalbos. Šitos dvi grupės nieko giminingo neturi su kitomis kaimyniskomis tautomis.

Tarpe kalbos ir rasos nėra sąryšio: Paveizdan, prie latvių yra prisimetę libiečiai (livoniečiai), kurie priguli visai prie kitos rasos. Laplandų ir finų (suomų) kalbos yra giminytės, bet šios tautos viena nuo antros dikėiai skiriasi.

(Da bus.)

sur tapo iškilmingai priimtas. Kas labiausiai Togo nustebinę, tai laivakiečių stovinė 14-olės kanuolės ir laivai. Iš Washingtono Togo išvažiavo Philadelphia; dabar jau pasiekė Kanadą.

Pras, kad neapsunkintų darbininkų spaudos. Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Gompers kreipėsi į komisiją, kuri dabar tvarko naujas taisykles. Kaslink siuntinėjimo antrąją klasią spaudinių. Gompersas atkreipia komisijos atidžią, kad jeigu bus paskaitinta siuntinėjimas laikraščiu, tai šitas labai užkenks darbininkų spaudai. Ton pačion komisijon kasdieną plaukia panašios peticijos iš įvairių moksliškųjų organizacijų.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

CHICAGO, ILL.

Jeigu kada-nors mintyje europiečių buvo abejojimas apie amerikiečių lietuvių tėvynainiškus jausmus ir jeigu kada-nors manyt, jog ryšiai tarpe tėvynės ir išeišios pasidarė liuoseni, o santykiai atšalo, tai chicagiečiai, kapo didžiausius lietuvių-iseiviu centras, prie pirmos geresnės progos, — minėtai, atsilankius čia dviem darbštieš Tėvynės sūnam, kun. Tumui ir Alšaukui, — nugarūždė tas abejonas amžinon užmirštin. Niekas dar neturėjo čia teško širdingo priėmimo, kaip minėtu du svečiu. Ir reikia pažymėt ypatingai tą pas mus retą prajovą, jog jie rado širdingą ir meilų priėmimą pas visus ir tokiu būdu tapo jungiamuoju ryšiu tarp kuone pilnai ikišiolei izoliuotų elementų — svietiškosios ir dvasiškosios inteligentijos.

Dar nepraskambėjo atbalsis Lietuvių Ratelio surengto bankieto, kaip D. L. Mindaugio Klubas nuo Bridgeporto surengė iškilmingą tiems svečiams vakarienę Sv. Jurgio svetainėj. Čia irgi būta gražaus vakarėlio. Apart kitų viešų priėmimų, kiek dar surengta privatiškų? ... Reik spėti, jog mūsų gerbiamieji svečiai-kuningėliai dar niekadoss savo gyvenime neturėjo tokio „busy time“, kaip kad Chicagoje: per dien jie lankosi pas Chicago vintaučius ir renka gausius grašius prakilniam apšvietos tikslui, o vos spėja pareit namo, jau jų laukia „komitetai“ su užprašymais vakarieniunt tai ten, tai kitur. Neretai viešningi chicagiečiai priverčia juos net du sykū tą patį vakarą vakarieniunt: pas vieną 5 val., o pas kitą 6 valandą vaka.; 7—8 val., tēmykit, jau kur-nors laukia kaip silkėmis prigrūsta pilnutėlė salė žmonių prakalbų pasiklausytų...

Mielam svečiui nieko negaila. Taigi sulg šios patarlės cheagiečiai netik pietais vaišina savo svečius, bet ir duosniai remia jų misiją, aukodami apšvietos draugijai „Saulėi“.

Turtingesni aukoja po kelias dešimtis dolerių, o ir šimtinės visai neretai. Tikimasi, kad chicagiečiai nelaisės savo svečių nesumetę kokių trejeto-ketveto tūkstančių, o gal ir daugiau.

Bet matyt ir kitur žmonės nekantrauja belaukiant retų svečių. Štai 5-ta rugpjūčio atvažiavo Chicago tam tyčia pasiuntinys nuo lietuvių iš Westville, Ill. p. Mackevičius, buvęs XXVI semo delegatas. Eas, lietuviav laukia nesulaukia atvažiuojant svečių Westvillėn. Iš ten važiuos į Springfield, Ill., kur krūva gerų lietuvių laukia gyvo žodžio iš Tėvynės.

Galima neperdėjus pasakyt, jog kun. Tumo ir Alšaukio kelionė per Ameriką bus vienas triumfas... Ketino jie būt ir laikraštinkų susivažiavime Scrantone.

Čia gal neprošalį bus pabravus tą ypatybę, jog svietiškoji inteligentija (bent tiek, kiek tas lytisi Chicago) aiškiai parodė, kaip ji žiūri į tautiškuosius, ypač apšvietos reikalus. Iki šiolei jai buvo intariama, jog ji nemoka ir nenori rūpintis apšvietos reikalais, jeigu tie reikalai išeina už ribų „partizaniskumo“, tai yra jeigu tie reikalai neyra kontroliuojami jų pačių. „Saulė“ yra vedama dvasiškosios ir todėl širdingas ir neveidmainingas tos įstaigos rėmimas, kokį porodė svietiškoji inteligentija, nors kartą ištrenkia iš rankų kardą abipusių prikaišiojimų. Mokykla ir apšvieta plačiųjų minių privalo tapti lauku, ant kurio dirbdami neprivolome viens ant kito šnairuoti. Kur kitur ir kame kitame galime skirtis, čia vienok privolome vienytis.

Taip, matyt, žiūrėjo ant to chicagiečiai ir sulg tos pažiuos pasielgė, neatbodami, ar šis jų žingsnis bus dvasiškosios priimtas už kompromisą, ar už ką kitą. Tautos bendri reikalai viršum partijų ir privatiškų palaizūrų ir pažiūrėlių!...

6-to rugp. buvo piknikas sujungtų Simano Daukanto ir Liuosybės draugysčių darže Bergman Grove. Vietoj šnapso ir alaus buvo tik „near-beer“ (kuonealus), nes vieta yra „dry“, t. y. neleista pardavinėt svaiganančių gėrimų. Todel ir girtų nebuvo matyt. Linksminasi užtat dainomis ir žaislais. Svetelio buvo nemažai prisirinkę.

Caras.

ROCHESTER, N. Y.

Liepos 30 nakčia, išgerdamas dvi uncijas karbolinės esencijos, atėmė sau gyvastį maždaug žinomas lietuviškai visuomenei, Pranas Siulelis—Paršaitis. Jisai su viena ranka davė laišką namo savininkei, kuri prašė kad pirmiau, negu jis mirs, pašauktų jo žmoną ir vaiką, — o kitąją ranka pylėsi nuodus, nuo kurių vienoj minutėj krito. Greitai pašaukta gydytojas, siuntė ligonbūti, bet jis bevežant atsiskyrė su šiuo pasauliu. Nuvežtas pas graborių ligi antrai dienai rugpjūčio, nes savo namų neturėjo, gyveno tik mebliuotam rūme (furnished) ir tapo palaidotas miesto kapinėse be jokių bažnytnių apeigų, nes velionis Pranas Siulelis buvo laisvų pažvalgų. Į amžiną jojo atilsį palydėjo vos tik kelios ypatos: jojo žmona, brolis, keli rusai socialistai ir angļai; lietuvių nieko nebuvo, nes jisai čia nieko nepažino.

Priežastis jojo nelaimingos mirties, yra tai nelaimingas gyvenimas, į kurį pateko atvykęs į Ameriką. Gyvendamas čion trejus metus ir 7 mėnesius, ne galėjo surasti sau pritinkančio darbo: jorai sunkiai vargo jis pats ir jojo šeimynai. Iš karto dar šiek-tiek uždirbinėjo, versdamas į lietuvišką kningas; bet paskutiniu laiku nors siuntinėjo rankraščius į redakcijas, bet vis tik gavo atsakymą, kad turį daugiau negu reikia. Atvykęs į Rochesterį 9 mėnesius jis negalėjo gauti darbo: paskutiniu laiku jis gavo darbą Machine Shoape, ir ten dirbo ligi paskutinei dienai savo gyvenimo. Nemokėdamas atskančiai dirbti, baisiai susižeidė galvą, išto vos-ne-vos pasisekė pagyti; potam dar dirbo du mė-

nesiu, pareidamas namo kas vakaras su kruvinomis nuo žaizdų rankomis. Seniau jis stengėsi visus vargus užgniaužti, gerdamas degtinę; bet paskutiniu laiku jis liovėsi gėres degtinę ir alų, ir vedė gyvenimą blaivų.

Jis nepaliko jokio rašto, kuriame būtų išreiškęs priežastį nelaimingos savo mirties; bet čia aišku, kad priežastis yra — tai negeros gyvenimo salygos, kurios šiame netikusiam šios dienos surėdyme daugelį prie to privaro. Jis pragyveno 27 metus ir 7 mėnesius. Paliko žmoną ir 15 mėnesių vaiką.

Helena Zaboras.

NEW BRITAIN, CONN.

(Mūsų kor.)

Vietiniai laikraščiai rašo, jogei tūli žmonės iš New Britaino labai apgaudinėja tuos savo viengeničius, kurie eina išsiimtu pirmųjų ūkėsysės poperių ir ima iš jų po \$2. Toliaus sako: „toki ponai apgavikai kada-nors bus sugauti“, ir žinoma bus nubausti. Čion aš tik taip priminiau, gal rasi kur ir tarpe lietuvių tokių apgavikų yra, nors šiuom kart rodos tokių lietuvių tarpe negirdėt. Berods, čia darbuojasi p. J. J. Gerdauskas, kuris nežinantiems pataria, aplikacijas išpildo, ir tt., bet tai už tokį mažą atlyginimą, kad man vieną užklausus, atsakė, jog p. G-ui daugiau verba, negu jis ima.

Ateiviu klausimu New Britainas labai užsiėmė. Lietuvių ūkėsy Neprigulmingas Klubas paskavo \$10, ir išrinko du žmones, kurie turės atsilankyti į kiekvienos draugystės susirinkimą ir paaiškinti apie klubo sumanymą. Išrinkta Vincas Alksninis ir Karolius Senkus. Dabar 2 d. rugp. buvo „Apšvietos“ Dr-tės susirinkimas, kur irgi išrinkta du delegatai ir paaukuota \$5. Pasitikiama, jog ir kitos draugystės seks anų dviejų pėdomis.

19 d. rugp. bus didelė ekskursija į Coney Island, N. Y., kurią surengė viena iš vietinių dirbtuvė. Nuvažiuot ir atgal tik \$1.50. Užtat daugumas ir lietuvių žada važiuoti.

p. F. E. Faltinaitis, vietinis rūbšiuvis, šiomis dienomis išvažiuoja į Lietuvą ant vakacijų; žada pabūti trumpą laiką ir pagrįžti vėl atgal. Laimingos kelionės!

SOMERSVILLE, CONN.

Čionai jau gerokas burelis lietuvių: visi Kauno gubernijos. Jų gyvenimas prastai, kai lietuvių. Gyvena čia jie kompanijų stubose, moka po \$3—4 mėnesij. Stubos su 5 ar 6 kambariais; todel laikosi didelėse šeimynose; prie valgomų stalų yra padirbti lietuviški suolai iš abie pusių stalo, ir ten sutelpa įnamiai (burdngieriai), nereikaludami jokių krėslų. Jų užsiėmimas — dirba prie vilnionių audimų. Daugumas jų gauna \$1.25 ant dienos, o jau kad \$1.50, tai gera mokestis. Apšvieta pas juos visai maža.

Čion nėra svaiganančių skjstimonų, tai parsitraukia iš Skidicon, Conn.

K. P. Š—s.

SKIDICON, CONN.

Čionai randasi 6 šeimynos lietuvių, kurie dirba prie vilnionių audimų. Mokestis — maža: \$1.25 iki \$1.50. Iš čionai keletas vyrų priguli į Sv. Jurgio lietuvišką draugiją Thompsonville, Conn. Pareina keli egz. ir lietuviškų laikraščių.

K. P. Šimkonis.

THOMPSONVILLE, CONN.

Čionai lietuvių bus į 300 ypatų;

je visi dirba didėjoj karpetų dirbtuvėj, kurioj sutelpa 5000 darbininkų, kada visi dirba ruimuovise. Čionai gyvuoja Sv. Jurgio draugija, kurion priguli nenumkas burelis lietuvių vietinių, ir iš aplinkinių miestelių.

Apšvieta čia pas lietuvius nebujuoja. Užtat labai madoj gėrimas alučio.

K. P. Š—s.

PALMER, MASS.

Čia yra 5 ar 6 lietuvių šeimynos. Lietuviai dirba prie dratos verpimo. Uždarbiai: nuo \$9 iki \$20 savaitėje. Čionai lietuviav beveik visi yra atvažiavę iš Worcester, Mass. Akyvas čia miesto parėdymas. Viską gerai priežiūri, o girtą, kad sugauna, tai neteisšia piningiška bausme, tik prisako, kad tankiai pasirodytų policijos stoty; taip reikia vaikščioti per 6 mėnesius, kaip prie ausinės.

K. P. Šimkonis.

THREERIVER, MASS.

Čia lietuviav beveik visi atvažiavę iš Worcester, Mass. Jų daugumas važiuoja verpt dratą į Palmer, Mass., o kiti čion ant vietos dirba medvilnės ir kitose mažesnėse dirbtuvėlėse. Uždarbjai maži.

K. P. Šimkonis.

GILBEVILLE, MASS.

Nemenkas ir čia burelis lietuvių; visi iš Kauno gubernijos; turį pigias stubas, nuo 4 ir 5 dolerių už 4 ar 5 kambarius; stubos kompanijų. Dirba prie vilnionių audimų dirbtuvėse, už mažą mokestį. Lietuviai gyvena didelėse šeimynose. Pareina keletas egz. ir lietuviškų laikraščių, bet visai permažai ant tokio skaitliaus lietuvių.

K. P. Šimkonis.

ST. CHARLES, ILL.

Čionai lietuvių yra maždaug apie 500. Keletas lietuvių turi nuosavius namus, ir šiaip dar biznierių yra: 2 karčiamos, 1 barzbutkutė ir 2 valgomų daiktų sandkrovos, bet kaip ant nelaimės, mes lietuvių valgomų daiktų sandkrovos labai nešvariai užlaikomos, taip kad jau netik svetimtaučiai, bet ir lietuviav kreivai į jas žiūri.

Draugijos čia yra šiekios: D. L. K. Vytauto, Sv. Jurgio, L. ūkėsy Klubas ir S. L. A. 250 kuopa; bet paskučiuoju laiku S. L. A. kuopa žymiai susilpnėjo. Draugija Vytauto uždėjo kningynėlį; turi maždaug apie 100 egz. kningų, ir dar laikraščių apščiav parėina. Ant nelaimės, dauguma mus lietuvių, kaip paprastai, į kningų skaitymą žiūri vėžio akimis, ir, žinoma, pirmoje vietojjems stovi rudis, paskiaus eina bolii mušimas, kur nemažai dešimtųjų palieka. Taipgi ir kazirnikų kuopa veikia neprasčiausiai. Tokie, netik patis nenori skaityti ką-nors naudingo, bet ir skaitančius pravardžiuoja cieilikais, šliuptarniais ir da perserėjimus duoda, kad, girdi, skaitydamos iš pfto neišeitum. Panaši armija, įsismaginusi, priverčia net ir praevius apsižvalgyti, ar nėra kame gaisrė. Baisus rėkavimas! Lietuvių dauguma dirba pianų dirbtuvėj ir liejyklose. Darbus, žinoma, turį atlikti sunkiausius ir mokeskis, sulyginant su svetimtaučiais, (zinoma — švedais, kadangi ir bosai švedai) visai menkos. Darbai nepergeriausiai eina, ir iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti, kadangi ant vietos darbo jiekančių užtektinai.

6 d. rugp. atsibuvo piknikas, parengtas L. ūkėsy Klubu, su šokiais ir rudžio bačkutėmis. Užbačkutes negalima peikti, pasitriūstai! Po teisybei čia kitaip ir

negalima: norint surengti piknikas, ir būti be nuostolių butinai reikia ir rudžio, nes kitaip mažai kas teatsilankytų, apart muzikantų.

A. Barzdenis.

CHICAGO, ILL.

Ant West Side, kun. Ambrozaičio parapijoje 26 d. liepos atsibuvo prakalbos, laikytos atvažiavusių iš Europos svečių, kuningų Tumo ir Alšausko. Pirmą kalbėjo kun. Tumas, — apie tėvynės meilę, kaip joje beliko skurdas delei lietuvių jaunuomenės išvažinėjimo svetur. Sako, dabar ten bėpaliko seni, negali dirbti, ir maži vaikai, o geriausios spēkos išneštos svetur. Apsakė, kaip valdžia stengiasi išporceliuoti Lietuvos ponų dvarus ir išdalinti rusams. Visa spēka dedama, kad tik Lietuva apgyvendinti rusais. Užvedė bausmus, kuriems prisakė, jog rusui valia tik 15% už dešimtinę žemės mokėti, ir tą patį procentą valdžia apmoka. Netik duoda pragumus rusams žemės nusipirkti, bet dar suteikia piningų nusipirkti gyvulius, pasistatytį namus, etė. — Bet, sako kun. Tumas, visa mūsų laimė, kad tie rusai atėjūnai yra dideli girtuokliai; gavę tuos piningus, tuoj prageria. Todel valdžia sumanė duoti tik materialią, bet ir su tuomi girtuokliai ne ką moka padaryti: parduoda tą pačią žemę ir materialią lietuviams, o piningus vėl prageria. Potam pasistato sau kur menką kutelę, apsidengia lietuvių išmestais šiaudais ir skursta. Lietuvių namai lieka „gražūs, o šalimais stovi bakužėlė rusų, lyg čigono būdelė.

Kalbėtojas ragino lietuvius, kurie turi keletą centų užsidirbę, kad grįžtų Lietuvon ir eitų ant išporceliuojamų žemių. Kurie nenori ant žemės gyventi, tegul, sako, grįžta ir užsiima pramonija, arba prisideda į tveriamąją kompaniją, išpirkimui nuo ponų parduodamųjų dvarų, kurie bus parduodami lietuviams. Čia yra nemažas pelnas. Tokiu būdu, sako, neužleisime į savo kraštą girtuoklių rusų, kurie mūsų žmones pratina svetimų ir netikusių papročių, skriausdami juos vogimais, plėšimais ir tt. Tai yra didžiausias Lietuvai pavojus. Pagaliaus kalbėtojas davė lekeiją ir amerikiečiams. Nupeikė čionykščius Bridgeporto lietuvius už tiek daug karčėmų. Sako, už tuos piningus Lietuvoje daug ko naudingesnio galėtumėt nuveikti sau ir tėvynėi. Ragino švietis, mokintis ir pasinaudoti Amerikos laisve, kad parvažiavus į Lietuvą būtų lietuviav draugys ir prieš menką nuskurdėlių rusų nedrebėtų. Sako, mėš kaimiečiai, neturėdami mokyklų ir nematę svieto, dažnai bijomies ir nenko urėdninkėlio. Gal juos nebijosite sugrįžę iš svetur. Toliaus priminė apie revoliucijos metus. Sako, nors ir daug mums tas kaštavo, nors nekuriė sakė, kad nereikia pūsti prieš vėją, vienok mėš pūtem prieš milžiną ir šį-tą iškovojome, k. a. spaudą, liuosesnį pirkimą žemės, šokių tokių urėdų vietas. O pirms nei už urėdninką lietuvis negalėjo pakliūti. O kas svarbjausias, sako, tai liaudies iškovotosios mokyklos ir lietuviški mokytojai.

Ant galo ragino Amerikos lietuvius prie vienybės, apšvietos ir meilės, kurioje mėš nors skurde užaugom, vienok tobulais žengiamė ir drįstame kovoti už savo teises. Ragino rašyties į S. L. A. ir S. L. R. K., (ko iš mūsų lietuvių kuningų dar neteko girdėti).

Po jam kalbėjo kun. Alšaus-

kas, Kauno „Saulės“ pirmininkas, kuris trumpai ir aiškiai pasakė, kad Dievas netik tokius myli, kurie bažnyčiai arnotą nuperka ar ką kitą, bet ir tuos, kurie dirba del Lietuvos. Dievas nemyli žmogų nuplyšusį ir išalkusį, bet myli sotų, mandrų, mokytą. O jeigu norim būti sotūs, turime mokinties, tuokart padarysime ir Lietuvoje Ameriką. Nurodė, jog ir Amerikoje pakol ji buvo apgyventa tik indijonų, niekas nesinaudojo jos turtais. Bet kaip tik atėjo mokyti žmonės, uždėjo fabrikus, mokyklas, ištisė gelžkelius, pastatė miestus, tuojuas visame sviete pasigarsino, jog Amerika yra laimės šalis. O tą viską padarė mokslas ir liuosybės meilė. Sako, ir mėš stengkimės mokintis, netik skaityti ir rašyti, bet ir rokundų bei amatų; parvažiavę į Lietuvą uždėkit šapas, pagerisite ūkio išdirbystę, tverkite pramonijas, ir tokiu būdu padarysime Ameriką Lietuvoje, kur sugrįžus nereikės vargti delei nemokėjimo kalbos nei kėsti tų kelionių ant laivų.

Toliaus priminė apie mokyklas po rusų valdžia Lietuvoje; nors, sako, mėš iškovojom lietuviškus mokytojus ir liaudies mokslnaines, vienok pasirodė, jog mums stoika net jų mokytojų. Delto susipratę Lietuvos žmonės uždėjo „Saulės“ draugiją, kuri užsidavė tikslą prirengti liaudies mokytojus. Nors mėš, sako, daugiau kaip 8-tą dalį savo metinio uždarbjo aukuojam Lietuvos reikalams, vienok esant milžiniškiems reikalams, to neuženka. Užtat kreipjamies į jus, amerikiečiai lietuviav, melddami aukų tam milžiniškam darbiui. Neprašome, kad atiduotumėt paskutinį centą, už kurį einate valgio nusipirkti, tik prašome nors to, ką ba reikalau prageriant. Amerikoje yra į 400 tūkstančių lietuvių; jeigu kiekvienas ant metų aukantų tik po dolerį Lietuvos reikalams, tai sako, mūsų tauta būtų turtinga ir net universitetus pastatytum.

Šių prakalbų tikslas buvo rinkti aukas, pastatymui Kaune „Saulės“ namo ir mokytojų seminarijos.

J. Garnupis.

NEW YORK CITY.

Rugpjūčio 4 d ant Broadway patiko nelaimė jaunų lietuvių, Juozai Pupšį, 18 metų vaikiną; jisai nukrito nuo 3-čio augšto, bevalydamas langą, ir baisiai susikūlė. Mat būta papuvusio diržo, už kurio buvo įsikabinęs. Nelaimingasis būna dabar New Yorko ligonbūtyj; dar gyvas, tik kaž, ar be išgyves. — Pupšis turi čia vieną seserį ir vieną broli. Paeina iš Kauno gub., Veviržėnų valsčiaus.

K. J. Mikas.

HARRISON, N. J.

Gėrikų unija Čionai susitvėrė tokis gėrikų klubas ir nutarė neiti pas vieną karčėmninką gert. Mat čia, imant draug ir miestelį Kearney, yra šešios lietuviškos karčėmos, kurių savininkai visi priguli į vietines draugystes, bet tasai gyvena iš Kearney nepriegtai. Todel sutarė jį gėrikai boykotuoti. Nerašytuose įstatuose esą pasakta, jei ką nutvers einant pas tą žmogų gertų, tai bus nubaustas „piningiška ir asabiškai“. Ką tas reiškia „asabiškai“, kiekvienas gali dasiprotėt. Man rodos, kad dar geriau būtų lietuviav padarę, jei vieton tokios komedijantiškos unijos, būtų sutvėrę blaivybės draugystę, kad neiti nei pas vieną.

Panašus, tik biskį kitokis boykotas atsirado tarpe vietinių le-

ku. Tris jų draugystės nutarę nei-
ti pas žydus, nei į smūklę nei taip
nieko pirkt, kas galima gauti pas
savuosius. Katrą esą pamatys ei-
nant pas žydą gertų ar pirktų, bus
nubastas pirmą sykį su 50c., o
jei nesiliaus, tai bus išmestas iš
draugystės. H. T.—tis.

STAMFORD, CONN.

Aš manau, kad labai mažai kas
iš „V. L.“ skaitytojų žino apie
Stamfordą. Vienok čia yra mil-
žiniška dirbtuvė spynų ir kitokių
išdirbinių, kur dirba geru laiku
apie 3000 žmonių. Šią vasarą ta-
čiau labai silpnai tedirbame, —
tik 5 dienas į savaitę. Atvažiuo-
jams sunku gauti darbas, jei
bent būtų geras mechanikas. Tai-
pi tame mūsų Stamforde yra ir
lietuvų apie 30 šeimynų ir kiek
mažiau pavienių. Turime S. L. A.
168 kuopelę, kuri buvo pradėjusi
krikti. Dabar gal atsitaitys. Dar
yra Sv. Jono draugystė su 30 są-
narių.

Kaslink apšvietimo mūsų bro-
lių, tai jis stačiai apgailėtinas;
tik keli yra, ką labiau užsiima su
savęs lavinimu ir tautiškais reika-
lais; bet dauguma tai užsiima su
astronomija, tai yra žiūri į dan-
gų, užsivertę stiklą. Kokis pus-
tuzinis tokių yra, kurie nepažiš-
ta jokios litaros nei numerio, o
jau seni amerikoniškai vadina. 29
d. liepos du iš tokių užausėlių,
kaip anglų laikraštį paduoda su-
ambrytomis pavardėmis — Char-
les Carankas ir Petras Saltemeris
vienas nuo 182, kitas nuo 207
Ludlow str., taip smarkiai smū-
kėje susipešė, kad prisėjo šaukti
poliejios skvadą ir suimti. Pas-
kiaus, pernakvoję poliejioje, už-
simokėjo net po \$25. Tai tau ir
mandrumas tokių senų amerikoi-
nų!

Rugpjūčio 4 d. čia sudegė len-
kė. Mat namelis buvo pastatytas
ant raisto, kur nėra įvesta van-
dens. Rytmetį vyrai latsikėlę
išėjo laukan prausties, o moteriš-
kė, manydama, kad pečiuje mal-
kos jau visai prigeso, pliuptelėjo
ant jo iš galiono su kerosinu. Mal-
kų dar degta, todėl soko liepsna
augstyn, eksplodavo ir tas stik-
linis galionas, prie to moteriškę
pagavo ugnis. Ant jos rėkimo su-
bėgo ir vyrai, bet nesant vande-
nio, nebuvo kuo gesinti, o kuo ki-
tu nesuspėjo — pav. rūbais ap-
supti, o degėčius nuplėsti: taip
moteriškė baisiose kančiose ir su-
degė. — Persergėjimas ir lietu-
vėms, kurios labai tankiai su ke-
rosinu į malkas laisto. J. M.

SPRINGFIELD, ILL.

Kur geresnis šliūbas? Liepos 30
d. vienas vietinis vaikinys apsi-
vedė su mergina iš kito miestelio,
Riverton, 8 mylios iščia atstumo.
Kadangi buvo sukalbėta vestuvės
pas nuotaką, todėl jaunikas su
svečiais nuvažiuo tenai ir nuėjo
pas airių kuningą imti šliūbo. Bet
tasai pasisakė neturįs laiko, nes
reikią važiuoti į kitą miestelį pa-
maldų laikyti. Sėdo sau ir išva-
žiavo, liepęs vestuvninkams
laukti jo grįžtant. Bet šie susi-
mislino ir sako: „Kas jis čia mums
da ponas, už savo piningą dar tu-
rim laukt ir vargt. Važiukim pas
lietuvj kuningą į Springfield!“
Pasakyta, padaryta. Nuvažiuo
ir kun. Čiuberkius sušliubavojo.
Potam vėl visi grįžo ant vestuvių
į Riverton. Gi parvažiuoja ir ai-
rių kuningas — veselninkų kaip
nebūta. Atskubėjo į vestuves, ir
vyrelį, kaip imsi plūsti ant jauna-
vedžių: „Jūs lietuviai buvotė pa-
gonai ir tebėsate! Jūs netikę ka-
talikai, ir jūs šliūbas suvis neti-
kęs. Eikite ir imkite pas mane
šliūbą iš naujo!“ Ir visai kolio-
damas įlipo vežiman. Mūsų mies-

to karčiarninkas S. K. buvo už-
vedęs su kuningu šitokią šnektą:
„Kaip tai gali būt, kad vieno ku-
ningo šliūbas geras, o kito ne-
geras. Vienas sušliubavojo, kitas
nori atšliubavot“. Tą išgirdęs
kuningas šoko iš kalamaskėlės, ir
kad jau tvykstels žmogeliui per
galvą! Esą, ar tu pagone dar čia
mane mokinsi? S. K. buvo beno-
rįs išduoti kuningėliui rėsto, bet
kiti jį nuo to sulaikė. Tuomi ir
užsibaigė. Dabar ir nežinia, kie-
no šliūbas geresnis, ar kuningo ai-
rio ar lietuvio.

A. Cekanaskas.

New Yorko žinios.

¶ Sulaikyti lietuviai. Izabele Pet-
rauskaitė, 25 metų, iš Mažionių,
Vabalninko parapijos, atkeliavo
su sesers duktere Ona Vasiliaus-
kaite, 6 metų, ant laivo Rotter-
dam, liepos 31 d.; keliavo pas seserį
Juozę ir jos vyrą Antaną Vasiliaus-
ką, 1715 So. Canal str., Chi-
cago, Ill. — Izabelė turi trachomą
ir tapo sugražinta Lietuvon.

Ona Raudonaitė, 23 metų, iš
Padvarių, Kvedainos parapijos,
atkeliavo ant laivo Barbarossa 3
d. rugpjūčio; keliavo pas seserį
Petronę Ugničienę 4601 So. Mar-
shfield Ave., Chicago, Ill. — Ona
turi ligotą kaklą ir tapo nuteista
grąžinti atgal.
Baltrus Latonis, 20 metų, iš Ti-
tonių, Linkavos parapijos, atke-
liavo ant laivo „Amerika“, 7 d.
rugpjūčio; keliavo pas dėdes Joną
ir Kazimierą Latonius, — kurie
buvo siuntę jam laivakortę —
Glen Lyon, Pa. Baltrus atkeliavo
be piningų ir nuteistas yra gra-
žinti.

¶ Green-Washington gaisro at-
balsiai. Kaip žinoma, iš sudegu-
sių baisiajame Triangle siuvyklos
gaisre 150 moterų ir mergaičių,
daugelis jų buvo iš Rusijos. Jos iš
savo menų uždarbų kasmetas
susėldavo tenai paliktas savo bė-
dinas šeimynas. Žuvus joms, tos
šeimynos nebeteiko ir savo pašel-
pėjų. Todėl Amerikos „Raudon-
nasis Kryžius“ paskyrė \$5,000, ir
tuos pasiuntė Maskvon generali-
niam Amerikos konsuliui, kad iš-
dalintų tuos piningus žuvusiųjų
mergaičių šeimynoms.

¶ Neišduos Rusijai. Neseniai
čia slapčiai atplaukė ant laivo
„Birma“ rusas Fiodor Malkov,
buvęs matrosu ant Rusijos laivo
„Kniaz Potiomkin“ kada šis lai-
vas anais metais buvo pakėlęs mai-
štą prieš valdžią Rusų valdžios
agentai vienok jį čia tuoj susekė
ir pareikalavo, kad Malkovą iš-
duotų Rusijai. Bet už jį užstojo
„Politikos gynėjų liiga“ ir mūsų
valdžios paliko Malkovą pakol
kas Amerikoje. Regis, jo visai
neišduos.

¶ Del choleros. Sulaikyta du
laivai: „Calabria“ ir „Venezia“,
atplaukusį iš Italijos. Pirmąjį
paleido, bet ant kito susekė vie-
ną italą cholera pasimirusį ir be-
važiuojant jūrėse palaidotą. Pa-
galiaus rado vieną boatvainą ser-
gantį. Keleiviai nugabenti kva-
rantinon.

¶ Liet. Ukėsu Politikos Klubas
— rugpjūčio 6 d. mėnesiniame
susirinkime šį-tą aptarė kaslink
apšvietimo sklaidimo ateinančia-
me žiemos sezone. Nutarė ir ta-
po komisijai pavesta, atsišaukti
į vietines draugijas, kad ir vėla
ateinančią žiemą įrengti vakari-
nė mokyklėlę, mokimosis anglų
ir lietuvių kalbos bei rašto. Taip-
gi nutarė rengti prelekcijas, su
pajavainimu vakarėlių, taip kaip

ir pereitą žiemą. Išrinko tam ir
komisija iš septynių ypatų, kad
iškalno tinkamai prirengtų. Bus
susižinota su prelegentais ir p.
T. Račiūnu, kaslink paveikslų, ir
t. t.
J. M. Danielius.

¶ Anelė Jasutaitė, 18 metų, iš
Pakamonių, Laižuvos parapijos,
atkeliavo ant laivo „Ryndam“
8 rugpjūčio ir keliavo pas teta
Oną Svaižaitę, 235 No. Clarion
str., Philadelphia, Pa. — Anelė
turi trachomą ir bus gražinta at-
gal.

NAUJI RASTAI.

Kišeninė knyga del kirpėjams
arba siuvėjamais paisyti kvorimų
ir kirpimui vyriškų drabužių. Su-
taisė Juozapas Topilis, Brooklyn,
N. Y. Pustl. 48

Tos pačios knygos II-ra dalis
prie moteriškų drabužių. To pa-
ties autoriaus. Pustl. 46. Per
abi dali suvirš 30 paveikslų-pai-
sinių.

Cienia kiekvienos dalies — \$4.

Tev. Myl. Dr-tės reikaluose.

Kuopų ir pavienių atidžiai. Vi-
sus raštus T. M. D-ės reikaluose
kuopos ir pavienės ypatos, mal-
nės siusti Dr-ės Lit. Kom. nariui
ir redaktoriui:

V. S. Jokubynas,
425 Lincoln ave.,
Rockford, Ill.

Vietines Žinios.

— Williamsburge mergaičių
mokykla. Šiandien atsidarė lie-
tuvaitėms vakarinė mokykla, ku-
rią inkurė „Tarpautiškas Mo-
terų Jaunimo Institutas“ ir pa-
samdė už mokytoją p-nią O. Aly-
tiene, ikšiol mokinusių Green-
pointe. Mokykla tuom tarpu
įrengta salėje prie lietuviškos
bažnyčios ant Roebing str. ir
bus atdara du vakaru per savai-
tę: utarninkais ir pėtnyčiomis,
prasidės lekcijos pusę po 7-nių
vakare. Mokslas — už dyką.
Paakiname mūsų vietautes, kad
nepraleistų progos, nes galės
lengvai pramolti angliškai skai-
tyt ir rašyt, taipgi ir kitų daly-
kų, k. v. rokundu.

— Vanagaičio prakalbos. Per-
eitose pėtnyčios vakare, Taut. Na-
mo salėje p. Vanagaitis, svečias
iš Prūsų Lietuvos laikė prakal-
bą. Labai plačiai ir aiškiai nu-
piešė, kaip vokiečių valdžia ir
hakatistai didelę dalį lietuvių
jau pavertė į vokiečius, ir kaip
dabar lietuvių jaunuomenė jau
sukruto vesti kovą prieš germa-
nizavimą savo brolių. Žmonių
buvo susirinkę į 300 ir visi išnešė
sau labai gilią įspūdį apie savo
brolius Prūsus, — kad reikia jų
kovai padėt ir jų laikraščius pa-
remt. Per tą vakarą keliolika
užsirašė p. Vanagaičio leidžiamą-
jį laikraštį „Birutė“. Iš viso
Brooklyne p. Vanagaitis gavo į
120 skaitytojų.

— Pakvietimas į chorą. Scenos
Mylėtojų choras mums prašo
pranešti Brooklyno jaunuomenėi,
vaikinams ir merginoms, kad į
chorą bepriims tikrai per šitą
mėnesį, iki susidarys kokie du
šimtai dainininkų. Mat vėliaus
įstojantįs nebesuspės išmolti
daines prieš statymą operos „Bi-
rutės“. Todėl visi mylinti dai-
navimą kviečiami šiomis seredo-
mis vakarais atsilankyti į leki-

jas, į McCaddin Hall sale, ant
Berry str. tarpe So. 2ros ir 3čios
gatvių.

— Atsargiai dabokite kišenes!
Ant elevatoriaus ties Eastern
Parkway, sėdant į karą, būrys
vagilių besibrukdami sykiu su
pasazieriais, ištraukė iš kišenės
lietuviui R. M. 90 dolerių. Šitą
taktiką kišenininkai senai jau
panaudoja, ir daug sykių jau
buvo rašyta. Todėl, vientaučiai,
būkite atsargūs įlipdami ir išlip-
dami iš traukinių!

— Juozas Mitkus, gerai žino-
mas lietuvis pasimirė 7 d. rug-
pjūčio. Vel Mitkus nuo seno
Brooklyne laikė laikrodėlių ir ki-
tokių juvelirijos daiktų krautu-
vę, taipgi taisydavo laikrodėlius.
Paskutiniu laiku laikė krautu-
vę po N168 Grand str. Jam pradė-
jus sirgti, krautu- vę užsidarė, nes
jo vaikai nebegalėjo išlaikyti.
Velionis buvo geras tautietis ir
rėmėjas visų tautiškų reikalų.

— Miesto maudyklės ant
Coney Island atsidarė pereitą
pėtnyčią. Milžiniškame budinke
tilpsia į 30,000 žmonių. Ims tik
po 10c. už ruimelį. Maudyties
bus leidžiama 2 valandas ir pusę.
Kas užtruks ilgiaus, tas turės
penkiuką primokėt daugiau.
Siutas reiks savo turėt.

— Stritkarių streikas, nors ofi-
ciališkai dar neužsibaigė, bet pa-
siliovė riaušės ir pradėjo linosai
vaikščioti karai: De Kalb,
Franklin ir Smith varomi neuni-
jistų, nors apytušti. Ūnijistai
vienok tikisi laimėt.

— Kelianjantis teatras. Kele-
tas vietinių tariasi ateinančiu se-
zonu važinėti po didesnėias lie-
tuvų kolonijas ir vaidinti geres-
niuosius mūsų scenos veikalus.

— McNamaro stamos. Vie-
tinės darbo organizacijos pradė-
jo pardavinėti naujas „McNama-
ro stamos“. Jas išleidė Indi-
anapolio darbininkai. Ant mar-
kučių yra John'o McNamaro pa-
veikslėlis. Pardavinėja po 1
centą. Piningai eis apgyimui
darbo vadovų, kuriuos ateinan-
čiam mėnesį pradės Los Ange-
leje teisti.

SPIKUCIAI.

Apsukri pati, bet ir vyras
nedurnas.

Gudrus Matas parnešė iš mies-
to čielu du svaru dešrų, bet isti-
kima pačiuė, jo nežinioms, emė
suvalgė.

— Kur mano dešra? — Matas
klausia jos, vakariėnės laiku.

— Katė suėdė. — atsakė jo pa-
ti.

Vyras ima katę, deda ant vogų
— katė sveria tik du svaru. Da-
bar ir sako gudrus patsai:

— Jeigu tai yra mūsų katė; tai
kur mano dešra? Bet jeigu tai
yra dešra, tai kur mūsų katė?

A. M.-kas.

Monologas.

Tai tiesa! Gerai yra tada, ka-
da mės gerai pasilaikome; bet
kada per-labai-gerai pasilaiko-

me, kad visai jau nėra gerai, ka-
da taip gerai pasilaikome, — tai
taip gi nėra gerai. A. M.-kas.

Kaip kam, bet vargšui darbi-
ninkui rytojus tas pats...
A. M.-kas.

KRASOS DEZUTĖ.

B. Putrimui: Eilutės nenusi-
seke. Verčiaus Tamsta jų nei
nerašykite, nes matosi, kad poetu
nebusite. Daug didesnę naudą
padaryste žmonėms ir malonumą
sau, jei rašinėsite žinutes apie sa-
vo miesto lietuvius.

M. Staniškiui: Kitos žinutės
iš Lietuvos, kaip bernas su mer-
ga šieną grėbdami padarė, nega-
lima dėt į laikraštį, nes tai vadi-
nasi pornografija (nepadorus
raštai). Tamsta žinokite ir ant
tolesnio, kad tokių raštų laikra-
čiai nespausdina. Todėl nei ne
aikvokite laiko jų rašymui.

J. Peledai, Pittston: Maža
naudos iš tų ginčų; ypač kad
Tamstos ginčijatės delei plikų
nuomonių. O juk kas galima lai-
mėti, su plikiu susipešus? Pa-
dedam į archyvą. Rašinėkit
šiaip jau ką-nors geresnio. Plun-
ksną turit nebloga. Neverta ją
tik ginčams atiduoti.

Jurii: Žinutė iš Waterburio
S. L. A. kuopos susirinkimo la-
bjaus tiko „Tėvynei“, todėl mės
tėnai ir persiuntėm.

A. Č. Labai ačiū. Mės neap-
sivylėm užkviesdami Tamstą prie
šito darbo. Rinkimas mūsų folk-

Gali išgelbeti gyvasti.....

Viduriniai skausmai, slėgimas, diegliai, tankus ir skystas
viduriavimas, virškinimo sugedimas — yra paprastais
apsireiškimais dabartinėje metų dalyje. Tame yra pavojus,
bet pagelba yra lengva, jeigu turi po ranka.

Severos Gyduoles nuo Greitosios

Palengvėjimas, intekmė ir sveikata greitai atsiranda po jo
vartojimui. Atidėjimas gali reikšti tiek, kiek mirtis.

Parsiduoda pas Aptiekorius. Kaina 25c. ir 50c.

Kada Skilvis Reikalauja Pagelbos

APIE TAI LIUDIJA SEKANTI APSIREIŠKIMAI:

apetitas yra silpnas ar visai jo neturi,
virškinimas sugedes,
skausta galva, riemu, atsirugimas
jauti skausmus ir duszluma

Tokiame atsitikime yra reikalingas

Severos Skilvinis Kartumas

Yra tai kartu Gyduole ir Budas nno sudrut' mo
Sugražina apetitą
Sudrutina skilvi
Pagelbsti virškinimui ir valgio inemimui.

Visados iszeis ant sveikatos ir priduos jega.

Kaina \$1.00

Parsiduoda aptiekose beveik VISUR.

Reikalauk, kad tau duotų tiktai Severos Gyduoles ir pasakyk
„Ne“, jeigu pirklys stengtųsi tau įduoti ką-kitą. Istikimi
gydymo patarimai per laišką kiekvienam DOVANAI.

W. F. SEVERA Co. CEEA

loro medžiagos, kadir žaidimų, yra labai svarbus darbas, į kurį ikšiolei nei mūsų inteligentai atidžios neatreipė. Dar syki pasidžiaugiam, kad mums pavyko tuomi užinteresuoti nors tuos pačius „vargo peles“, kurie pramokę plunksną valdyti, tarnauja savo tautai, kaip gali ir moka.

J. Garnupis. Gerai Starbes, rės iš prakalbų ištraukos labai naudingos, nes jomis pasidalina visuomenė. Tik reikėtų jos rasyti kuotrumpiausia, padaryti, taip, kad tik gyvas ekstraktas senocija. Dar viena išlyga — atlikti rašyti. — Už sympatijas — ačiū.

P. Mingis. „Atėis laikai, jau nebetoli“ eilutės jau buvo syki spausdintos mūsų laikraščiuose todėl nėra ką jų išduoda per naujas.

St. Smulskis. Tamstos kelionė Amerikon, paskui Argentinon ir vėl Amerikon būtų labai indomi, jei būtų daugiau aprašyta apie pačią kelionę, apie sutinkamus ir matytus žmones, o mažiau būtų agitativiškų aimanavimų apie „nedorą Amerikos tvarką“. Apie šitą jau labai daug buvo rašyta, taip kad amerikiečiams tas nebėra jokia naujiena. Džiaugiamės bent iš to, kad Tamstai nuykus į Argentiną pasisekė užmegsti tarpe tentykščių mūsų vientaučių šiokis tokis ryšis, ir kad pagaliaus T-tą į tą „nedorą respubliką Ameriką“ įleido. Meldžiame rašint žinutes ir šiaip ką iš patyrimų naujoje tėvynėj.

T. M. D. nariui: Kaip matote, protokolas jau tilpo, todėl pasiūdoms ant nerangių viršinių kitame dalyke jau nebereikalingas. Antra dalis — apie prietikus tarpe socialistų ir S. L. A. bei T. M. D., neganėtinai atremta faktais. Nebėra ko užsivarnėti nei ant vieny nei ant kitų. Užnot šito, reikia galvoti, kaip daugiau sukviesti mūsų žmonių į šias organizacijas, kaip daugiau įvesti praktiško ir žmonėms naudingo darbo: susirinkimų, paskaitytų, prakalbų, diskusijų ir t. p. Tada ir ginčai bus padoresni, mielesni, žmoniškesni ir visai mūsų tautai atneš trupinį po trupinėlio naudės.

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS

CENTRO VALDYBOS ADRESAI:
Pirmininkas: V. Daukšys,
1425 N. 28-th str., Philadelphia, Pa.
Jo pagalbininkas: J. Kazakevičius,
103 N. Main str., Pittston, Pa.
Raštininkas: J. Zemantauckas,
789 Bank str., Waterbury, Conn.
Kasierius: A. J. Povilaika,
804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knaigininkas: J. Simanavičius,
331 Barnes str., Plymouth, Pa.
Literatūris komitetas: J. Laukis,
2001 Farrd str., Chicago, Ill., V. S. J.
Rubynas, 425 Lincoln str., Rockford,
Ill., J. Gabrys, 11 rue Sommerard, Paris,
France.

EMIGRANTŲ SELPIMO KOMITETO ADRESAI:

Pirm. S. Jankauckas, 158 Newark st.
Hoboken, N. J.
Pagalb. S. Zaliaucka, 243 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Prot. sekr. J. A. Kavaliauckas, 126 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Fin. sekr. J. Jukelis, 915 Clinton st.
Hoboken, N. J.
Id. V. Dauncras, 223 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Skr. J. A. Kavaliauckas.

KONTROLĖ.

Kontrolė tai yra galė ir mokėjimas kno-nors valdyti. Kiekvienas žmogus turi turėti pilną kontrolę ant savo kūno ir dvasios. Jis turi mokėti, kur reikia, savo įiegomis valdyti, savo ener-

giją prideramai apreikšti. Su-lyg savo kūno turime visada rūpestingai dabotis ir kiekvieną ligustą apsiereikšima pačioje jo pradžioje prašalinti, kad tuo išvengus išvyravimo ligos, kas jau sunkiau beprašalinama. Reikia tuoju vartoti Trinerio American Elixir of Bitter Wine ir vartoti taip ilgai, kol liga ne taps visai išvaryta. Šis vaistas prašalina visokius iš kūno nevalčius ir apsergėja nuo apsigėrimo. Reikia vartoti taogau, kaip tik pajaučiama apėtaro stoka, taip jau vidurių užkietėjimuose, skilvio nemalnuose, galvos skaudėjimuose, širdies supykimuose, rėmens graužimuose, nerviskumuose, vidurių skaudėjimuose. Visose aptiekose. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago Ill.

Pajieskau savo brolio Kazimiro Danilevičiaus, Alsininkų kaimo, Triakų pav., Vilniaus gub. 5 metai atgal gyveno New York City, ir ketino važiuoti į Vakarų (West) valstijas, o dabar nežinau kur jisai gyvuoja. Jei kas apie jį žino, tai malonės duoti žinią ant šio adreso:
Ignas Danilevičia,
P. O. Box 184, Larksville, Pa. (35)

Pajieskau Ant. Dirvelio, kuris 4 metai atgal gyveno Shenandoah, Pa. Jisai paeina iš Dorpmoų, Prūsų Lietuvos. 6 metai kaip Amerikoje. Jis pats arba kas kitas malonėkite man pranešti šiuo adresu:
Jonas Jokubaitis,
551 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieskau Kazimiero Dounėi, paeinacio iš Kauno gub., Sialiuų pav., Kuršėnų par. Rėkėjų kaimo. Jisai pasiskolino iš manęs 15 dol. Jis gyveno pirmiaus Montello, Mass. Kaip girdėjau taipgi ir nuo kitų draugu nemaža prisikolinęs. Bukite atsargūs su juo. Meldžiu duoti man žinią ant šio adreso:
V. Semeklis,
28 Burliegh st., Cambridge, Mass.

Pajieskau savo pažįstamo Mikolo Beržinio iš Kauno gub., Sialiuų pav., Kruopių par., Papienės kaimo. Metai kaip Amerikoje: turiu pas jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas malonėkite man pranešti ant šio adreso:
Stanislovas Laurinaitis,
503 Hyde Park ave., Hyde Park, Mass.

Pajieskau savo draugu Antano, Kazimiero ir Dominiko Trumpiškių. Seniaus gyveno 5 metus Spring Valley, Ill. Jie paeina iš Kauno gub., Reseinių pav. Pajurio vals., Šilalės parapijos. Meldžiu dėti šioki adresu:
Juozas Trjionis,
573 Bank st., Waterbury, Conn.

PIKNIKAS!

Penktas metinis piknikas, rengiamas D. L. K. Vytauto draugės. Vienintelis geriausias pasilinksminimas, tai išvažiavimas ant tyro oro, kur į parką. Todėl D. L. K. Vytauto draugės rengia pikniką, kuris bus 19-tą d. rugpjūčio (Aug.) 1911 m., subotąjį Washington Park'e. Prasidės nuo 2ros val. po pietų ir trauksis ligi vėlyba valandai nakties. Įzanga į Parką draugysčių nariams: Sv. Antano, Sv. Liudviko, Sv. Juozapo, Sv. Jurgio, Sv. Petro dovanai, kitoms gyptomis — po 25c.
Užkviēcia Komitetas.

PIRMAS AURINGAS!

Ši auringa parengia Sv. Jono draugės atsilbus nedėlioje, 20 d. rugpjūčio (Aug.) 1911 m. Metropolitan Park'e. Prasidės 2ra val. po pietų. Muzika bus po valdytyste prof. K. Garlin skai. Taigi užkviēciame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant mūsų to puikaus pikniko, nes mes surėngė tokį puikų, kokio da lietuviai neturėjo visoje Amerikoje. Dėlto vaikinais ir merginoms neužmirškite šio puikaus pasilinksminimo. Tiketas vyrams \$1.00, moterims — 50c.
Komitetas.

VIENTATINIS LIETUVIS

kuris užsima perkrautystymu rakančių „fornisčių“ ir duoda karietas ant veselijų, krikių ir karmenų. Todėl lietuviai kreipkitės reikale pas savąjį:
126 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Su pagarba Juozas Zitkus. (9c)

ISIDUODA ANT BANDOS

krautuvė (štoras) geroje vietoje, apgyventoje lietuvių ir lenkų. Norintieji kreipkitės ar sužinokite šiuo adresu:
33 South 3rd st., Brooklyn, N. Y.

Gera Proga!

Gerai laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami taisyti kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti da geru laikraščiu už prieinamą kainą:
Vidoms, kas užsirašys tiesiog pats už \$3.00, siuntinėsimė parštisius metus „LAISVAJĄ MINTĮ“ ir kaip priedą „VIE NYBĖ LIETUVNINKŲ“ ir gi par metus, kuriu da laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina \$4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!
Adresas:
„LAISVOJI MINTIS“
1401 N. Main Ave., Scranton, Pa

REIKALAUJAME

išsilavinusių gurbelių dirbėjų, išnešiotų, prie varstotų ir finisierų. Darbas nuolatinis. Rašykite arba ateikite pas:
A. H. Lavietes & Co., Andove, Conn.

GERA PROGA DEL LIETUVIŲ.

Galite padaryti gerus pinigūs pardavinėdami cigarus. Stationery gerai įrengtas, yra visokių mažmožių ir taigpi gazuoti. Vieta apgyventa lietuviams. Dasižinokite pas:
Greenwald
280 Bedford ave., Brooklyn, N. Y. (33)

FRANAS KUPSTAS

užlaiko puikiausią Hotelį, skanus alus, gardi ariekelė, visoki vynai, porteriai ir kvėpentai cigarai. Lietuviai nepamirškite savo tautiečių.
63 W. Union & Maple St., NANTICOKE, PA. (9c)

Ant Pardavimo.

Iš priežasties ligos parduoda kriaučiška šapa. Biznis gerai išdirbtas, pelno neša ant neželios \$125.00. Dasižinokite po numeriu:
45 Grand St. 1st floor, Brooklyn, N. Y. (34)

SALIUNAS ANT PARDAVIMO.

Parduoda saliuonas ant 118 North 4th st., Brooklyn, N. Y. Priežastis pardavimo, nesutikimas poroje. Apie sąlygas sužinokite pas savininką po šiuo adresu:
118 North 4th st., Brooklyn, N. Y.

BIZNIS ANT PARDAVIMO!

Parduoda kriaučiška biznis su keturiomis mašinomis ir kitais visais įrengimais, kokie tik yra reikalingi prie svavimo. Vieta indrbita, ir apgyventa lietuviams ir lenkais; biznis geras prekė pigi, randa gi \$18.00 ir mėnesį už šapą ir ruimus. Norintieji kreipkitės šiuo adresu:
Antanas Zukauskas,
80 Union Ave., cor. Stag st., Brooklyn, N. Y. (3c)

Pirmutinė žingėdi kninga.

Tie kurie nori gauti šita kninga, turi pasirūpinti gauti du nauju skaitytoju, kurie užsirašys ant čielų metų „Vie nybe Lietuvninkų“. Taigi tas, kuris gaus du nauju skaitytoju ir prisišys mums \$4.00 (Money Order) riu ar apdraustame (registruotame) laiške aplaiškys dovanai viršminėtą kninga — „Jubilėjinį Vien. Liet. numerį“ — kurioje telpa 62 paveiksiai mūsų įžymių rašytoju ir veikėju; 58 straipsniai įvairio turinio — apysakos, eilės ir kt. Ta kninga yra pirmutinė savo rūšies lietuvių literaturoje, ir todėl gali būti žingėdi kiekvienam. Tačiau, jeigu kartais nepasisektų gauti du nauju skaitytoju, tai prisišykite mums 50 centų 2-centėmis markėmis ir gau-

site šią kningą. Laukiame užsakymų.
Su pagarba
J. J. Paukštis & Co.,
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ISKAITYTOJUS.

Gerbiamieji „Vien. Liet.“ skaitytojai, kurių prenumerata yra išsibaigus, ir kuriems išsiuntinėtos paraginimo kortelės, malonėkit atnaujinti prenumeratą, nes kitaip būsime priversti su laikyti siuntinėję laikraštį. Permainydami adresą paduokit pirma senąjį adresą, o paskui naująjį, ir tokiu būdu bus išvengiama klaidos siuntinėjime laikraščio. Permainydami adresą parašykite aiškiai — vardą, pavardę, amžių, gatvės vardą, miesto vardą ir valstijos. Su pagarba „V. Liet.“ Administracija.

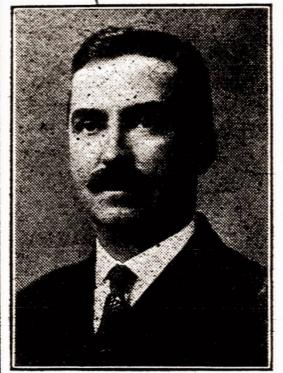
TIK ANT TRUMPO LAIKO!

Šiuomi pranešame visuomenei, kad tie, kurie da neturite istoriško „Vien. Lietuvninkų“ Jubilėjinio numerio, idant pasiskubintumėt, nes su šiuo mėnesiu užbaigiame siuntinėjimą. Prisišykite 10c. markemis ir gausite „Jub. numerį“, kuri galėsite pasiųsti į Lietuvą savo giminėms, arba savo draugams. Kreipkitės šiuo adresu:
J. J. Paukštis & Co.,
120 Grand st. Brooklyn NY.

Telefonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szlapute-Jankauckiene.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12-2 po piet, nuo 7-8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

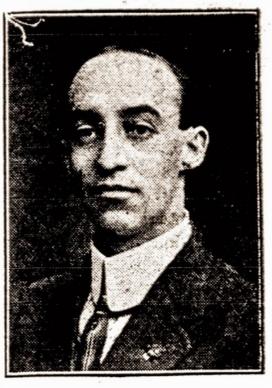
Telefonas: 3254-T-Market.
Daktaras
Jonas J. Kaskiaucius
Gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas, pagelbsti prie gimdymo.
VALANDOS: Nuo 9-12 ryt, nuo 6-8 vak.
88 Jefferson Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

ANT SUDŽIOS

B. R. Jones
IŠ WILKES-BARRE. PA.
ant Luzernes Counto.
Piliečiai balsnokit rinkimo dienoje 30 Rugsėjo 1911 m.

W. Alfred Valentine

Tapo paskirtas per Sudą (Courat) **PROKURATORIUM** (District Attorney) **ANT DALIES LAIKO.** Dabar storavojasi, idant taptų ap- rinktas ant viso termino. Meldžia lietuvii piliečių balsuot dienoje rinkimų. Nominacijos 30 Rugsėjo.

Konkursinis Geograafijos VADOVELIS.

Skiriamas Lietuvies Mokyklai. Su paveiksiais ir spalvuotais žemlapiiais. Pirmutinis su žemlapiiais Geograafijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geograafiją butinai reikalingas. Kaina 75c. Apdaryta \$1.00. J. J. Paukštis & Co. 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.
„Vie nybe Lietuvninku“
SENIAUSIA LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.
Inkurtas 1886 m.
„Vie nybė Lietuvninkų“ seniausias iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmieviškai ir bepartviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turis geriausį pasisekimą, „Vien. Lietuvninkų“ obalsis — teisybė į akis. „Vien. Liet.“ paduoda naujausias ir svarbiasias žinias, kas „Vien Lietuvninkų“ skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniško mokslainės. „Vie nybė Lietuvninkų“ skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieri, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmieviškame laikraštijje jiesko. Norintiems matyti „Vien. Lietuv.“ siunčiame vieną numerį dovanai. „Vie nybė Lietuvninkų“ išėina kas Sereda jau nuo 1886 m. Amerikoje prekiojua metams \$2.00, pusei m. \$1.00. Užsienioose metams \$3.00, pusei m. \$1.50. Užsirašant „Vie nybė Lietuvninkų“ reikia ir pinigūs sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Order“ arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.
DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA
Parduoda Laivakortes
in visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigūs pagal kursą.
Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.
Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.
Didžiausia krautuve visokiu knygu, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, rankvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.
J. J. Paukštis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

VIENYBĖS LIETUVŲNINKŲ AGENTAL

BALTIMORE MD.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrackas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraszewski, 120 Grand str.
P. Pilėnas, 120 Grand str.
A. J. Jankauskas, 65 Hudson ave.

BOSTON, MASS.
Julijonas Bukantis, 23 Prospect st.

BRIGHTON, MASS.
F. S. Simanovskis, 32 Lincoln st.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr. M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgandas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s.
349 Kensington ave.,
M.K. Wilkewich, 3225 So. Halsted st.
M. J. Damijonaitis, 3253 S. Halsted st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauskas, 875 Escanaba ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 198.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boezkus, 211 1/2 str.

GRAND RAPIDS, MICH.
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway.

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 107 John st.,

HOLYOKE, MASS.
K. P. Simkonis, 7 Columbia st.,

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 415 Middle st.,

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99 1/2 Oak str.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrasevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 62 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauskas,
% Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
J. L. Grūšas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas, 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varskevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 9 Gorham st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
George Baltrušas, 1823 N. Main ave.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemėkas, 785 Bank st.,
A. J. Povilaitis, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.
J. Zemantauskas, 789 Bank st.,

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauskas, 121 Green str.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie įsiekote sveikatos, galite ją apturet. Musu aptiekoriaus vaistai (liekarstos) ir gera roda parodyt tikrą kelią in sveikatą

SU PAGARBA **FRANAS URBONAS**
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) **BROOKLYN, N. Y.**

Telephone 1831

Nik. P. Zelwis
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Išbalsamuojuotis ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuviams, veselioms ir krikščionims.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Gera proga!

Geras laikraštis, tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tautai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima igyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą.

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Vienybę Lietuvnišką“ ir prisiųs \$3.00 siuntinėsimė per ištisus metus „Vienybę Lietuvnišką ir kaip priedą „Laisvąją Mintį“ ir gi per metus kuriedu laikraščiu \$4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresuokite:
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

BUKIE VYRAS

RUPTURA, VARICOCELE, PRAPUOLUS PAJEGAS, UZTRUCINTAS KRAUJAS. ATIMA JUMS VYRISZKUMA

BUKIE
Išmintingas
Liekie sveikas

DR. O'MALLEY BUDAS

Visados išgydo!
Išbandyta per 30 metų!
Be peilio ir vaistų!
Išrasta per mane!
Naudojamas tik mano ofise!

PRASARGA: Darbininkai katrie pas mane dirbo, gal sakyti, kad jie žino mano metodą ir pagal jį gydo be operacijos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vienas Dr. O'Malley Budas ir naudojamas tik Mano Ofise.

Aš nedruokuoju jokių gromatų Ligonijų kadangi atsilankymas į mano Ofisą parodys jums, kad turite daugybę Gromatų nuo Ligonijų iš visų šalių pasaulis kurie tapo išgydinti.
Prisiųsk 2c. markę už knygutę padabiną paveikslais apie Supturą.

Dr. Alex. O'Malley
158 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa.
Galima susikalbėt lietuviškai-lenkiškai.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

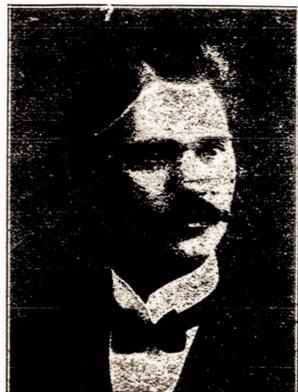
Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuve į Chicago, Ill., kurioj galiu gauti: laikrodžių, laikrodėlių, lenciuėlių, visokių žiedų, spūkių, kolkėlių, kompasų, kryžliukų. Puikiausių armonikų, skripų, klarnetų, trūbų, koncertinių ir daugybę visokių muzikalių instrumentų. Gerų britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašiniukų, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų ir maldaknygių. Gražių popierių gromatomis rašyti su puikiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, tužina už 25c, 5 tuz. \$1.00, perkupčiams už \$6.00. Jaigu kas neturite mano katalogą, rašyk šiadien: prisiusdami už 5c markę, o apturėsi mano Didelį Katalogą Dykai su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos klasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirt tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted St. Dept. V. Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVISZKAS

Fotografistas ir Maliorius

VISOKIU FOTOGRAFIJU

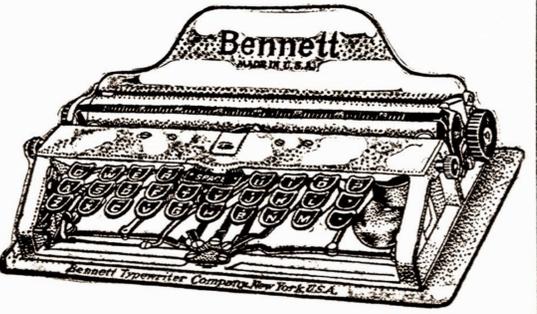
Darbą atlieku puikiai ir pigiai. Taipgi išmokinu nutraukti ir padirbti fotografijas, pirma mokeskis tik 5 dol. Ateikit ir atsiveskit savo draugą arba draugę ir nutraukai jo ar jos fotografiją pats, ir į 24 valandas bus atliktas pirmos klasos darbas.

G. BENSON

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

BENNETT TYPEWRITER. Preke \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujansio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliais raktais, teip kaip mažinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramtuojasi nuo kaspino.

Didumas mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Tari 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokioje kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukštis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

"Feeling Better Already Thank You!"

Mielai aš paklausiau jūsų patarimo ir iš-tirtyniau su

Dr. Richter'io Pain-Expelleriu.

Dingo skaudėjimas kakle ir diegimas šone, jaunuos visiskai gerai. Privalo būti kiekvienos šeimos šepo. Sergėkis nuo pamėgdžiotų. 25c ir 50c.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York.
Richter io Congo Piliės yra geros nuo vidurin sukietėjimo. 25c ir 50c.

Pigiausios kamos - Didžiausia apsauga \$100,000.00

Skaitykite atydziai!

Nesiduokite apgandinėti triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsnimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeka gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu paverite savo pinigus taupinimui arba pasiumtimui: Tėvyne, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždirbta skatika. Sudejan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaip užtikrinim Jums. Įstėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas dalyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Europą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir igaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortų kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

GERIAUSIA UŽRIGA LIETUVIAMS - pas -

Jona Kulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KYPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wythe ave.)

Atidziai visu Lietuviu LAIKAU PUIKŲ SALIUNŲ

SKANUS alus, gardi arielka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veselioms ir klaipe visokiems susirinkimams. Salė 212 Berry Str. Reikale kreipkitės prie mus, o busite užganėdinti konogeriausiai.

JUOZAS JURKEVICIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAGELL.

SKANUS alus, gardi arielka, elius, ržok - vynas, kvėpentli cigarai, ir puikių užkandzių. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busite užganėdinti.

78 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

E. APRIL, Savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS

LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)

Išbalsamuojuotis ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikščionims. Mano gyvenimo Ofisas atldaras DIENĄ IR NAKTĮ.

213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y.
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVI.

Klausyk Gero Patarimo

Mokek sau o nekitam randą.

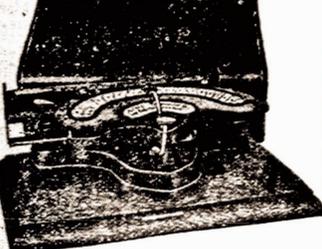
Tas išmintingas ir laimingas, kuris nusiperka žemės sklypelį, tokį kokį išgali New Yorke. New York City skubiai eina visokii pagerinimai, kaip va: tiltai, toneliai (po miestu geležinkeliai), subway ir kiti visoki įtaisymai dėl palengvinimo žmonėms ir pagerinimo miesto. Per tai čia žmonės ir puolasi pirkti ŽEMĖS ŠMOTĄ prie krašto miesto, ba už 3 ar 5 metų toji žemė ar stuba pasilieka jau mieste ir tokiu būdu toji žemė pasilieka 7 nis ar 15-ką kartų brangesnė negu perkant kaštavo. Kita vigada, už 5 centus veža 35 myles, kad ir toli parsieina važinot, bet ima mažai laiko tik 2 minutes trukis bėga 1 mylę po žeme. Todėl New York City per pereinus 10 metų žmonių pasididino ant 1031368. Visi žino, kad New York City yra daugiausia turčių, o daugiausia prasigyveno iš žemės pradėdami su \$50, o mus lietuviai sudeka pinigus į žydų bankas ir anie už sudėtus jų pinigus perka žemę, stato stubas ir nuo tą pačių lietuvių ima randą už jas. Sunku rasti tokią banką, kad neturėtų žemės New York City, tai kodėl lietuviai patys sau neapverčia tuos pinigus nupirkimui sklypą žemės alia paveda bankom save išnaudot. ŠTAI MĖS PARDUODAM EAST NEW YORK'E Lotus, Stubas ir Namus, namai su puikiausiom įtaisom, sklepai simentuoti, ant pirmų lubų kukne ir 3 kambariai, ant antrų 4 kambariai ir maudyklė, zvaniai ir šėpos drapanoms pasidėti, žodžiu sakant viskas puikiai įrengta, parsiduoda tik už \$3.500 įmokant keletą šimty ant pradžių, o paskui pō biskį, beveik su randa galima išmokėt. Taip pat ir LOTUS parduodam nuo \$450 iki \$750, prie pat krašto miesto, nuo Eleveiterio tik 3 Blokai. Cia randasi visoki biziniai, mokyklos, hospitalės ir t. t. Nuo mūsų žemę pirkdami įmoką už Lotą \$10%, o paskui po 750 kas mėnesis, o jeigu sirgtum ir nedirbtum, procento nereik mokėt už pasilikusią sumą. Visu pakraščiu mūsų žemės Jamaica Bay yra rengiama prielauka (dokai) per 10 mylių ir jau per Kongresą Washington D. C. 10 d. Vasario 1910 yra užtvirtinti plenai ir paskirta 70 milijonų nuo Surienytų Valstijų ir 40 milijonų New York City. Tai-gi galima tikėtis, kad ši vieta ateis į didelį brangumą.

Kreipkitės asabiškai arba per laiškus pas mūsų reprezentantus: V. J. Šlekys „Darb. Vilties“ išleistojas 119 E. Centre st. ir J. A. Zemaitis (Vargoninkas) Shenandoah, Pa. J. G. Alenskas, 80 Gearent Lane, Wilkes-Barre, Pa. M. Valentinavičia, Auditorium Bldg. Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.

120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

THE AMERICAN
Labai puiki mašina drukavojimui laišku.
Preke \$7.00.

Sita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drūčiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol.

Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė..... \$2.00
O mašina..... \$7.00

Dabar yra gera proga šią maziną pigiai nusipirkti.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Teisinga krautuvė, nes tikras lietuvis užlaiko.

Malonūs viengėniai: turiu sau už garbę pranešti jums, kad turiu krautuvę ir užlaikau daugybę tavoro. Pas mane galima gauti naujausios mados laikrodžių, žiedų.

Kryželių, armonikų, skripkių ir visokių muzikaliųjų instrumentų. Gerų britų visokio skyriaus, drukuojamų mašinukų, albumų fotografijoms, istoriškų ir maldakningių, visokių gražių poperų gromatomis rašyti su puikiais pasiskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinku konvertais: tuzinas už 25c., 5 tuz. už \$1.00. Perkučiams 1.000 už \$6.00. Magiškos kazyros, su kurioms galima į trumpą laiką išlošti daug pinigų—\$3.00. Tai jei katrie norite mano naujo, dieelio katalogo, prisiskaitite už 2c. stampą ir atpaikysit, kuriame tepa daugybę naudingų daiktų.

Malonėkite kreiptis su šiais pirkiniais ant šio adreso:

W. Waidelis,
112 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2922

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai būtų greitai atlikti, tegul atsižvelgia

Seniausį Bankinį Namą Uždėtą 1848'm.
(Stovinti po Rėdiška Kaucija \$100,000.)

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant paretkalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Garlaivių visų Linių į ir iš Krajaus už pigiausių prekių. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikalaujanti jokių popierių. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejeantallikas popieras su palludijimų Konsulio. Atjiekojimų dalių atliekame kuoteisingiausiai. Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare. Subetoje iki 8 val. vakare. Nenėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

ZMIJECZNAK
POLAISIA NUESI

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neįsiekok rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžius savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo ločną vientautį, reikalaujant pas savo ločną ir gydantių vaistų — pas

ALBERTŲ G. GROBLEVSKŲ
Plymouth, Pa.

— ADVOKATAS —

VIKTORAS E. GARCAS
45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmiausiai visas Kriminallikas ir Privatiskas Provas visuosiu Amerikos ir Rusijos sudosia. Jei jumi atsitinka kokis nelaimė (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias Rajantalliskas popieras Daviernastis ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsižvelgia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

New Phone 4023-2. Lock Box 48
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linių ir greičiausių laišku ir siūčiu pinigų į visas vietas da. Hs, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELI.

Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

New Telephone 1070 R.
Vienatinis ir Geriausias Fotografistas.
Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Telephone 2702 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
Turėjęs praktišką Europoje iš metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
Gydo naujusiu būdu ligas vyrų, moterų ir kūdikių. Specialistas prie ligų chroniškių (išenėjusių).

Valandos priemimui ligoniui:
Iz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Rusiskai Amerikonizka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

84 dieny in Roterdamą	114 dieny in Liepojų
III klasa \$29.	III klasa \$30.
II .. 45.	II .. 47.
I .. 52.	I .. 62.

Laivai iš New Yorko: Birma Gegužio 13, Kursk Geg. 27, Lithuania Bir. 10. Del smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentur in centrališkoj kontoroj.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
97 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

PITTSSTON, PA.
Čia visi peika šifkortes, siunčia pinigų ir padaro daviernastis. Aksinius diegorelius ir žiedus, siuvasmas mašinas, drukarnėles, bankas, visokius sidabrinis ir aukanus daiktus

G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittstton, Pa.

Antanas Stašauckas.
Labai puikioje vietoje salunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvėpiandius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

20 Metu Senas Laikrasztis
"LIETUVA"
Išėina kas Petnyčia Chicago, Ill.

Laikraštis, "Lietuva", 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujaujų ir tikriausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio, ypač iš didžiausio miesto Chicago, kuriame gyvena apie 60,000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpinių, teatrališkių, bizniškių, ir kitokių draugysčių.

garsų dirbėjų „Lenkiškių ir Lietuviškių gyduolių“, o persitikrinsi, kad neišskleisi velturi ir ant apgavysčių savo suakiai uždirbti cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, ke klos tikrai randasi ant svieto teip de senų žmonių, kaip dėl kūdikių, vyrų moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jam tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatinai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojas pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkesniais, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet ne nesigaliesi.

Adrisuok:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

THE LACKAWANNA
Parankiausiai gelžinkelio Europon keliaujančiams. Linijos sueina prie Trans-Atlantiskųjų laivų. Nebrangi ir patalpinėja bagažą ir perveža pasażierius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų anglių kelinis).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantono ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visų vietinių Punkty nuolat tintis ir parankiu susisiekimas.

Artymesnių informacijų apie karnas, traukinių bejojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas.

George A. Cullen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

PRANESZIMAS Sveikatos Iieszkantiems!

Jeigu kiti daktarai taip pasekmiausiai išgydyti sergėjimus kaip PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKOJE, tai ir jie būtu taip mylini žmonių, taip populiariški, jiem de kavoty taip kaip iš daugybės išgydytų, nors kelios padėkavonės žmonių žodžiais kalba, neminint tokių padėkavonių už išgydytus nesveikumus, apie kuriuos parjantai nenori kad kas bent būtų žinoma.

At St. Suska turjau didelius skaudėjimus ankyje, kabo skaudimai arti meta laiko, gydziausi pas daugelį daktarų bet be paeikms. Kuo met atsilankiau prieg PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKOS daktarų, tai į trumpą laiką man ausi ir gyvyse skaudėjimai visiškai išgydyti. Dabar jau galėju dirbti kaip laisvai drakuojantis PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKOJE.

— Suska 3001 Broadway, Philadelphia, Pa.

GUODOTINI DAKTARAI
Negaliu atsižvelgti Tamistoms už geradėjystę kuriu man padarėte. Pas daug daktarų buvau, bet nieko nepagalvojė. Kaip tik atsilankiau prie Tamistų, gavau Jūsų valstus dabar antris, tai tik puse suvartoju, tai jau at nejaudiu jokių skaudėjimų ir viskas jau gerai. Kada norstik reikės daktariškos rodos, tai visada tikrai pas Jumis šauksiu irisir prašau neatstakyt.

Mag. Weierence. bx 64 Hardwick, Mass.

Kurie tik nori išsigydyti, tai pribūkite bei atsižvelgti lietuvių kalboj o apturesite tikrą pagelb. Geras ir greitas atgavimas sveikatos, verta žygio. Jaigu dėl toluo negalit pribūti asabiškai, tad parašykite, apturesit rodą ir pagelbą sveikatai.

Jeigu liga neįsigydoma, tad išky apturesit teisinga pranešima, nes čionais yra teisingas daktaras, kad lietuviams tarnautų ir gelbėtų nelaimingus iš ligos.

PHILA. M. KLINIKOJ, visokias ligas kaip vyrų taip moterų pasekmiausiai, gerai, gydo; slaptas, užskrečiamas ir visas ligas, kurios tik užpuola ant žmogaus kūno bei organizmo.

Visuomet kreipkitės šituo adresu:
The Phila. Medical Clinic 1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.

Val. ofiso: Nuo 10 ryt. ik 4 po piet. Nedeleiom Nuo 10.30 ryto ik 3 po piet. Utarnjėmis ir Petnyclom. Nuo 6 ik 8 vakare.

Julian Czupka
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street.
Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
188 So. Washington Ave. Scrantono, Pa.

Panedėliomis ir Ketv. nuo 6—7 vak.
Užsiimu prevomis Wilkes-Barre ir Scrantono. Teipni pas skvairas palludijimus (doviernastis) išrupina Roštoj ir Lietuvoj.

DIDŽIAUSIA LIETUVISKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorko savo namus vertės \$40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tevynė“, savo izde turi grynais pinigais suvirš \$25,000.00. Apviesioje reikalams ir kitokims labdarinigiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geriausia, kad Susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokią organizaciją galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastų si kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra buriels brolių, lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariis, kaip pasokme to, našlės ir našlaičiai ir nuosenę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamastyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviavai nukendia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuviystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir zuva kaip lietuviavai! Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naujiausiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsarvstyti. Pasvarstyk gerbiama skaitytojai valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Susivienijimas Liet vrių Amerikoje.

Imokėti pinigai į šitą organizaciją (S. L. A.), būva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesni, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgavini taip: \$150.00, — \$300.00, — \$600.00 ir — \$1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš pamintus sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kniugelė gaunama dovana pas Susivienijimo sekretorių: A. B. Strimaitį, 307 W. 30th st, New York City. Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: F. Živatkaušką, 110 W. Market st., Scrantono, Pa.

„Lietuvos“ prenumerata Suvienytose Valstijose šiaurinės Amerikos: — Metams \$2.00, pusei metu \$1.00.
Kanadoj ir Mexike: -- metams \$2.50, pusei metu \$1.25.
Rusioj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: -- Metams — \$3.00, pusei metu — \$1.50.

Užsirašyti „Lietuvą“ galima kiekviename laike.
Užsirašant „Lietuvą“ reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderį arba pinigais registruotame laiške, ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Rašyk tuojaus, o gausi vieną „Lietuvos“ numer: ant pažiuros dykai.

Nepamirškite Tautiško Namol!
Erta, daili salė mitingams, vėselyjoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigaras, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-108 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

PIRETIJAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.

H. B. ROSENSON,
117-119 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1108 W. anburg

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko
Visada kaitas alus, skani arčiau, porteriai, visoki vynai ir kvėpianti cigara.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priela Central Dypt

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokinioje (apdaryta) \$1.00.
Valkų Drangas arba kaip mekiatis skaityti ir rašyti be mokinioje 15 c.
Naujas Bėdas mokintis rašyti be mokinioje..... 10 c.
Arithmetika mokiniui rodundu su pavelskiais (apdaryta)..... 25 c.
Pinigus stakkt per Money Order kuo adresu

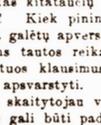
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvių advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universitetą), šisilma varjmu provy vnsuose teismuose.

Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIBMS MEDALIAIS
ant Kosciuszko's Parodos už rpepstingą, teisingą ir artistiską išdirbinimą.

B. HORAK
191 17-th Str.
— So. Brooklyn, N. Y.
DIPLOMUOTA
AKVISORKA

Su daug metinia praktika ligoibūčiuose New York. Prima palages pas save namuose ir eima kitur, prekes vidinė. Patarimai dykai.

Persikėlė iš 601 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave.
So. Brooklyn, N. Y.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apretkasti guodostaiems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aex dirbu visus augstusiu, amintus dsięvns Pigišiaus, Tei-Ingusiel ir Geriausiel, nes per 30 metų užsiimama išdirbinimas įgiljau geriausę praktikę ir dėl to galu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrika.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

